

WOJSKA USA OPUSZCZĄ PANAMĘ

Opinia Międzynarodowa Działa

Z Dnia

—ZDRAJCY
—DZIAŁAJA
—BEZKARNIE

W 1968 r. Philipowi Agee sprzykrzyła się służba "tajnego policjanta" kapitalizmu i zrezygnował z CIA (agencja wywiadu). W 1972 r. przeniósł się do W. Brytanii. W trzy lata później wydał książkę, w której m. in. opublikował nazwiska agentów CIA w Ekwadorze, Urugwaju, Meksyku i Washingtonie. Książka wywołała burzę, ponieważ Agee podał również nazwiska osób z którymi agencja CIA spotykała się choćby tylko na gruncie towarzyskim. W Stanach książka Agee rozpełtała nagonkę na CIA, która jak każda agencja wywiadu, nie uniknęła pomyłek i grzechów, ale ma również wspaniałe osiągnięcia.

W jesieni 1975 r. w czasopiśmie "Counter-Spy" Agee pisał, że "najskuteczniejszą metodą walki z CIA... jest demaskowanie jej agentów i ich kontaktów z granicą". W tym samym numerze "Counter-Spy" ukazała się lista rzekomych i rzeczywistych agentów CIA w kilku krajach. W dwa miesiące potem, w przeddzień Wigilii, został zamordowany w Atenach Richard Welch, którego nazwisko znajdowało się na liście opublikowanej w "Counter-Spy".

W listopadzie ub. roku rząd W. Brytanii postanowił deporować (Ciąg dalszy na str. 13-ej)

Jaworski Ujawni Czego Nixon Nie Dopowie

Dallas. (UPI) — Były specjalny prokurator afery Watergate, Leon Jaworski oświadczył, iż ujawni fakty czynności, z których Nixon "nie był dumny", jeżeli były Prezydent nie przyzna w czasie telewizyjnego wywiadu, iż świadomie utrudniał śledztwo.

Wywiad z Nixonem — w 4 odcinkach — zostanie wyświetlony przez telewizję, począwszy od 4 maja.

Jaworski twierdzi, iż były Prezydent powinien przyznać się przynajmniej do tego zarzutu — że utrudniał dochodzenie — chociaż istniało szereg innych zarzutów, których nigdy nie ujawniono.

Specjalny prokurator wyraził opinię, iż nie spodziewa się, żeby Nixon ujawnił swoją prawdziwą rolę w próbie zatuzowania skandalu politycznego, natomiast najprawdopodobniej będzie starał się zrzucić winę na kogoś innego.

Jaworski nadmieniał taśmy, jakie zostały nagrane w tajemnicy w Białym Domu, a szczególnie jedną zawierającą rozmowę pomiędzy byłym Prezydentem a jego doradcą Charlesem Colsonem. Treść tej konwersacji nigdy nie była opublikowana. Nie dotyczyła ona wprawdzie afery Watergate, lecz innych kwestii, które rzucały światło na ówczesnego prezydenta.

Desant w Katandze

Kinshasa. (UPI) — 200 spadochroniarzy Zaire dokonało desantu na tyły wojsk napastniczych w Katandze, aby odciąć im szlaki ucieczki do Angoli. Postęp operacji "oczyszczającej" wojsk rządowych jest oczywisty.

Desant spadochroniarzy okazał się konieczny, ponieważ w odwrocie wojska napastnicze wysadziły w powietrze tory kolejowe i mosty.

Komuniści Liczą się z Naciskami

Opozycjoniści Nie Będą Drastycznie Karani

London (DP) — Rząd czechosłowacki, obawiając się reperkusji w opinii międzynarodowej, zdecydował nie stosować drastycznych kar w stosunku do sygnatariuszy "Karty 77" — manifestu na temat praw człowieka i obywatela. Zwolnienie Jacka Kuronia i 6 innych osób aresztowanych w Warszawie należy przypisać również naciskowi zachodniej opinii publicznej.

Według przemówienia min. spraw wewn. Czechosłowacji, Jaromira Obzina, na zebraniu kadr partyjnych w zeszłym miesiącu, opinia publiczna na Zachodzie zmusiła rząd do ustępstw. Tekst przemówienia dostali obecnie korespondenci zachodni w Pradze za pośrednictwem kół opozycyjnych.

Minister powiedział, że władze bezpieczeństwa wiedziały o istnieniu "Karty 77," ale nie zdążyły zapobiec jej ogłoszeniu. Obzina oświadczył że (Ciąg dalszy na str. 13-ej)

Intrygi Dyplomatów Sowieckich

Kair. (UPI) — Dzienniki egipskie na czołowych stronach podały wiadomość, że Związek Sowiecki oskarża Egipt o planowanie agresji przeciwko Libii i ostrzeżenia przed konsekwencjami tego rodzaju akcji.

Oskarżenia te — jak donosi prasa egipska — zawarte są w notach, które "za plecami Egiptu" dostarczone są rządom arabskim przez dyplomatów sowieckich.

Prasa egipska określa te działania jako "poważną intrygę" — stwierdza "bankructwo" polityki sowieckiej na Bliskim Wschodzie i orzeka, że Moskwa działa w charakterze samozwańczego "strażnika" w świecie arabskim.

Tekst intryganckiej noty sowieckiej został opublikowany w dziennikach egipskich po czterech, w ciągu ostatnich dziesięciu dni, spotkaniach egipskiego ministra spraw zagranicznych Ismaila Fahmi z ambasadorem sowieckim w Kairze Władimirem Poljakowem.

Dziennik "Al Ahram" informuje, że w czasie ostatniego spotkania Poljakow zaprzeczył wiadomości o rozprowadzaniu not, powiedział natomiast, że ambasady sowieckie w niektórych krajach arabskich "informują rządy o rozwoju stosunków egipsko-libijskich".

"W ciągu ostatnich dni zwiększa się liczba raportów, że Egipt potęguje napięcie w stosunkach z Libią i rozmieszcza oddziały wojskowe wzdłuż granicy libijskiej. Bez trudu można stwierdzić, że jest to próba wywarcia nacisków wojskowych na Libię w dążeniu do wywołania starć zbrojnych i zachęcenia do akcji przeciwko prawnemu rządowi w tym sąsiadującym z Egiptem kraju. Ktokolwiek pomniejsza niebezpieczeństwo tej sytuacji, wierząc że nie doprowadzi ona do konfliktu, popełnia błąd" — głosi intrygancka nota sowiecka, która zrywa także rządy arabskie, aby "użyły swych wpływów i wstrzymały Egipt przed niebezpiecznym działaniem".

W Ślepym Zaułku

Porozumienie USA-Kuba

Washington (UPI) — Stany Zjednoczone i Kuba zawarły porozumienie odnośnie praw rybołówstwa w wodach przyległych do obu krajów. Porozumienie zostało zawarte w konsekwencji spotkań jakie miały miejsce w Nowym Yorku i Hawanie pomiędzy przedstawicielami obu rządów.

Szczegółów umowy dotychczas nie podano, aczkolwiek komunikat oficjalny podaje, iż przyznano pewne, ograniczone prawa łodziom kubańskim na czynie polowów w wybrzeży Florydy i gdzie indziej w amerykańskiej, 200-milowej strefie. Florydę i Kubę dzieli dystans zaledwie 90 mil.

Jest to dopiero drugie porozumienie USA-Kuba na przestrzeni ostatnich 16 lat, t. zn. od czasu kiedy rząd amerykański zerwał stosunki dyplomatyczne z reżimem Fidela Castro.

Pierwsza umowa, zawarta za pośrednictwem w negocjacjach przedstawicieli dyplomatycznych Szwajcarii i Czechosłowacji w 1973 roku dotyczyła wspólnego frontu obu krajów w zwalczaniu piractwa powietrznego. Umowa ta jednak wygasła 2 tygodnie temu. Fidel Castro oświadczył kilkakrotnie przed terminem wygaśnięcia, iż nie jest zainteresowany odnowieniem porozumienia dopóki Stany Zjednoczone nie odwołają bojkotu ekonomicznego Kuby.

Umowa o rybołówstwie uważana jest w kołach dyplomatycznych jako mały lecz ważny krok na drodze do normalizacji stosunków między dwoma krajami.

Zgon Generała

Madryt. (UPI) — Wskutek komplikacji po-operacyjnych zmarł w wieku 63 lat najwyższy rangą wojskowy hiszpański gen. Carlos Fernandez Vallespin. Mianowany w 1974 roku przez dyktatora Franco szefem połączonych sztabów, generał Vallespin, człowiek o umiarkowanych poglądach politycznych, odegrał w zeszłym miesiącu czołową rolę w uspokojeniu góry wojskowej zirytowanej zalegalizowaniem partii komunistycznej. W latach drugiej wojny światowej zmarły dowodził hiszpańską "Błękitną Dywizją", którą Franco wysłał na front wschodni przeciwko wojskom sowieckim.

Wstrząs w Bośni

Belgrad. (UPI) — W górskim okręgu Bośni, głównie w rejonie Banja Luka, odczuto dwa umiarkowane wstrząsy ziemi o sile 3.7 i 3.1 na otwartej skali Richtera.

Czy Zaginiony Uran Trafili Do Izraela?

Washington (ST) — Na początku lat 1960-ych 200 ton uranu zaginęło w czasie transportu amerykańskiego z Niemiec Zachodnich do Włoch. Ładunku tego nigdy nie znaleziono. Ekspertzy uznali, iż 200 ton uranu wystarczyłoby na uruchomienie na 20 lat reaktora służącego do produkcji plutonu, pierwiastka, z którego później można byłoby wyprodukować przynajmniej 30 sztuk pocisków nuklearnych.

Zródła zorientowane w tym tajemniczym wydarzeniu wyrażają przekonanie, że zaginiona ilość uranu w tajemniczy sposób została zdobyta przez Izrael i służy teraz do napędzania małego reaktora atomowego w Dimona. Reaktor ten zawsze był osłonięty niewytłumaczalną tajemnicą od czasu kiedy zakupiono go we Francji w latach 1950-ych. Stosunki między Izraelem i Francją wkrótce uległy znacznemu pogorszeniu i rząd francuski twierdzi, iż nigdy nie dostarczył uranowego paliwa potrzebnego do działania reaktora.

Reaktor w Dimona jednym z dwóch reaktorów atomowych na świecie nie podlegających inspekcji międzynarodowej komisji w Wiedniu, która ma za zadanie upewnić się, że z paliwa reaktora nie jest produkowana broń. Drugi reaktor znajduje się w Indiach. Obydwa kraje do niedawna nie posiadały broni nuklearnej. Indie obecnie mają już broń tego rodzaju. Pierwszej eksplozji atomowej dokonały w maju 1974 roku.

Aczkolwiek Izrael dotychczas nie dokonał próbnej eksplozji atomowej, wielu ekspertów fizycznych i wojskowych jest przekonanych, iż technologia tego państwa zezwoliłaby dziś na produkcję broni nuklearnej.

Protest Robotników

Paryż. (UPI) — Robotnicy francuscy zaprezentowali czynnie przeciwko rządowemu planom gospodarczym, sformułowanym przez premiera Raymond Barry. Dwa największe związki zawodowe proklamowały w całym kraju 24-godzinny strajk, który poważnie zakłócił komunikację i odciął dopływ prądu elektrycznego do wielu zakładów przemysłowych.

W Paryżu około 50,000 robotników przemazzerowało od dworca Saint Lazare do centrum miasta, wnosząc okrzyki: — "System gnije" i "Plan premiera oznacza biedę, braki i bezrobocie".

Hormony Kobięce a Męskie Serce

Washington (UPI) — Rewelacyjną wiadomością z zakresu medycyny podaje nowojorski lekarz dr Gerald Phillips — wykładowca na wydziale Akademii Medycznej przy Uniwersytecie Columbia. Na podstawie przeprowadzonych badań, dr Phillips twierdzi, iż udało mu się ustalić zależność pomiędzy poziomem żeńskich hormonów u mężczyzny a częstotliwością ataków serca u męskich pacjentów. Specjalista twierdzi, iż wyniki wydają się wskazywać, że im większa ilość hormonów żeńskich, tym wyższa szansa ataku serca u mężczyzny. Organizm męski posiada zwykle niską ilość hormonów typowo kobiecych.

Jedność Kościołów Nie Jest Snem

Watykan (UPI) — Po półtorago-dzinnym, prywatnym spotkaniu z arcybiskupem Canterbury Donaldem Cogganem, przywódcą duchowym 67 milionów wyznawców kościoła angikańskiego w świecie, papież Paweł VI powiedział, że proces zjednoczenia Kościołów w ostatnich latach postępuje z dumiewajacą szybko i że zjednoczenie "nie jest już tylko snem".

Po raz pierwszy od chwili rozłamu w 1529 roku doszło do spotkania przywódców religijnych w 1960 roku, gdy ówczesny arcybiskup Canterbury Geoffrey Fisher odwiedził Papieża Jana XXIII. Jego następcą Michael Ramsey również przybył do Watykanu.

Po rozmowie wczorajszej arcybiskup Coggan oświadczył, że "spotkanie z Papieżem i wspólna, ponad godzinną rozmowa prowadzona z miłością, szczerością i prostotą jest sprawą nadzwyczajną."

Dziś Papież i Arcybiskup odprawiają wspólne, ekumeniczne nabożeństwo w ozdobionej freskami Michała Anioła Kaplicy Sykstyńskiej w Watykanie. W kołach kościelnych mówi się, że ukoronowaniem wizyty angikańskiego arcybiskupa w Watykanie będzie wydanie wspólnego oświadczenia, w którym obaj przywódcy religijni potwierdzą trzy doktrynalne ustalenia, w którym obaj przywódcy religijni potwierdzą trzy doktrynalne ustalenia — dotyczące stanu kapłańskiego, znaczenia Komunii i autorytetu Papieża — opracowane przez katolicko-angikańską komisję teologiczną utworzoną w 1966 roku.

Arcybiskup Coggan oświadczył, że w przyszłorocznym Synodzie angikańskim, który odbędzie się w Canterbury, uczestniczyć będą trzej przedstawiciele Kościoła katolickiego.

Komandosi Ugandyjscy w Zaire

Nairobi. (UPI) — Radio ugandyjskie podało wiadomość, że odleciał do Zaire, na wsparcie wojsk rządowych w prowincji Shaba, "samobójczy oddział uderzeniowy komandosiów".

Komandosi zabrali własne uzbrojenie i zapasy żywności. Oddziałem dowodzi ppłk. Francis Itabuka.

Blizszych szczegółów na temat tego wsparcia depesze nie podają.

Ugandyjski prezydent Idi Amin, który w ub. piątek przybył z niezapowiedzianą wizytą do Zaire, deklarował gotowość wysłania wojsk, jeżeli prezydent Mobutu Sese Seko poprosi o to.

Usunięto Ostatnią Przeszkodę

Na Drodze Do Porozumienia w Sprawie Kanału

Panama City (UPI) — Stany Zjednoczone zgodziły się ostatecznie wycofać wszystkie swoje wojska ze strefy Kanału Panamskiego do roku 2000, usuwając w ten sposób główną przeszkodę jaka dotychczas stała na drodze do porozumienia w sprawie kontroli kanału.

Przewodniczący panamskiej delegacji Romulo Escobar Betancourt twierdzi jednak, że Amerykanie zajęli "bezkompromisowe" stanowisko w innych aspektach proponowanego porozumienia. Do tej pory rząd USA stanowczo obstawał przy gwarancji neutralności strefy kanałowej i zabezpieczenia tej przed ewentualną inwazją wrogich sił. Z tej też przyczyny chcieli zatrzymać kontyngent wojsk amerykańskich w rejonie kanału, po przekazaniu przemyku łączącego oba oceany pod kontrolę Panamy.

Na podstawie porozumienia z 1903 roku rząd USA nabył niegasnące prawo do pasa ziemi gdzie później z nakładów amerykańskich zbudowano t. zw. Kanał Panamski. Obecny szef rządu panamskiego Omar Torrijos uznał ten pakt za krzywdzący i zażądał nowych negocjacji warunków, na których Panama miałaby przejąć kontrolę nad kanałem.

Skoro Amerykanie wyrażają zgodę na wycofanie 9 tys. stacjonujących tam żołnierzy w 14 bazach, do uzgodnienia pozostaje jeszcze kompensata za pozostawione nieruchomości należące do rządu USA oraz sposób zabezpieczenia strefy kanałowej przed groźbą jakiegokolwiek inwazji.

Dalsze negocjacje zostaną podjęte 9 marca br. w Washingtonie.

Mrs. Carter Przeszła Krótką Operację

Washington (CT) — Małżonka Prezydenta, Rosalynn Carter została wczoraj po południu poddana 40-minutowemu zabiegowi chirurgicznemu kiedy w czasie rutynowego badania w Bethesda Navy Hospital stwierdzono obecność guza piersiowego. Guz nie był jednak złośliwy (rakowaty) i Mrs. Carter była z powrotem w Białym Domu około 5 po południu tego samego dnia. Sekretarka Pierwszej Damy, Mary Finch Hoyt oznajmiła, iż Mrs. Carter czuje się świetnie i krótka operacja nie wpłynęła na zmianę ustalonego już naprzód rozkładu zajęć.

Prezydent Carter został telefonicznie powiadomiony o zamierzonej operacji. Lekarz urzędowy Białego Domu, dr William Lukash ponownie zadzwonił do Prezydenta po zabiegu aby powiadomić go o wynikach badań.

Reżymowy Prokurator Oskarża

Warszawa. (UPI) — Z kół opozycjonistów polskich i obrońców praw ludzkich i obywatelskich pochodzi wiadomość, że reżymowy prokurator wezwał Jacka Kuronia i Jana Józefa Lipskiego do swego urzędu i oskarżył ich o współpracę z antykomunistyczną rozgłośnią Radio Wolna Europa i z emigracyjnym miesięcznikiem paryskim "Kultura".

Jacek Kuroń jest czołowym i odważnym rzecznikiem Komitetu Obrony Robotników, Jan Józef Lipski jest jego zastępcą.

Główna Powieść Laureata Nagrody Nobla
HENRYKA SIENKIEWICZA
przetłumaczona na wiele języków świata!
Barwny i szeroko-ekranowy film.

Napisy Angielskie

POTOP

CZĘŚĆ II

Obleźnienie Jasnej Góry pobudza cały naród do walki. Podziwiać będziecie wielkie zwycięstwo!

Dziś 2 Seansy o 6:35 i 9-ta wieczorem.
W sobotę 4 seansy 2:00—4:30—7:00—9:25
W niedzielę 4 Seansy 1:00—3:35—6:05—8:40

Następne wieczory 6:30 i 9-ta

Telefon 545-5922 **KINO Milford** Pulański Przy Milwaukee Ave.

Farma z Duchami Do Natychmiastowego Objęcia

Przywiązanie Carlesa Myers'a do swego przebudowanego wiejskiego domu w stanie Wisconsin skończyło się. Myers nie wie dlaczego. Z ciężkim sercem zdecydował się dać ogłoszenie o sprzedaży domu i 80-akrowej posiadłości.

Myers jest doradcą podatkowym. W 1972 roku zakupił farmę w Wisconsin wraz z należącym do niej dużym domem, do którego przyjeżdżał na week-endy po gruntownej przebudowie budynku. No i — zaczął się.

W domu wyraźnie "straszyło". Myers słyszał jakieś tajemnicze hałasy i widział dziwne mrugające światła: "Początkowo ignorowałem to wszystko, ale kiedy byłem tam ostatni raz w marcu... Słyszałem hałasy w kuchni. Zupełnie jak gdyby ktoś rzucał patelnię, którą trzymałem w kuchence. Potem widziałem stale na-

rastające światelko. Był środek nocy. Wstałem z łóżka, bo w bawialni paliło się światło. Jak mogło się samo włączyć, kiedy przekręciłem kontakt kładąc się spać?"

"Nigdy nie mówiłem o tych historiach nikomu — nie chciałem, ażeby mnie posądzano o halucynacje. Powiedz komu, że światło w bawialni samo się włączyło, a na pewno usłyszysz komentarz: brednie, na pewno zapomnieliś przekręcić kontakt..."

"Kilka osób pytało mnie, czy "to" może ich skrzywdzić. Wyjaśniłem im, że "to" — zdarza się tylko mnie, ale nigdy nie przytrafiło się komukolwiek innemu. Odnoszę wrażenie, że jedynie ja nie powinienem być w moim domu".

Myers mieszka teraz w kondominium w Mount Prospect. Jego biuro mieści się w Morton Grove.

International LOUNGE AND BANQUET HALL
FAMILY STYLE DINING 476-9140
3452-54 W. 59th St. Banquet Room Available for Wedding Parties etc.
Seats up to 130 people. We serve cocktails.
Reservations call 476-9140

Pijąc Ziola Zakonnika — Chorób Sie Unika

Zbawienne **ZIOŁA ZAKONNIKA**. Nie ma lepszych mówią w Polsce i w Ameryce. Tysiące ludzi piję i chwalą najzdrowsze Herbały ziołowe **ZAKONNIKA**. Do wyboru: Nr. 1 "HERBOVIT" na artretyzm, wzdęcia, ból, serce, "zła krew" paczka \$2.85; Nr. 2 "GASOL" na niesprawność, zgagę, gazy \$2.50; Nr. 3 "HERBOLAX" łagodnie przeczyszczające \$2.50; Nr. 4 "NERVOL" na nerwy, bezsenność, zmęczenie \$2.85; Nr. 5 "UROL" na nerki, pęcherz \$2.85; Nr. 10 "REUMOL" na reumatyzm, serce \$2.85; Nr. 11 "FIGOL" ułatwia chudnięcie bez głodowania \$2.85; Nr. 12 AROMATYCZNA Ziołowa Herbata na codzień \$2.50; Paczki są duże, z objaśnieniami po polsku i datą ważności.

UWAGA! Mamy **ZIOŁA ZAKONNIKA** w torebkach do parzenia (jak zwykłą herbatę) w pudełkach po 24 torebki, Nr. 6B — świeży RUMIANEK \$1.45; Nr. 7B — doskonała MIĘTA \$1.45; Nr. 8B — smakowita DZIKA RÓŻA \$1.45; — Polecamy nowosé INSTANT HERB TEA, wysypuje się na wrzątek i herbata gotowa. Pudełko na 30 szklanek \$1.95 do wyboru: Rumianek, Mięta, Koperek albo DZIKA RÓŻA. — Używajcie tylko naturalne witaminy! Nr. 13 "MULTIVIT" — wszystkie witaminy razem, 100 kaps. \$5.00; Nr. 37B Witamina "E" kaps. 200 un. \$5.50.

Dbajcie o zdrowie. Prosimy zaraz wypisać numery Ziół załączyć M.O. lub czek. Szybko wysyłamy. Trzeba do cen doliczyć na przesyłkę po 15c od każdego dolara. Bez zapłaty, ani na C.O.D. nie wysyłamy. Każdemu bezpłatnie pošlemy broszurę pt. "JAK UŻYWAĆ ZIOŁA". Adresujcie: **MONK'S HERB CENTER, 2924 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618**

Henryk Sienkiewicz OGNIEM I MIECZEM POWIEŚĆ

205 (Ciąg dalszy)

Na takich rozmowach zeszedł im ranek, ale gdy już słońce wytoczyło się wysoko na sklep niebieski, chwyciła ich powaga, bo za kilka godzin mieli ujrzeć Waładynkę. Po długiej podróży byli na koniec u celu, ale niepokój, naturalny w podobnych wypadkach, wkraśl im się do serc. Żyje-li jeszcze Helena? a jeżeli żyje, to czy znajdują ją w jarze? Horpyna mogła ją wywieźć lub może ją w ostatniej chwili ukryć w nieznanym rozpadlinach jaru albo uśmiercić. Przeszkody nie były jeszcze przewyżczone, niebezpieczeństwa wszystkie nie minęły. Mieli wprawdzie wszystkie znaki, po których Horpyna powinna była ich rozpoznać jako Bohunowych wystawców pełniących jego wolę; ale nuż diabyli lub duchy ją ostrzegą? Tego obawiał się najmiej Rzędzian, a i pan Zagłoba, choć się miał za biegłego w ciemnym kunszcie nie myślał o tym bez niepokojów. W takim bowiem razie zastaliby jar pusty albo — co gorzej — Kozaków z Raskkwa ukrytych w nim na zasadzce. Serca biły im coraz mocniej, a gdy wreszcie po kilku jeszcze godzinach drogi z wysokiej krawędzi jaru ujrżeli błyszczącą z dala wstążkę wody, pucołowata twarz Rzędziana przybladła trochę.

— To Waładynka! — rzekł przyciszonym głosem.
— Już? — pytał równie cicho Zagłoba. — Jak my tu już blisko!

— Oby nas tylko Bóg ustrzegł! — odparł Rzędzian. — Mój jegomość, niech no jegomość pocznie zaklęcia, bo okrutnie się boję.

— Głupstwo zaklęcia! Przeżegnamy rzekę i czelustwie, to lepiej pomoże.

Pan Wołodyjowski najspokojniejszy był ze wszystkich, ale milczał; obejrzał tylko starannie pistolety i podspyał na nowo, po czym zmacał, czy szabla lekko wychodzi z pochwy.

— Mam i ja kulę święconą w tym oto pistolecie — rzekł Rzędzian. — W imię Ojca i Syna, o Ducha Świętego! Ruszajmy!

— Ruszajmy! ruszajmy!

Po jakimś czasie znaleźli się nad brzegiem rzeki i zwrócili konie w kierunku jej biegu. Tu pan Wołodyjowski zatrzymał ich na chwilę i rzekł:

— Niech Rzędzian weźmie piernacz, bo jego czarownica zna, i niechże pierwszy z nią pakuje, żeby się nas nie przestraszyła i nie uciekała w jaką czelustwę z kniaziówną.

— Ja pierwszy nie pojadę, róbcie waszmościowie, co chcecie — rzekł Rzędzian.

— To jedź, trutniu, na ostatku!

To powiedziawszy pan Wołodyjowski ruszył pierwszy, za nim jechał pan Zagłoba, a w końcu z powodnymi końmi cpał Rzędzian oglądając się niespokojnie na wszystkie strony. Kopyta końskie szczełakały po kamieniach, naokół panowała głucha cisza pustyni, jeno szarańcze i koniki polne, ukryte w rozpadlinach i szparach, ksykały głośno, bo dzień był znoyny, chociaż słońce zeszło już znacznie z południa. Jeźdźcy nadjechali na koniec nad wzgórze okrągłe jak przewrócona tarcza rycerska, nad którym rozpadające się i zwietrzałe od słońca skały tworzyły kształty podobne do rumowisk, do zwalisk domów i wież kościelnych; myślałbyś: zamek lub miasto zburzone wczoraj przez nieprzyjaciela. Rzędzian spojrział i tracił pana Zagłobę.

— To Wraże Uroczyście — rzekł — poznaję z tego, co mnie Bohun powiadał. Tędy w nocy nikt żywy nie przejdzie.

— Jeśli nie przejdzie, to może przejdzie — odparł Zagłoba. — Tfu! co za jakiś przekłety kraj! Ale że przynajmniej na dobrej jesteście drodze!

— To już niedaleko! — rzekł Rzędzian.

— Chwała Bogu! — odpowiedział pan Zagłoba i myśl jego uniosła się ku kniaziównie.

Było mu jakiś dziwnie na duszy i widząc te dzielkie brzozi Waładynki, tę pustynię i głuszę, prawie nie wierzył sobie, żeby kniaziówna mogła być tak blisko — ona, dla której tyle przygód i niebezpieczeństw przeżył i którą tak pokochał, że gdy przyszła wieść o jej śmierci, to sam nie wiedział, co robić z życiem i ze starością. Ale z drugiej strony, człowiek oswaja się nawet z nieszczęściem, pan Zagłoba zaś przez tyle czasu żył się z myślą, że ona porwana, daleko i w Bohunowej mocy, iż teraz nie śmiał sobie powiedzieć: oto już nadchodzi koniec tęsknoty, koniec poszukiwań, nadchodzi czas pomyślności i spokoju. Przy tym i inne pytania cisnęły mu się do głowy: co też ona powie, gdy go ujrzy? zali się we łzach nie rozplynie? Bo ten ratunek po tak długiej i ciężkiej niewoli spadnie na nią jak piorun niespodziewanie. „Bóg ma swoje dziwne drogi — myślał Zagłoba — i tak potrafił wszystko powiązać, że z tego jest triumf cnoty, a zawstyżenie nieprawościom.” Bóg to oddał naprzód Rzędziana w ręce Bohuna, a potem uczynił z nich przyjaciół. Bóg to sprawił, że wojna, sroga matka, odwołała dzikiego atamana z tych pustkowi, do których łup swój jak wilk uniośł. Bóg później wydał go w ręce Wołodyjowskiego i znowu zetknął z Rzędzianem — i tak się wszystko złożyło, że teraz ot, gdy tam Helena resztę nadziei może traci i już znikąd, znikąd nie spodziewa się pomocy — pomoc tuż! „Kończ się twoje płakanie i zgrzyzota, córucho moja — myślał dalej Zagłoba — i niezadługo przyjdzie na cię radość niezmierna. Oj! a będzie ona wdzięczna, będzie rączki składała! a dziękowała!”

Tu stanęła dziewczyna panu Zagłobie w oczach jakoby żywa — i rozczulił się szlachcic okrutnie, i pograżył się całkiem w rozmyślaniach o tym, co to za chwilę się zdarzy.

Wtem Rzędzian pociągnął go z tytu za rękaw:
— Jegomość!
— A co? — spytał Zagłoba niekontent, iż mu przzerwano bieg myśli.
— Czy jegomość widział? Wilk pomknął przed nami.
— To i cóż?
— A czy to tylko był wilk?
— Całujże go w nos.
W tej chwili Wołodyjowski zatrzymał konia.
— Czyśmy drogi nie zmylili? — pytał — bo to już by powinno być.
— Nie! — odrzekł Rzędzian — tak jedziemy, jak Bohun mówił. Dałby Bóg, ażeby to już było po wszystkim.
— Będzie niedługo, jeżeli dobrze jedziemy.
— Chciałem też jeszcze waszmościów prosić, aby jak będę gadał z czarownicą, na owego Czeremisa uważać; wielki to ma być paskudnik, ale podobno z rusznicy okrutnie strzela.
— Nie bój się, jazda!

— DARMO — — FREE —
KOLOROWE FILMY O POLSCE
COLOR FILMS ABOUT POLAND

5 maj (czwartek) — Początek o godz. 7:00 wiecz.
ST. STANISLAUS PARISH
4930 Indianapolis Blvd., East Chicago, Ind.

8 maj (niedziela) — Początek o godz. 3:00 po poł.
LUSAKA MISSION — 6965 W. Belmont Ave.

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELI:
ROMAN ŁOBODZINSKI — (312) 787-4440

TEATR ZESPOŁU KOŁA MŁODZIEŻY POLSKIEJ "RZESZOWIACY" W CHICAGO
Prezentuje po raz pierwszy w Stanach Zjednoczonych
DRAMAT LEONA KRUCZKOWSKIEGO PT. "NIEMCY"
W 3 AKTACH — PIĘCIU ODSŁONACH
Reżyseria i Scenografia:
Kierownik Zespołu, KS. SEN. BRONISŁAW L. WOJDYŁA, W.G.
UDZIAŁ BIORĄ:
Edward Opiela z Polski, Ryszard Włda z Polski, Ks. Sen. L. Wojdyła, W.G., Zofia Kula, Waclaw Wojdyła, Władysława Zajac, Zdzisław Zajac, Henryk Wasilewski, Krystyna Wasilewski, Mieczysław Wojdyła, Henryka Stecko, Regina Stecko, Tadeusz Kozłowski, Bronisław Ciesielski Zsa Zsa Neterowicz, Leszek Chmura, Mrg. Kazimierz Łabno, Józef Kalemba

AUDYTORIUM ŚW. TRÓJCY — 1443 West Division Street
SOBOTA, 14 MAJA — 7:30 WIECZ. NIEDZIELA, 15 MAJA — 3:30 PO POL.

BILETY: w Zespole "Rzeszowiaczy", 2546 W. Cortez St., Tel.: 276-8965 lub 252-9050; ALMA Travel, 1282 N. Milwaukee; Witold Rukujzo, Tel. 384-6748; Polonia Travel, 2537 N. Kedzie, Tel. 384-4463 i 2454 W. 57th St., Tel. 254-2738.

Światowej Sławy
BREVETTATA
Pistolet na Gaz Łzawiący
sprzedawany bezpośrednio przez pocztę

NIE TRZEBA POZWOLENIA
Solidna metalowa konstrukcja z twardą rykoszeta, wygląda jak prawdziwy rewolwer. Zatrzymuje napaścianka bez zranienia go. Baje potrzebna ochrona dla ludzi którzy pracują samotnie, w ciemnych pomieszczeniach. Idealne noce zabezpieczenie dla żon i córek. Mimo tego nie potrzebny jest federalny permit czy licencja, lecz nie sprzedaje się go matoletnim. Oddaje niedość strażów bez ładowania. Jeden każdego rewolweru wchodzi jeden rewolwer, dziesięć magazynów z nabojami z gazem łzawiącym i wszystkie koszty przesyłki. Posażka jest natychmiastowa, ubezpieczona. Sprzedajemy ekwipunek z gazem łzawiącym przez ostatnie czterdzieści lat. Mamy tysiące zadowolonych klientów.

- 1 komplet rewolweru \$17.00
- 2 komplety rewolwerów po \$15 każdy ..... (razem \$30)
- 3 komplety rewolwerów po \$14.50 każdy ..... (razem \$43.50)
- 4 komplety rewolwerów po \$11 każdy ..... (razem \$56)
- 6 komplety rewolwerów po \$13 każdy ..... (razem \$78)
- specjalne naboje z gazem łzawiącym ..... \$3 za 10
- naboje ślepe do ładowania ..... \$2.50 za 100
- pokrowce ..... \$2.50 każdy
- środek przeciwko gazowi łzawiącemu, butelka \$2.88

Nazwisko ..... Miasto .....
Adres ..... Stan ..... Złp .....

W załączeniu jest
 czek na \$.....
 Money Order na \$.....

lub proszę obciążyć mój
 Master Charge BankAmericard
Card Number .....
Exp. Date .....
Pod: is .....
© 1975 Brevettata

ZAMÓWIENIA PRZEZ POCZTĘ z BREVETTATA
Dept. Jet, 310 W. 9th Street
Kansas City, Mo. 64105

LOT

... częściej niż kiedykolwiek
Twoją najszybszą drogą do POLSKI

✳ JUŻ 4 POŁĄCZENIA TYGODNIOWO
Dla Ciebie rozszerzamy nasz transatlantyczny rozkład do 4 połączeń tygodniowo.
Bez względu gdzie mieszkasz w Stanach Zjednoczonych zapewniamy Ci wygodne połączenia z Warszawą, odlatując z nowojorskiego lotniska J.F. Kennedy o godz. 7.00 wieczorem.

✳ NADAL NON-STOP
Jako jedyna linia oferujemy Ci tygodniowo 4 non-stop połączenia między Nowym Jorkiem i Warszawą w rekordowym czasie 7 godz. 40 min. Na pokładach naszych samolotów spotkasz się ze staropolską gościnnością, otrzymasz doskonale jedzenie i świetne polskie trunki.

✳ ATRAKCYJNE WYCIECZKI
W tym roku oferujemy nowy zestaw tanich wycieczek do POLSKI, CZECHOSŁOWACJI, RUMUNII, WĘGIER, ZSRR i DANII.

Nie zwlekaj więc i już teraz rezerwuj miejsce u swego agenta podróży lub u nas.
New York (212) 869-1074 • Chicago (312) 236-3388

LOT POLISH AIRLINES Dept. _____
21 East 51st Street, New York, N.Y. 10022 • (212) 371-1260

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip _____

Jesteśmy Twoją linią — podróżuj z nami.

Książka tania i ciekawa to tylko właśnie ta

SYN POŁUDNIA
Czyta się lekko i przyjemnie

SYN POŁUDNIA
Stosowna książka dla dorosłych i młodzieży.

SYN POŁUDNIA
75c

Książkę zamawiać można:
Dziennik Związkowy
1201 Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60622
C.O.D. — Nie Wysyłamy.

Robotnicy Cudzoziemscy w NRF

(D.P.) — Liczba robotników cudzoziemskich w NRF zwanych die Gastarbeiter jest wciąż wysoka: wynosi 1,900,000. Pięć lat temu było ich dwa i pół miliona. Sześćset tysięcy straciwszy pracę wyjechało z Niemiec Zachodnich i wróciło do swych krajów ze znacznymi oszczędnościami.

Wobec tego, że w związku z kryzysem gospodarczym liczba bezrobotnych w NRF osiągnęła 1,250,000 powstała kwestia czy nie wypadnie zarządzić redukcji liczby cudzoziemców do 1,400,000. Rząd w Bonn rozważał ten projekt, ale nie powziął żadnej decyzji. Przeciw redukcji przemawia kilka ważnych argumentów. Przede wszystkim liczba urodzeń stale spada, Niemcy Zachodnie się wyludniają, a przeciętny obywatel NRF woli brać zapomogę jako bezrobotny, niż pracować fizycznie.

Spółeczeństwo nie jest należycie zorientowane w sprawie robotników cudzoziemskich i — jak ujawniły sondaże opinii publicznej — co drugi Niemiec uważa, że plagę bezrobocia spowodowali cudzoziemcy i że trzeba ich odesłać tam, skąd przybyli. Zupełnie inaczej patrzy na ten problem wyżsi urzędnicy federalnego ministerstwa pracy w Bonn. Uważają oni, że Niemcy Zachodnie będą zawsze musiały korzystać z pracy cudzoziemców, ponieważ robotnicy z

Grecji, Turcji, Jugosławii, Hiszpanii i Portugalii podejmują się każdej nawet najcięższej roboty, na którą Niemiec nie reflektuje. Ponadto, zdaniem demografów i socjologów, należy przewidywać, że na skutek niskiej stopy urodzeń liczba mieszkańców NRF spadnie w ciągu 20 lat o 3 miliony. Społeczeństwo się zestarzeje, a kategoria ludzi zawodowo aktywnych skurczy się.

Tym katastrofalnym perspektywom mogą zaradzić tylko robotnicy cudzoziemscy. Nie będzie można jednak zawsze ich traktować jako "Gastarbeiterów" czyli robotników zatrudnionych czasowo. Już dziś Włosi, jako obywatele państwa należącego do Wspólnego Rynku, nie mogą być z NRF wydalen. A jeżeli do EWG przystąpią Portugalia, Hiszpania, Grecja i Turcja — władze niemieckie będą mogły odsyłać do domu tylko Jugosłowian. Tego właśnie najbardziej obawiają się robotnicy jugosłowiańscy. Jedyną dla nich deską ratunku może się okazać małżeństwo z Niemką. Nie jest to pomysł nierealny, bo jak wykazują statystyki "Gastarbeiterzy" poślubili już 200 tysięcy Niemek. Wprawdzie nie wszystkie obłubienice są pierwszej młodości, ale przecież nie można mieć wszystkiego naraz!

(fch)

W kwietniu tego roku przypada 60 rocznica śmierci twórcy języka esperanto Ludwika Zamenhafa, sławnego poligloty, polskiego lekarza-okulisty. Równocześnie mija 90 lat od wydania podręcznika pt. "Język międzynarodowy", wraz ze słownikiem.

Mimo dużego zainteresowania w Polsce takimi językami światowymi, jak: angielski, rosyjski, francuski i hiszpański, esperanto cieszy się nadal powodzeniem. Działający aktywnie Polski Związek Esperantystów prowadzi od 30 lat nauczanie korespondencyjne języka, kształcąc blisko 80 tysięcy osób.

Dla esperantystów urządza się w kraju ciekawe imprezy, w których udział biorą również zainteresowani goście zagraniczni, a biura podróży urządzają nawet specjalne wczasy ligwistyczne, w programie których figuruje m.in. nauka esperanta.

Siedziba Polskiego Związku Espe-

Esperantysty

rantystów mieści się w Warszawie, ul. Jasna 6 (numer kodu pocztowego 00-013). Za pośrednictwem Związku nawiązują kontakty ludzie z różnych kontynentów i państw, prowadzą wymianę znaczków pocztowych, wido-kówek, numizmatów, przede wszystkim zaś uczą się korespondencji w jednym wspólnym języku, nie mając trudności we wzajemnym porozumieniu się.

2930 N. MILWAUKEE AVE.
TO
NOWY ADRES BIURA PODRÓŻY

ORBIT TRAVEL SERVICE, INC.
NUMER TELEFONU TEN SAM CO BYŁ: 235-2323

Uprzejmie zawiadamiam wszystkich Słuchaczy, że audycja "CZERWONE MAKI" począwszy od dnia 11-go maja — będzie nadawana w każdą ŚRODĘ o godz. 8:30 wieczorem ze stacji WSBC 1240 AM

Zamiast, jak dotychczas w soboty.

REF-REN

Nominacja Papieska

Ojciec św. Paweł VI mianował na okres 5 lat 18 członków i 12 konsultantów Papieskiej Rady "Cor Unum," organu Stolicy Apostolskiej ds. rozwoju i sprawiedliwości społecznej. Członkiem Rady mianowany został m.in. ks. bp. Julian Groblicki, sufragan krakowski.

SPECIAL HAWAJE

1 tydzień \$399

FLORYDA

1 tydzień, przelot, Hilton Hotel, Cyprus Garden, Kennedy Center, Bush Gardens.SAMOCZOD DO DYSPOZYCJI TYLKO.....\$318

PO ZDROWIE

DO

HOT SPRINGS

Odjazd 27 maja. 9 dni, przejazd, hotel, 6 kąpiel \$164 plus 10% tax i service.

NA CZARTERY DO POLSKI PRZYJMujemy Karty Kredytowe

JADĄC DO POLSKI

ZOBACZ EUROPE

HISZPANIA lub WŁOCHY

w cenie od \$439

Załatwiamy sprawy polskie. Upoważniony Dealer PEKAO

FRIENDLY TRAVEL BUREAU INC. 3946 N. CICERO, 6-CORNERS, CHIC. 60641 TEL. 286-8262, 8263

TEN KUPON JEST WART \$200 PRZY REPERACJI ZEGARKA ALBO BRANSOLETKI NA SUMĘ \$10.00 lub więcej

WSZELKIEGO RODZAJU FACHOWE REPERACJE ZEGARKÓW I BIŻUTERII WSZYSTKIE PRACE GWARANTOWANE

OMEGA—SPRZEDAŻ—NAPRAWY—2 LATA GWARANCJI na NOWE.

LUSTIG CLOTHING & JEWELERS, INC.
1256 MILWAUKEE AVE. — BE 5-1041

POLSKA RESTAURACJA SZAROTKA

Zaprasza na smaczny żurek z kielbasą, kapuśniak z żeberkami, golonkę, bigos, placki ziemniaczane, kiszkę kaszaną, pierogi, gołąbki i inne polskie domowe potrawy. — Smacznie i niedrogo

CATERING SERVICE

NA WASZE PRZYJĘCIA DOMOWE, PIKNIKI I ZABAWY
2919 N. CENTRAL PARK AVE., przy Milwaukee Tel.: 278-0350

NAJTANIEJ AJŁATWIEJ AJSZYBCIEJ PRAWO JAZDY

Można uzyskać ucząc się w Szkole J. Olszewskiego

JÓZEF OLSZEWSKI

Uczymy skutecznie bezpiecznego kierowania autem, nawet osoby bojaźliwe, nerwowe, starsze wiekiem i kierowców wzywanych na egzamin powtórny.

Dla osób niższych posiadamy elektrycznie regulowane siedzenia.

Nauka przepisów w poniedział., środy i piątki od 10 do 12 i od 6 do 8 wiecz. W soboty do godz. 1-ej.

Po więcej informacji telefonować w wyżej wymienionym czasie

889-7181

A PROGRESSIVE DRIVING SCHOOL

5621 W. FULLERTON

"KTO ZE MNĄ JEDZIE TEN NIE ZAWIEDZIE"

NAJWIĘKSZY W CHICAGO ORGANIZATOR CZARTERÓW DO POLSKI

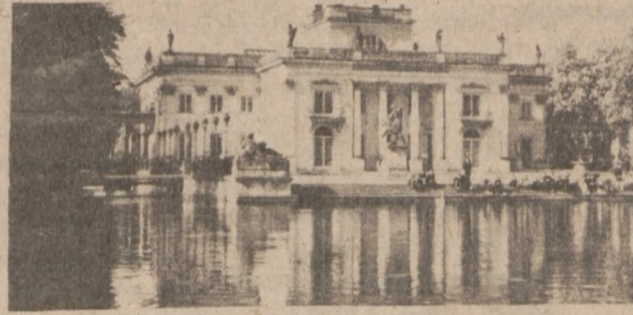
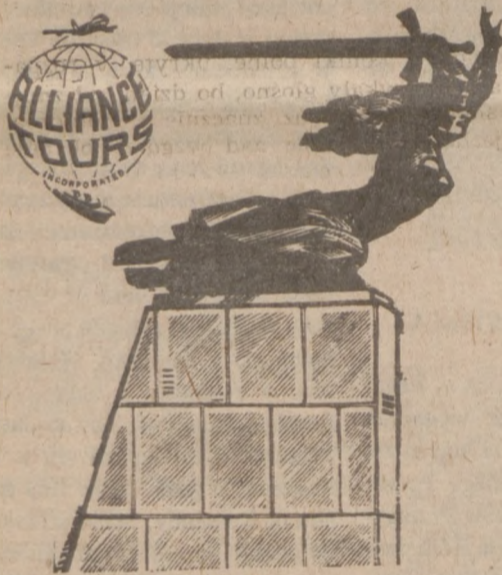
ALLIANCE TOURS, INC.

PREZENTUJE POLONII NA ROK 1977

PROGRAM TANICH - BEZPOŚREDNICH

Lotów Czarterowych, Chicago—Warszawa—Chicago

LUKSUSOWYMI ODRZUTOWCAMI PAN-AMERICAN I "LOTU"

Warsaw Lazienki Palace

UWAGA:

Cena czartera obejmuje podatki lotniskowe, 3 dol w U.S. i 2 dol. w Polsce. Do udziału w czarterze jest upoważniony każdy, kto podpisze kontrakt i wpłaci \$125 zadatku. Pełną należność należy uregulować 45 dni przed odlotem.

DOKONAJCIE niezwłocznie rezerwacji na wybraną datę w godnych zaufania, odpowiedzialnych i fachowych biurach podróży.

W ROKU 1977 - DATY ODLOTÓW I KOSZT LOTU

Nr. Czarteru	Data Odlotu	Data Powrotu	Ilość Dni Pobytu w Polsce	Cena
2.	Maj 25, Środa	Czerwiec 11, Sobota	18	\$449.00
3.	Maj 30, Poniedz.	WPRZEDANY	34	\$469.00
4.	Maj 31, Wtorek	WYPRZEDANY	92	\$499.00
***5.	Maj 31, Wtorek	Wrzesień 1, Czwartek	93	\$499.00
6.	Czerwiec 12, Niedz.	Lipiec 3, Niedziela	21	\$459.00
7.	Czerwiec 15, Środa	WYPRZEDANY	42	\$539.00
8.	Czerwiec 28, Wtor.	Sierpień 26, Piątek	59	\$549.00
***9.	Czerwiec 29, Środa	Lipiec 29, Piątek	30	\$549.00
10.	Lipiec 3, Niedziela	Lipiec 25, Poniedz.	22	\$549.00
11.	Lipiec 3, Niedziela	WYPRZEDANY	29	\$549.00
*12.	Lipiec 4, Poniedz.	Sierpień 13, Sobota	40	\$549.00
**13.	Lipiec 17, Niedz.	Sierpień 1, Poniedz.	15	\$535.00
14.	Lipiec 20, Środa	Sierpień 10, Środa	21	\$549.00
15.	Lipiec 25, Poniedz.	Sierpień 22, Poniedz.	28	\$539.00
16.	Sierpień 1, Poniedz.	Sierpień 30, Wtorek	30	\$549.00
17.	Sierpień 4, Czwart.	Sierpień 19, Piątek	15	\$549.00
**18.	Sierpień 13, Sobota	Sierpień 28, Niedziela	15	\$535.00
19.	Sierpień 22, Ponie.	Wrzesień 11, Niedziela	20	\$459.00
20.	Wrzesień 4, Niedz.	Wrzesień 27, Wtorek	23	\$469.00
21.	Grudzień 19, Ponie.	Styczeń 9, Poniedz.	21	\$439.00

* — Odjazd z Milwaukee

** — Do czarteru są dołączone wycieczki po Polsce oraz do Czechosłowacji i na Węgry, dostępne dla każdego z pasażerów po specjalnych cenach

Operatorem Czarteru jest "AMTA"

*** — Operatorem Czarteru jest "E.T.B."

Czarter 25 Maja
\$449

FRIENDLY TRAVEL BUREAU

Wiesław Bieliński—Tadeusz Czarnecki
3945 N. Cicero Ave.
Chicago, Ill. 60641
Telefon 286-8262
4501 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60630
Telefon 685-2262

FRIENDLY TRAVEL SERVICES

Chet Gulinski—Helena Wantuch
1561 W. Lincoln Ave.
Milwaukee, Wis. 53215
Telefon (414)—671-1177

G&R INTERNATIONAL TRAVEL

Ewa Rokossowska—Teresa Gardner
3210 N. Central Ave.
Chicago, Ill. 60634
Telefon 777-8189
1948 West 51st St.
Chicago, Ill. 60609
Telefon 925-6200

INTERCONTINENTAL TRAVEL

Stanisław Łobodziński
1050 N. State St.
Chicago, Ill. 60610
Telefon 787-4440
3055 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60618
Telefon 772-8010
5047 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill. 60609
Telefon 254-3545

KUBON TRAVEL AGENCY

Walter J. Kubon i Lottie R. Kubon
5389 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60630
Telefon 763-4246

POLONIA TRAVEL, INC.

Ks. Michał Pawelek
2539 N. Kedzie Blvd.
Chicago, Ill. 60647
Telefon 384-4463
2454 West 47th St.
Chicago, Ill. 60632
Telefon 254-2738

ROYAL TRAVEL AGENCY

Tony i Jadzia Pienkowski
5932 W. Lawrence Ave.
Chicago, Ill. 60630
Telefon 777-2800

STAUDACHER & RATKE TRAV.

Roman Łobodziński
1650 West 48th St.
Chicago, Ill. 60609
Telefon 927-2324

GWARANTOWANE ODLOTY

Wszystkich naszych czarterów w miesiącach maju i czerwcu.

TWO WEEKS

all-expense deluxe charter vacation values!
DEPART DIRECT FROM CHICAGO
JULY 17 or AUG. 13 for 15 DAYS

POLAND from \$945*

incl. Air

POLAND HUNGARY & CZECHOSLOVAKIA from \$1,100*

incl. Air

*These bargain Inclusive Tour Charters (ITC) include all first class hotels, meals, sightseeing, transfers & round-trip flights via Lot Polish Airlines or Pan Am. No organization membership necessary.

ACTION TOURS & TRAVEL

C. Chris Gulinski
4950 N. Harlem Ave.
Harwood Hts., Ill. 60656
Telefon 867-8383

ALMA TRAVEL BUREAU, INC.

Eugeniusz Ziobin
1282 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60622
Telefon 252-0661

"A & Z" TRAVEL AGENCY

Zenobia Korska
2006 W. Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622
Telefon 772-0934

DOWNTOWN TRAVEL CENTER

Al i Vera Kapliński
30 W. Washington St.
Chicago, Ill. 60602 Tel. 283-4032

EUROPE TRAVEL BUREAU, Inc.

Rodzina Migalów
5356 W. Belmont Ave.
Chicago, Ill. 60641
Telefon 282-7744

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie		Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	\$31.50	Rocznie (1 yr.)	\$10.25	Rocznie (1 yr.)	\$41.00	Rocznie (1 yr.)	\$13.00
Półroc. (6 mos.)	18.00	Półroc. (6 mos.)	6.75	Półroc. (6 mos.)	25.00	Półroc. (6 mos.)	9.50
Kwartał. (3 mos.)	10.50	Kwartał. (3 mos.)	4.00	Kwartał. (3 mos.)	15.00	Kwartał. (3 mos.)	6.00
Miesięcz. (1 mo.)	5.00						

W kioskach (News-Stands) — pojedynczo
Numer Codziennie (Single Daily Copy) 25c
W kioskach (News-Stands) — pojedynczo
Numer Weekendowy (Single Week-End) 30c

Zły Projekt Prawa Wyborczego

Prezydent Carter wysunął projekt rzekomego uproszczenia i usprawnienia głosowania w wyborach powszechnych. Mianowicie sądzi on, że byłoby dobrze, gdyby przepisy prawne o wyborach zezwalały na rejestrowanie się wyborców i w samym dniu głosowania.

Z wielu stron odezwały się już głosy, podkreślające zarówno ryzyko, jak i niepraktyczność takiego systemu rejestracji wyborczej. Krytycy przede wszystkim wskazują, że prezydencki projekt doprowadziłby do olbrzymiego zamieszania w administrowaniu operacji wyborczych. Otworzyłyby się też nowe możliwości popełnienia fałszerstw wyborczych, ponieważ nie byłoby możliwe należyte zweryfikowanie rejestrujących się w samym dniu głosowania.

Przesłuchany w izbowym Komitecie w tej sprawie ściągnął przedstawicieli władz wyborczych z różnych terenów kraju. M.in. oświadczenia składali przewodniczący Chicago Board of Election Commissioners, John Hanly oraz klerk powiatowy Stanisław T. Kusper, Jr., który z urzędu administruje wyborami w osiedlach podmiejskich pow. Cook. Obaj zgodnie opowiedzieli się przeciw projektowi rejestracji się wyborców w samym dniu głosowania.

Jest to znamienne z tego przede wszystkim punktu, że Kusper i Hanly są demokratami, a projekt wniósł demokratyczny prezydent, popierany przez demokratów w "House Administration Committee". Trzeba więc podkreślić, że obaj demokraci z Chicago znają operacje wyborcze z własnego, długoletniego doświadczenia, gdy Prezydent i kongresmani opierają się na jakichś teoretycznych założeniach i mają złudzenie, że rejestrowanie się

wyborców w samym dniu głosowania zwiększy udział w wyborach, czy też będzie ulgą dla obywateli.

Mają rację Kusper i Hanley, że nowy system wprowadziłby nielada trudności w chronieniu głosowania przed nadużyciami, jak też stworzyłby wyjątkowe kłopoty dla sprawnego przebiegu głosowań, skoro w zatłoczonych lokalach wyborczych sędziowie wyborczy musieliby wykonywać dodatkowe czynności w sytuacji, gdy należyte skontrolowanie uprawnionych do głosowania oraz ustalenie ich tożsamości wymagałyby dodatkowego czasu i pracy.

Trudno przyjąć, że wyborcy nie skorzystają z okazji, aby za jednym razem załatwić rejestrację i głosowanie. Stąd też wysuwają się obawy, że wielka liczba wyborców nie będzie rejestrowała się przed wyborami, ale odczeka na dzień samych wyborów i wówczas zatłoczy lokale wyborcze, utrudniając sprawność głosowania.

Hanley, który przez 36 lat był agentem Secret Service, zwrócił w czasie przesłuchów uwagę, że zagadnienie prawidłowej identyfikacji głosujących będzie następczo poważne trudności. Z jego doświadczenia wynika, że "nie istnieje dobra karta identyfikacyjna" i bardzo łatwo przeciętne karty fałszować.

Tak więc teoretycy pomysłu, rzekomo ułatwiającego obywatelom wykonanie obowiązków głosowania, natopkali na słuszne zastrzeżenia i krytykę ze strony praktyków operacji wyborczych. Praktykom trzeba przyznać rację i trzeba wyrazić nadzieję, że Kongres nie uchwali wyjątkowo ryzykownej reformy prawa wyborczego.

Koszty Szpitalne

Wystąpienie prezydenta Cartera do Kongresu o ustalenie górnej granicy dla podwyżki opłat szpitalnych trzeba uznać za słuszne. Kongres powinien pójść po linii rozumowania administracji rządowej, nie ulegając wpływom potężnych grup nacisku, które na pewno będą z tego powodu załamywały ręce. Już bowiem odezwały się głosy, że jeśli projekt nałożenia ograniczeń na beceremonialne podwyższanie kosztów szpitalnych zostanie przeprowadzony, "stracą na tym pacjenci", bo szpitale ograniczą zakres obsługi.

Takie ujęcie jest nie do przyjęcia. Szpitale nie mogą być traktowane jako biznesy. Są to instytucje z zakresu wyjątkowo ważnych usług publicznych, a chociaż muszą operować zgodnie z wymogami nowoczesnych przedsiębiorstw, to jednak nie zysk, ale rola społeczna w interesie ogółu ludności kraju powinna być wytyczną dla operacji szpitali. Szczególnie ta zasada powinna obowiązywać w stosunku do szpitali prowadzonych przez grupy religijne, mające w swoich założeniach troskę o bliźniego.

Sekretarz Departamentu Zdrowia, Szkolnictwa i Opieki Społecznej (HEW), Joseph Califano, Jr. bardzo trafnie zauważył, że szpitale "operują jak tradycyjne monopole", ponieważ nie mają konkurencji, rachunki za leczenie chorych płacą kompanie ubezpieczeniowej (całkowicie lub częściowo), a pacjenci nie mają żadnego wpływu na zakres opieki szpitalnej, bo zresztą trudno wysuwać żądania, aby właśnie chorzy określali co powinni otrzymywać w zakresie opieki szpitalnej.

Szczególnie ważne w tym ujęciu sprawy przez Califano jest wysunięcie tezy o monopolistycznym uprzywilejowaniu szpitali. Chcemy czy nie chcemy, musimy rejestrować się w szpitalu wyznaczonym przez lekarza, gdyż nie istnieje, swoboda wyboru. Różne też są opinie o obsłudze w poszczególnych szpitalach, wynikające z praktycznych doświadczeń pacjentów, ale nie działa tu konkurencja, która atrakcyjnością swoich usług mogłaby ułatwić pacjentowi decyzję w sprawie, do którego szpitala powinien udać się w wypadku potrzeby. Szpitale są prywatnymi instytucjami i na pewno będą zwalczały projekty rządowe, zabiegające swoimi wpływami w Kongresie. Istnieją przecież lobbyści, pracujący i na rzecz szpitali i ich centrali organizacyjnej, dbającej o wspólne interesy, jak w każdej dziedzinie usług. Należy wszakże podkreślić, że ustawodawcy kongresowi powinni być w tej sprawie rzecznikami interesów ogółu obywateli, a nie interesów specjalnych. Troska o obywateli bynajmniej nie jest sprzeczna z interesami instytucji szpitalnych, ale chodzi o to, aby wreszcie nałożyć rozsądne granice zwycięstwa kosztów opieki szpitalnej, a nie pozostawiać nadal tego

zagadnienia wolnej grze w zakresie pełnej swobody decydowania o zwycięstwach tych kosztów.

Ustalenie, jak wysuwa to projekt rządowy, górnej granicy zwyczajnych kosztów szpitalnych na dziewięć procent od przyszłego roku budżetowego, nie jest narzucaniem szpitalom sytuacji nie do rozwiązania, bo podwyżka w tych granicach jest uzasadniona, jak sądzą ekonomiści rządowi. Natomiast nie można utrzymywać obecnej, płynnej sytuacji, w której administracje szpitalne, kierując się życzeniami właścicieli szpitali, decydują o zwiększaniu kosztów, ponoszonych przez pacjentów i ich kompanie ubezpieczeniowe. Górna granica podwyżek musi więc być przyjęta i ustawodawcy kongresowi mają w tej sprawie obowiązek wobec swoich wyborców. Trzeba po prostu im przypomnieć, że w przyszłym roku będą znowu wybory kongresowe, a wybieramy swoich przedstawicieli w Kongresie po to właśnie, aby dbał o interes społeczeństwa jako całości, a nie o interesy tych czy innych grup specjalnych.

Projekt administracji rządowej o górnej granicy zwyczajnych kosztów szpitalnych jest sponzorowany w Izbie Reprezentantów przez kongresmanów Dana Rostenkowskiego (D) z Chicago i Paula Rogers (D) z Florydy, a w Senacie przez Edwarda Kennedy (D) z Mass.

To i Owo

Ach te brody! Wszystko się ich czepia, począwszy od serc kobiecych, resztek zupy i kruszyny chleba, a skończywszy na policji argentyńskiej!

Brody bywają bowiem i potrzebne i niebezpieczne. Z jednej strony wiadomo, na przykład, że w Ameryce Łacińskiej żadna seniorita nie spojrzysz nawet na ciebie, jeżeli nie masz laskotliwej brody po pas i co najmniej dwóch bomb w kieszeni.

Z drugiej strony brodacze może się tam dostać (zwłaszcza w Argentynie!) w bardzo pechowe sytuacje. Nic bowiem nie jest bardziej podobne do brody jak druga broda — i to zarówno dla niewiast jak i dla policji!

Argentyński rząd wojskowy wypowiedział wojnę brodom! Co prawda nie są one jeszcze całkowicie zakazane, ale Argentyńczycy muszą je zgolić przed pozowaniem do fotografii przeznaczonych dla obowiązkowej w tym kraju karty tożsamości.

Policja genewska otrzymała zażalenie od Ali Ben Camelia, że mu skradziono szpadę, w którą się produkował w charakterze jej polycyaka. "Po 12 latach pracy, straciłem możliwość zarobkowania" — oświadczył zmartwiony Ali.

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Carter Na Co Dzień

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR. — Od chwili objęcia urzędowania przez prezydenta Cartera w Białym Domu zapanował zupełnie nowy nastrój i styl pracy. Stwierdzają to wszyscy najbliżsi współpracownicy Cartera, podkreślając, że Prezydent daje przykład całemu sztabowi Białego Domu, wykazując rzadko spotykaną dyscyplinę pracy, punktualność i obowiązkowość. Z drugiej strony Jimmy Carter umie doskonale pogodzić swe obowiązki głowy państwa z życiem rodzinnym. Poświęca sporo czasu swej 9-letniej córce Amy, a w wolnych chwilach zabiera żonę do teatru, na koncerty czy do muzeum.

Choć sam pracuje od 75 do 85 godzin tygodniowo, nie wyłączając sobót i niedziel, polecił stanowczo swym współpracownikom, by nie pracowali w nadgodzinach, ale poświęcali wieczory i weekendy rodzinie.

Prezydent zaczyna pracę o godzinie 7 rano. Do godziny 8:30 nikomu nie wolno wchodzić do jego biura w Sali Owalnej. W ciągu tej półtorej godziny Carter czyta dziesiątki raportów i dokumentów, nie odkładając żadnego z nich na później. "Prezydent nie lubi piętrzącej się na biurku sterty papierów — najchętniej Bacha. "Fuji Bacha pomagają mi w pracy" — mówi Prezydent.

Warto tu jeszcze wtrącić, że w czasie tych 90 minut samotnego urzędowania Carter pracuje przy muzyce. Nastawia zawsze muzykę klasyczną — najchętniej Bacha. "Fuji Bacha pomagają mi w pracy" — mówi Prezydent.

Doradcy Cartera podkreślają, że o wszystkich, nawet mniej ważnych sprawach decyduje on sam, po dokładnym zapoznaniu się z całym materiałem i zaciągnięciu opinii rzeczoznawców. W odróżnieniu od Johnsona czy Nixona nie wdaje się w długie dyskusje. Nigdy się nie unosi, nie okazuje zniecierpliwienia. Słucha uważnie, robiąc od czasu do czasu notatki.

Prezydent — mówią pracownicy Białego Domu — nie urzęduje z pompą, z namaszczeniem. Jest bezpośredni, swobodny, ale wymaga precyzyjnych wypowiedzi i gruntownej znajomości sprawy, którą się dyskutuje. Od czasu do czasu rozładowuje nastrój poważnych narad uśmiechem lub dowcipem.

Po blisko trzech miesiącach współpracy z Carterem w Białym Domu jego najbliżsi doradcy określają go jako człowieka wyjątkowo inteligentnego, który potrafi w krótkim czasie wchłonąć i przeanalizować szereg trudnych problemów. "Jego umysł jest ostry jak brzytwa" — mówią członkowie gabinetu, którzy regularnie dyskutują z Prezydentem najważniejsze sprawy państwa.

Nasz korespondent w Waszyngtonie zapytał jednego z czołowych doradców Cartera, czy w swej precyzyjnej, wysoce wydajnej pracy Prezydent nie przypomina czasem robota.

"Absolutnie nie — brzmiała odpowiedź. — Przeczą temu jego bardzo ludzkie odruchy i żywy, bezpośredni kontakt ze wszystkimi współpracownikami. Roboty nie mają serca, a Carter potrafi okazać serce...".

Dajmy Terrorystom Odczuć Siłę Prawa

CHICAGO SUN TIMES — Honorowi przeciwnicy działają jawnie. Tchórze — uderzają ukradkiem. Tak właśnie działali ci ludzie, którzy wrzucili bomby w okna domów w Marquette Park, w środę ubiegłego tygodnia.

Honorowi przeciwnicy podają powód swoich posunięć. Tchórze — tak jak zamachowcy z Marquette Park — pozwalają innym na dociekanie genyzy terrorystycznego aktu: dwa z obrzuconych bombami domów należały do czarnych mieszkańców, trzeci — aktualnie został sprzedany murzyńskiej rodzinie.

Powstałe w wyniku wybuchów bomb szkody nie były wielkie. Ale nie o to tutaj chodzi: chodzi o to, że ciepła wiosna nie powinna stać się preludium do "długiego i upalnego lata." Władze muszą rozważyć rasowe napięcia w Marquette Park — wstęp do całego cyklu aktów gwałtu.

Uspakają nieco fakt danych przez policję przyrzeczenia zdwojenia wysiłków w poszukiwaniu bombowych zamachowców — przestępcy powinni odczuć sprawność i surowość prawa. Terrorysty najwyraźniej działali w

Dokumenty Komitetu Obrony Robotników

Oświadczenie z 29 marca 1977 r.

Na polecenie Senatu Uniwersytetu Warszawskiego rektor zapowiedział represje wobec sygnatariuszy listu zbiorowego studentów w sprawie powołania specjalnej komisji poselskiej. Ze studentami, których władze uniwersyteckie uważają tylko za sygnatariuszy, rozmawiać mają przedstawiciele organizacji młodzieżowej, ze studentami uważanymi za organizatorów — przedstawiciele władz uczelni. Rektor wyliczył zakres kar, które będą, być może, zastosowane: nagany, zawieszenia, a nawet usunięcia ze studiów. Nikt z Senatu nie zabrał w tej sprawie głosu. Trudno uwierzyć, że Senat Uniwersytetu Warszawskiego mógł w sposób tak nieodpowiedzialny odnieść się do zapowiedzi wprowadzenia metod policyjno-sledczych na uniwersytecie. Trudno uwierzyć, że znajdują się tacy pracownicy naukowi, którzy wezmą na siebie rolę policjantów. Ma się poddać śledztwu, a następnie karać młodych obywateli, którzy skorzystali z elementarnych praw, gwarantowanych konstytucyjnie, i zwrócili się do Sejmu PRL, z następującym listem zbiorowym, podpisanym przez 750 osób:

Rektor Uniwersytetu Warszawskiego samą groźbą represji naruszył porządek prawny i zasady współżycia społecznego. Karanie organizatorów stanowi praktycznie zakaz zbiorowych wystąpień do władz. Przepis taki dotąd jest wyłącznie w regulaminie wojskowym i więziennym. Wystąpienie Rektora UW nie jest aktem odosobnionym. Za podpisanie listów do Sejmu szkanuje się nauczycieli szkół warszawskich: I. Gogulskiego, I. Klimkową, W. Kulerskiego, A. Modrzejewską, A. Sosień, S. Welnickego; pracowników naukowych: A. Głowackiego, S. Klimka, R. Zdrojewskiego. Zapowiedziano wyrzucenie z pracy w Hucie im. Lenina inż. Grabczyka. Pracy pozbawiono inżyniera J. Markuszewskiego. Z pracy usunięto Ferdynanda Ufniarza, autora skargi o torturowanie go przez MO.

Jest to polityka niebezpieczna. Pozbawianie obywateli nawet tak ograniczonych form wyrażania swych dążeń, jak listy i petycje, grozi nieobliczalnymi następstwami.

KOMITET OBRONY ROBOTNIKÓW. (Następują 23 podpisy).

Radom, 15 marca 1977 r.

DO RADY PANSTWA PRL
S K A R G A

W dniu 10 lutego 1977 roku złożyłem do Prokuratury Generalnej PRL skargę na pobicie mnie przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej w Radomiu w dniu 25 czerwca 1976 roku. W zakończeniu skargi prosiłem, żeby Generalna Prokuratura objęła nadzór nad śledztwem w tej sprawie, między innymi po to, by wykluczyć możliwość prób odwetu i zemsty zainteresowanych pracowników milicji. Dotychczas nie otrzymałem odpowiedzi na moją skargę. W dniu 10 marca 1977 roku do mojego zakładu pracy zatelefonowano z Komendy Wojewódzkiej MO w Radomiu i funkcjonariusz, przedstawiający się jako ob. Jaszczuk, zażądał, abym zgłosił się w lokalu Komendy o godz. 15:00. Gdy przybyłem do Komendy, wprowadzono mnie do pokoju, w którym znajdowało się trzech ubranych po cywilnemu osobników, z których jeden bez żadnych wstępów oświadczył: — Czy chcesz bandyto dostać nożem w plecy? — A drugi powiedział: — Co się będziesz z nim p... Weź go do piwnicy na miesiąc czasu, i co? Nie wykończysz go?

Kiedy zaskoczony zapytałem, o co właściwie chodzi, osobnicy ci pokazali mi moją skargę, złożoną do Generalnej Prokuratury i zażądali jej wycofania. Ja odmówiłem, bo napisałem o śledztwie tylko prawdę. Podsuwano mi jednocześnie papier i długopis, abym napisał oświadczenie odwołujące skargę i grożono, że w przeciwnym wypadku nie znajdę żadnej pracy i będę musiał opuścić Radom. W pewnym momencie spytano mnie, ile zapłacił mi Żydzi za podpisanie mojej skargi o pobicie. Kiedy stanowczo odmówiłem cofnięcia skargi, proponowano do pokoju jeszcze jednego mężczyznę, również w cywilnym ubraniu, którego pozostali tytułowali pułkownikiem, który zaczął mi tłumaczyć, że powinienem wycofać skargę, jeśli jestem dobrym obywatelem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Ponownie odmówiłem. Na zakończenie rozmowy oświadczone mi, abym się nad propozycją cofnięcia skargi dobrze zastanowił ponieważ w przeciwnym wypadku zainteresują się mną w taki sposób, że nie tylko w Radomiu, ale i wszędzie poza Radomiem żadnej pracy nie będę mógł dostać. Następnego dnia rano, zaraz po moim przyjeździe do pracy, był ponowny telefon z Komendy Wojewódzkiej z żądaniem, żebym stawił się tam po skończeniu pracy. Odmówiłem ze względu na zajęcia służbowe. Rozmawiający ze mną osobnik zażądał, abym przyszedł następnego dnia rano.

(Dokończenie na str. 7-9)

Radom, 10 lutego 1977 rok
DO PROKURATURY GENERALNEJ PRL
S K A R G A

Dnia 25 czerwca 1976 roku, około godziny 16:30 zostałem zatrzymany przez funkcjonariuszy MO na ul. Traugutta. Na Komendzie MO wprowadzili mnie do pokoju i tam zaczęli mnie bić, tak że straciłem przytomność. Ocknąłem się już w innym pokoju. Nos miałem złamany. Zabrano mi 3 tysiące złotych, które potem zwrócono, i rozbito zegarek. Potem zaprowadzili mnie na świetlicę. Na korytarzu na drodze do świetlicy stanęło około 20-30 funkcjonariuszy, którzy bili mnie rękojęściami pałek. Nazywało się to "ścieżka zdrowia". Na świetlicy jakiś kapral zaczął mnie bić i kopać. Najpierw przewrócił się a potem znowu straciłem przytomność. Obudziłem się bez wielu

związków z "uroczystym obchodem" urodzin Adolfa Hitlera. Smutna ironia: wybrali oni sobie okolicę miasta zamieszkałą przez wiele osób bliskich etnicznie ofiarom szalenstwa nazistów z okresu Drugiej Wojny Światowej: Żydów, Polaków, Litwinów, Węgrów...

Tęgo rodzaju akty terroru są chorobą — zarazą, którą należy wyplenić.

Znana jest wszystkim, zwłaszcza na ziemi amerykańskiej, postać Heleny Modrzejewskiej, aktorki o niezwykłej talentem i urodzie. Była ona jedną z najwybitniejszych artystek teatru powszechnego, wspaniała odtwórczynią ról szekspirowskich, tą która rozślała imię Polski po całym świecie. I dziś, pomimo że mija już 70 lat od jej śmierci, pamięć o niej wciąż jest żywa. Stale ukazują się artykuły i impresje o Helenie Modrzejewskiej.

Nasuwa się pytanie, kim była Modrzejewska, jak kształtowała się jej kariera sceniczna?

Przez całe życie łączyły ją serdeczne więzy z krajem, głównie z Krakowem, w którym nie tylko urodziła się (rok 1840), wychowywała, ale w teatrze tego miasta zdobyła podwaliny pod późniejszą swą karierę sceniczną. Przy tym nie zapominał, że sława jaką zdobyła, była owocem jej żmudnej, posuniętej często do heroizmu, pracy.

Modrzejewska, to jej przybrane nazwisko teatralne, właściwe to Helena Bendówna. Była córką Szymona i Józefy z Miselów, siostrą Feliksa i Józefa, Bendów; aktorów, z których zwłaszcza Feliks był bardzo wybitnym dramaturgiem sceny krakowskiej i warszawskiej.

Helena wzrastała w ubogiej rodzinie mieszczańskiej. Pierwsze jej występy miały miejsce w lipcu 1861 roku w Bochni, następnie w trupie prowincjonalnej objazdowej Konstancji Łobojki w Galicji, oraz we Lwowie i Czerniowcach w teatrze Gustawa Zimayera. Pod koniec września 1865 roku przybyła na stałe do Krakowa. Tu znakomicie rozwinął się jej talent.

Jan Kasprówicz

Trzeba Nam Wiary

Trzeba nam wiary — tej wszechpotężnej, że wobec głodu i męki, Złączonym w światła hufiec orężny, pójdziemy w boje.

Trzeba nam wiary, że my zawiśli od własnej woli i ręki, że przekształcimy w brzozy swe myśli, i w laurów zwoje.

Trzeba na wiary, że na rozsądku i miłości oparty, Śród wiekowego gmach nasz porządku, złotem i słońcem będzie.

Trzeba nam wiary, że ten gmach słońca i chleba — wszystkim otwarty, aż go posiedzie. Że każdy walcząc winien do końca.

Trzeba nam wiary, wierzymy równie, o, wierzymy, zwycięstw już bliscy, I bądźmy zawsze jako ci w pieśni — Mężę ze stali.

Bo oto idzie czas zmartwychwstania, i zmartwychwstaną ci wszyscy, Co tej złocistej chwili zarania z wiarą czekali.

Władysław Młynek

Kapela

Każdóm wiosnę w lesie Muzyki je wiela, Bo nóm tam-wygrowo Ptoszynco kapela.

Wysoko na sośnie W młodych galónzczkach Piskajóm sikorki, Jako nà skrzypczkach.

Na gęstej leszczynie Przez wiosnę, i w lecie, Drózd se tam wygrowo, Jako nà kłarnecie.

Sowa też z drzymoty Łobudzi się czasom, Pomogo wygrować: Hu, hu — swoim basym.

W tym szumnym końcercie Nikiedy przez grónie Sojka se zaskrzecze Jak na saksofonie.

Wielki czorny dziyndziół Głowóm przykiwuje I na stary kadłub Dziubokóm bymbnuje.

Do pięknej muzyki Dziwny głos sie plecie: To sie wróna chwoli, Że gro na trómpiecie.

I tak każde rano Ptoszki końcercujóm, Że ażę po lesie Zajęce tańcujóm.

Czyrwiono wewiórka Z radości aż cmoko, Posłócho muzyki Na smreku wysoko.

Ale jak tak przatrómb Siednie na polanie, To cało muzyka Za moment przestanie.

Janina Kras

Związek Heleny Modrzejewskiej z Teatrem Krakowskim

Jak przedstawiał się ówczesny teatr krakowski, który wywarł tak potężny wpływ na Modrzejewską?

W dziejach kultury teatr odgrywał i odgrywa poważną rolę. Teatr narodowy krakowski swymi początkami sięga XVIII wieku (roku 1781). Powstał o 16 lat później niż teatr warszawski. Przechodził on różne dzieje. Kierowali nim różni dyrektorzy.

Po klęsce rewolucji 1846 roku, w wyniku represji, Kraków został włączony do monarchii austriackiej. Nastąpił okres upadku politycznego, gospodarczego i kulturalnego Krakowa. Ten stan trwał do lat 60-tych XIX wieku tj. do autonomii galicyj-

wdzię i dostrzegalny zapal górowały nad brakami technicznymi. Tej młodzieńczej już wówczas przepowiadano wspaniałą przyszłość, co też dokładnie sprawdziło się.

Modrzejewska znalazła w Krakowie sprzyjające warunki. Trupa aktorska stworzona przez Skorupkę i Koźmiana odznaczała się doskonałym doborem osób, dzięki którym dzieła wielkich rozmiarów osiągnęły szczyt swego rozwoju.

Skorupka wprowadził wszechstronny repertuar, zaspakajając w ten sposób potrzeby wszystkich grup społecznych w Krakowie. Pierwsze miejsce zajmował w nim repertuar

Helena Modrzejewska w tytułowej roli Marii Stuart

skiej, która przyniosła z sobą swobody demokratyczne, obce pozostałym zaborom.

Stosunki polityczne po przyłączeniu Krakowa do Austrii wywarły ujemne piętno na wspaniale rozwijającym się, za dyrekcji Hilarego Meczysławskiego, życiu teatralnym. Odtąd obok teatru polskiego istniał teatr niemiecki, stanowiący silną konkurencję.

Teatr narodowy, zaledwie tolerowany przez zaborców, z trudnością wegetował. Największym jego sukcesem było to, że przetrwał i zachował ducha narodowego w najtrudniejszym okresie swej historii.

Lata autonomii

Nową kartę w dziejach teatru krakowskiego przyniosły lata 60-tych XIX w. Są to lata odrodzenia i świetności sceny krakowskiej. Wprawdzie teatr polski funkcjonował w każdym z trzech zaborów, ale jakże w odmiennych warunkach. W przeciwieństwie do zaboru pruskiego i rosyjskiego, gdzie był skrepowany warunkami politycznymi, w Krakowie dzięki autonomii galicyjskiej, cieszył się dużą swobodą.

Zaczął szybko wysuwać się na czołowe miejsce. Patronująca teatrowi arystokracja krakowska okazywała dużo zrozumienia dla nowych prądów w zakresie gry i repertuaru. Stąd już pod koniec lat 60-tych XIX wieku, teatr krakowski wybił się spośród wszystkich teatrów polskich i to zarówno pod względem trupy aktorskiej jak i repertuaru.

Wybitne osiągnięcia teatr zawdzięczał swym dyrektorom: Adamowi Skorupce i Stanisławowi Koźmianowi. Są to lata 1865 do 1885. Oni to podnieśli poziom sztuki we wszystkich kierunkach.

Adam Skorupka rozpoczął widowiska teatralne dnia 1 października 1865 roku komedią Al. Fredry "Zemsta." Dobrym przez niego zespołem już wówczas imponował publiczności nie tylko ilością (40 osób, w tym 18 kobiet i 22 mężczyzn), ale i jakością. Od razu zwrócono uwagę na młodą artystkę przybyłą z Czerniowiec, której piękność, niespotykany

narodowy wraz z retrospektywnym przeglądem polskiego dramatu.

Największym osiągnięciem teatru krakowskiego pod względem repertuaru było wprowadzenie po raz pierwszy w dziejach teatru polskiego na scenę dzieł J. Słowackiego związanego ściśle z ideą walki o niepodległość. Teatr krakowski nie tylko przełamał ówczesne uprzedzenia społeczeństwa polskiego o "niescenicznosci dzieł Słowackiego, ale jeszcze za życia wielkiego poety rozbudził w nich zamilowanie i niesłuchane powodzenie.

W Krakowie dokonano tego, co nie powiodło się we Lwowie, w Poznaniu i w Warszawie. W przeciwieństwie do tych teatrów, Słowacki zdobył sobie na scenie krakowskiej pełne prawa obywatelskie. W latach 1865-1869 dano już 26 dramatów wielkiego poety, a w latach 1871-1869 aż 23 widowiska.

Na scenie pojawiły się również i dzieła A. Mickiewicza, J. I. Kraszewskiego, Odprawa posłów greckich J. Kochanowskiego, ogromna większość komedii Fredry, Bałuckiego, utworów scenicznych Bogusławskiego, Korzeniowskiego, Felińskiego, Szujskiego, Anczyca itp.

Czołowe miejsce w historii teatru polskiego przyniosło wówczas Krakowowi przyswojenie scenie dramatów europejskich: Szekspira, Schillera, Sardeau w przekładzie z oryginału. W ogólnej konkurencji teatralnej, począwszy od 1862 roku, Kraków zajął w ich wystawianiu czołowe miejsce.

Teatr krakowski stworzył "Szkołę Krakowską," stanowiącą poważny przyczynnik do późniejszego nowoczesnego teatru polskiego. Szkoła ta stała się rozsądkiem jego zdobywczy. W tej szkole wyrosło wielu późniejszych wybitnych aktorów.

Modrzejewska Podbija Kraków

Jednym z nich była właśnie Helena Modrzejewska. Pod wytrawnym okiem dyrektora Skorupki i reżysera Koźmiana (późniejszego po Skorupce dyrektora) robiła wspaniałe postępy. "Modrzejewska, uboga mieszcza krakowska, bez odpowiedniego wy-

kształcenia, samouk, ale z wybitnym talentem i urodą, szybko zdobywała sławę najwybitniejszej aktorki polskiej" — pisał "Czas" (1866 nr. 43).

Zaimponowała publiczności krakowskiej już pierwszym występem w roli tytułowej Sary w dramacie Salomon, W. Szymańskiego, w dniu 7 października 1865 roku.

"Pani Modrzejewska przedstawiła się od razu jako artystka — pisał o niej tenże "Czas" (1865 nr. 231) z jaką nie łatwo spotkać się na scenach wielkich stolic, artystka, która przy pomocy i pod światłem kierownictwem stanąć może w rzędzie pierwszych. Natura była jej bardzo szczerą matką; dała jej w wysokim stopniu wszystko, czego artystka koniecznie potrzebuje, dała jej oprócz pięknej powierzchowności, postaci i głosu, najważniejszy dar przenikliwości artystycznej, która sama instynktem przeczuwa, czego w roli potrzeba; to też posiadała tę delikatność w całym, że się tak wyrazimy wzięciu się do rzeczy, ten wdzięk, którego w tym stopniu nie zdoła nadać i najmłodniejsza praca, bo artystka prawdziwą trezba ostatecznie koniecznie się urodzić. To też od razu miała Pani Modrzejewska publiczność po swej stronie, bo Sara jej była tym ideałem kobiecym, który Stwórca przywoływa do bytu bez różnicy stanu i narodu i przeznacza do odegrania w życiu głosięszych lub cichszych, ale zawsze ważnych ról; tym ideałem, który wyszedłszy czy też spod słomianej strzechy, czy z kasty nawet pogardzonej od razu imponuje swą wyższością, sprawiając powszechne podziwienie. . . . Powaga, godność, urok przekonania o świętości nowej wiary, do której z taką miłością tęskniła, to miłość święta przy której zupełnie w głąb zstąpiła miłość do ziemskiego kochanka; wszystko to było z całej gry Pani Modrzejewskiej nawet wtedy, kiedy autor skazał ją na wewnętrzną walkę i nieme cierpienie."

Dnia 12 września 1868 roku Modrzejewska poślubiła Karola Chłapowskiego, bratanka generała Dezyderyego Chłapowskiego. Ślub odbył się w Krakowie w Bazylice Sw. Anny (Kościół Akademicki Uniw. Jag.). Odtąd często występowała pod nazwiskiem Modrzejewska-Chłapowska.

W marcu 1869 roku opuściła na stałe Kraków i przeniosła się do Warszawy, gdzie od pierwszej chwili stała się ulubienicą publiczności warszawskiej, dzierżąc palmę pierwszeństwa wśród tamtejszych aktorów.

Na swej drodze życiowej musiała pokonywać wiele trudności. Jej szybka kariera stała się powodem ludzkiej zazdrości, tak typowej dla nas Polaków. To było jednym z powodów, że będąc u szczytu sławy, postanowiła opuścić Polskę i wyjechać za granicę, w nadziei znalezienia korzystniejszych warunków do rozwoju swej dalszej kariery sceniczej.

"Moim pragnieniem było — pisała — jak najprędzej wyjechać z Warszawy i być jak najdalej od moich złośliwych "duchów opiekuńczych."

W lipcu 1876 roku Modrzejewska opuściła Warszawę i wraz z mężem i 15-letnim synem Rudolfem (nieślubne dziecko z G. Zimayerem), wybitnym późniejszym inżynierem, budowniczym mostów w Ameryce, występującym pod nazwiskiem Modjeski, wyjechała do St. Zj.

Nieznaną początkowo na amerykańskiej ziemi, borykała się z wieloma trudnościami, podobnie jak każdy nowoprzybyły emigrant. Wiele czasu poświęcała na naukę j. angielskiego. Pomimo braku należytej znajomości tego języka, jego akcentu, już pierwszymi występami w 1877 roku zaimponowała publiczności.

Odtąd aż do końca swego życia była jedną z najpopularniejszych postaci Ameryki, najwybitniejszą artystką teatru w świecie.

Modrzejewska zmarła w 1909 roku w wieku 69 lat. Pozostawiła po sobie wspaniałą spuściznę duchową. Po jej śmierci pisał o niej "Głos Warszawski":

"Modrzejewska była nie tylko najznakomitszą artystką polską, ale była także jedną z najwybitniejszych artystek w świecie. Zadna aktorka nie dorównała jej nigdy w harmonii przedziwnej, niezwykle pięknych warunków zewnętrznych z fenomenalną duszą artystyczną."

Warto wspomnieć, że Modrzejewska była związana i oddana Polonii, żyła jej potrzebami i problemami. W 1904 roku na 5-tych Sejmie Związku Polek w Ameryce została mianowana honorową członkinią tegoż Związku.

W 1933 roku największa sala gmachu Związku Polek w Ameryce tzw. Auditorium (Sala Teatralna), gdzie po dziś dzień odbywają się większe uroczystości i występy, w dowód czci i uznania, została nazwana salą Heleny Modrzejewskiej.

Halina Paluszek Gawrońska

Gawęda o Polskich Godzinach Radiowych w Chicago (2)

Trudno wyobrazić sobie wspomnienia związane z 50-leciem polskich godzin radiowych w Chicago nie wymieniając tych, którzy do dzisiaj są przy mikrofonie. — We wrześniu, 1932 r. powrócił z amerykańskiej służby wojskowej dr Włodzisław Sikora i rozpoczął pracę radiową na programach Antoniego Bednarczyka i dr M. Majchrowicza. Wkrótce dał się poznać jako tłumacz tekstów ówczesnych przebojów amerykańskich, sentymentalnych tang i foxtrotów. Cztery lata temu obchodził radiowe 40-lecie.

Lidia Pucińska osiedliła się w Chicago na stałe w r. 1933. Pierwszy jej program radiowy o 11:30 wieczór trwał względnie krótko. Potem, o 11:30 przed południem stał się istniejącą do dzisiaj "Godziną Słoneczną." — Mniej więcej w tych latach Bruno Zieliński z Bronisławem i Pelagią Mrozami rozpoczął "Godzinę Grunwaldzką" ze skeczem "Kłopoty Siekierków" i do dzisiaj jako "Junioerek" sprawiał im "Kłopoty." — Codziennie w południe jest program radiowy "Polska w Słowie i w Pieśni" Adama Grzegorzewskiego. W okresie swego jubileuszu w r. 1975 tak pisał o sobie: "Po kilkoletniej pracy w redakcji "Po kilkoletniej pracy w redakcji urok przekonania o świętości nowej wiary, do której z taką miłością tęskniła, to miłość święta przy której zupełnie w głąb zstąpiła miłość do ziemskiego kochanka; wszystko to było z całej gry Pani Modrzejewskiej nawet wtedy, kiedy autor skazał ją na wewnętrzną walkę i nieme cierpienie."

Jednak wcześniej, bo w 1929 r. powstała pierwsza stała godzina radiowa, założona przez Mariana Rittera, właściciela składu mebli przy Chicago avenue, anonsowana przez Zbigniewa (George) Jaworowskiego. Skecze recytowali Kazimierz Majewski z córką Haliną. Śpiewała Adela Walton, później żona Jaworowskiego. Komentarze polityczne wygłaszał urzędnik miejski, Szczepan Kolanowski i pomagał Polonusom w sprawach tutejszego obywatelstwa. W r. 1934 objął prowadzenie programu Rittera dr Włodzisław Sikora i zapoczątkował Kawalkadę Historii, by zapoznać słuchaczy z historią i literaturą polską.

W jesieni r. 1930 Ludwik Paluszek, znany wśród amerykańskich agencji ogłoszeniowych, rozpoczął w niedzielę po południu półgodzinny program radiowy firmy o krajowym zasięgu "Wonder Cut Bread" ze stacji WBBM, jednej z najsilniejszych w Chicago. Program stał się popularny. Początkowy 13-togodniowy kontrakt przedłużono do 26 tygodni. W części artystycznie śpiewali: Janina Łoboda, red. Marian Marski i Walenty (Waluś) Mossakowski, świetny w kompletach i piosenkach wiejskich. Mała Halinka Paluszkówna czytała "Pamiętnik Stachurki" z warszawskiego Płomyka. — w r. 1932 Paluszek założył godzinę radiową Dziennika Zjednoczenia, gdzie był kierownikiem działu reklamy. Tak pisał na ten temat Dziadek Gawęda, który w

Dzienniku prowadził dział młodzieżowy: "W każdą sobotę od 7:00 do 8:00 będziecie mogli usłyszeć godzinę radiową Dziennika Zjednoczenia. Dla dzieci jest specjalny program, którego wykonawczynią jest mała Stachurka (Halinka Paluszkówna) "Dziadek Gawęda — to ówczesny kustosz Muzeum ZPRK.

Znowu powracam do pozostałych wyścinków Dziennika Związkowego, do długiej listy dawniejszych polskich anonsów. Zestawiam ją alfabetycznie: Antoni i Helena Bednarczykowie, Larry Czubachowski, Bolesław Czuwara, weteran Armii Polskiej we Francji, Ferdynand Drzewicki, Zbigniew i Adela Jaworowscy, Paweł Mieczko, Jan Niemiński, Edward Oskierko, Ludwik i Halina Paluszekowie, Władysław Panka, Anna Pedecini, kpt. Wacław Rzewski, weteran Armii Polskiej we Francji, Zeb Zarnecki, Stefan Zieliński, Franciszek Zolyski.

Polskie godziny radiowe urozmaicano muzyką z płyt, często śpiewem pieśniarzy i pieśniarek: Rozalii Czubachowskiej, Marysi Data, Marii Gruszczynskiej, Janiny Łoboda, Stefani Niedźwieckiej, Ireny Scisłowskiej, Tadeusza Łopackiego, Stacha Milewiczka, rzadziej muzyką instrumentalną. Ówczesny prezes uni muzykantów, Petrillo, baczył, aby stacje nadawcze zatrudniały tylko unistów i żądał dla nich wysokich plac unijnych. Przed tym okresem polscy kierownicy programów angażowali artystów-skrzypków: Antoniego Kawal-

kowskiego, Edmunda Terlikowskiego lub kapelę Antoniego Bączkowskiego.

Teksty skeczów bywały rozmaite: patriotyczne na święta narodowe, wyjątki z historii i literatury polskiej i wesołe, a nawet rubaszne na tematy z polskiej wioski z polonijnego podwórka. Paweł Miczko zapoczątkował na wieczornych programach firmy General Credit Stores Kawalkadę Czasu "Czas kroczy naprzód" w krótkich scenkach przedstawiając najświeższe wiadomości krajowe i ze świata. W skęczach prym wiodli: Bartek Bieda z Kasią, tj. Tadeusz Kantor i Stanisława Dobrosielska, Władysław Krassowski i Bronisław Mróz w przygodach Mędrkowiaka i Głupkowiaka i Kazimierz Majewski z córką Haliną.

Nie wszystkie programy były na poziomie. W Dzienniku Chicagoskim pod datą 20 maja, 1937 r. czytamy . . . "Istnieją polskie programy dobre i chwalebnie wykazują działalność propagowania piękna słowa ojczystego. Są programy wykraczające daleko za granice estetyki, absurdałne, nędznie prowadzone, że tylko żal i wstyd. . . ." Wtedy stacje "sprzedawały czas" każdemu. Selekcja nastąpiła znacznie później. Np. Helena Szymonczka, właścicielka składu ziół "kupila czas" i swoistym językiem polecała ziola na zwykłe ludzkie kłopoty z dosadnym zapewnieniem jak pomoże. Wkrótce do wyjścia kontraktu zastąpił ją anons. Skecze Kazimierza Majewskiego sprawiły kłopot godzinie kupców polskich, prowadzonej w czwartki wieczorem przez Ferdynanda Drzewickiego. Nawet skończyły się "zejściem z powietrza," gdy sprawa utknęła na przyszłowym ostrzu noża: "albo Majewski, albo program kupców. . ."

Anglo-amerykańskie programy były ściśle kontrolowane. Istniała wówczas tak zwana "secret black book" z piosenkami, żartami, jakie były "tabu." Obcojęzyczne, więc i polskie nie były kontrolowane, co nastąpiło, gdy słuchacze wysyłali protesty do stacji w Chicago i do Federal Communication Commission w Washingtonie. Zorganizowano kontrolę polskich programów. Było to czasem zabawne, bo tak zwani "checkerzy" słabo znali język polski. Przyczepili się do wiejskich piosenek "wianuszkowych," które odrazu znalazły się na indeksie jako niemoralne. Polscy anonsery przyjmowali to raczej z humorem i na chybilit-traffic zgadywali, kto im nogę podstawią, choć stacje ukrywały nazwiska "checkerów."

W następnej gawędzie opowiem o zjednoczeniu polskich godzin radiowych w radiowy syndykat. Chicago, Kwiecień, 1977

Józef Ignacy Kraszewski (1812-18)

90 lat temu, 18 kwietnia, 1887, odbył się w Krakowie na Skałce uroczysty pogrzeb Józefa Ignacego Kraszewskiego, który zmarł miesiąc wcześniej — dokładnie w dniu swoich imienin — w Genewie, w Hotelu de la Paix, na zapalenie płuc. Miał on 75 lat.

Kraszewski był pisarzem nadzwyczaj płodnym. Pozostawił około 400 tomów pism, obejmujących 223 powieści; w tym przeszło 90 powieści historycznych oraz kilkanaście utworów teatralnych.

Zaobserwowane dziś odrodzenie jego twórczości wynika głównie z faktu, że Kraszewski ukazywał ludzi w ich codziennym życiu, że był przeciwnikiem podziałów klasowych i zwolennikiem zbliżenia z sobą wszystkich stanów.

Kraszewski miał rozległe zainteresowania i zamilowania artystyczne: malował, rysował, grał na fortepianie, komponował. Zgromadził dużą kolekcję dzieł sztuki, która dotrwała do naszych czasów. W. Toporowski

Polska Skrzypaczka Laureatką

W Zagrzebiu na międzynarodowym konkursie skrzypcowym im. Vaclava Humla (wybitnego skrzypka jugosłowiańskiego) pierwszą nagrodę ex aequo przyznano polskiej skrzypaczce — Barbarze Górzyńskiej.

Jej grą wzbudziła zachwyt. Dopatrzą się w niej krytycy jugosłowiańscy przyszłej "gwiazdy skrzypcowej."

Roman Brandstaetter

O Sztuce Pięknego i Radosnego Umierania

Święty Franciszek chciał umrzeć świadomie. Nie wiem, czy ta świadomość jest ulgą, czy ciężarem dla umierającego. Jakkolwiek by było, mam głębokie przekonanie, że całym naszym życiem zapracowujemy na treść i kształt naszej śmierci, chociaż mogłoby się wydawać, że wszystkie śmierci są do siebie podobne. Mimo to wierzę, że każdy z nas posiada swoją własną śmierć o niepowtarzalnej fizjonomii. (...)

Franciszek nie bał się śmierci. Nie była ona dla niego uosobieniem końca, rozkładu, zła. Nie była kościotrupem z kosą w ręce, jak ją sobie wyobrażał człowiek średniowieczny. Nie była makabrycznym tańcem szkieletów. Była radosnym przejściem przez próg.

Pewnego dnia Poverello wezwał do siebie swojego lekarza i spytał go:

—Powiedz mi, czy śmierć moja się zbliża?

—Tak, ojcze—szepnął lekarz.

Franciszek zamknął powieki i począł w myślach układać ostatnią—definitywnie ostatnią—zwrotkę. Pieśń słonecznej. Umierał. Każde słowo tej zwrotki poświadczające jest prawdą umierania. Po czym wezwał do siebie braci i jednemu z nich podyktował te słowa:

*Bądź, Panie pochwalony
Przez naszą siostrę śmierć cielesną,
Której żaden żyjący człowiek
ujść nie zdoła,
Blada tym, którzy w grzechu
śmiertelnym konają,
Błogosławieni ci,
Którzy odnajdą się w Twojej
świętej woli,
Albowiem po raz wtóry
Śmierć im krzywdy nie uczyni.*

Śpiewał wraz z braćmi Pieśń słoneczną i radował się z powodu zbliżającej się śmierci, którą wpisał w krąg swojego ukochanego rodzeństwa. Uczynił ją swoją siostrą jak słońce i gwiazdy, jak ogień i wodę, jak kwiaty i kwiaty. Kilkadziesiąt lat później Celano, pisząc w Vita Secunda o śmierci świętego Franciszka, zanotował: "Mortem cantando suscepit" — "Śmierć przyjął śpiewając."

Brat Eliasz był sprężystym organizatorem. Pragnął, żeby ojciec Franciszek godnie umarł, jak przystało na świętego. Brat Eliasz wiedział z hagiografii, jak powinni umierać święci. Brat Eliasz postanowił zorganizować śmierć ojca Franciszka według wszystkich zasad obowiązujących sprawiedliwy żywot męża Bożego.

Któż widział, żeby mąż wybrany

Nowe Wydania Książek Uniłowskiego

Ukazało się nareszcie dawno zapowiadane wydanie prozy Zbigniewa Uniłowskiego, jednego z wybitniejszych młodych pisarzy polskich z okresu Niepodległości. Uniłowski zmarł przedwcześnie.

Z jego śmiercią odszedł wielki talent, zapowiadający dzieła o szerokim rozmachu narratorskim o obyczajowo-społecznym. Obecnie wydany tom zawiera dłuższą powieść i szereg opowiadań Uniłowskiego i nosi tytuł "Wspólny pokój" i inne utwory." Wstęp i komentarze do książki opracował doc. Bronisław Faron.

Najpiękniejsze zabytki renesansu

W 1506 roku na tron polski wstępuje Zygmunt I, zwany później Starym. Natychmiast po koronacji sprowadza do Polski znakomitą florencką architekturę Bartolomeo Borociego i polega mu do budowania do gotyckiej Katedry Wawelskiej niewielką kaplicę, przeznaczoną na królewski grobowiec. Ukończona w 1533 roku kaplica, zwana dziś Zygmuntowska, jest przykładem najczystszej sztuki włoskiej. Na przykład: pokrywająca ją kopuła jest zmniejszoną kopią słynnej kopuły Santa Maria del Fiore — katedry florenckiej. Kaplica na Wawelu zwana "najpiękniejszym dziełem architektury włoskiej na północ od Alp", mieści dziś nagrobki trzech kolejnych władców Polski z roku Jagiellonów.

W roku 1517 odwołał król Zygmunt Stary posłubia 27 lat młodszą od

słynną "Attykę polską" nieodzowny akcent każdej dosłownie, reprezentacyjnej budowli Attyki tego rodzaju zbudował pałac magnatów, jak miejskie ratusze, czy hale targowe, charakterystyczne są również i dla kamieniczek mieszczańskich. Dzięki nim zabytki polskiego renesansu naberają jednego w swoim rodzaju charakteru.

Turysta zwiedzający Polskę może to łatwo sprawdzić, odwiedzając choćby Baranów Sandomierski, gdzie w idealnym stanie (nawet z częściowo zrekonstruowanym wnętrzem) zachował się dawny zamek królewski późniejszego rodu Leszczyńskich z pocz. XVII w. Ten sam charakter posiada zamek rodu Krasickich w Krasieczy, z końca XVI i wiele innych.

ZAMOŚĆ — Renesansowy Ratusz

siebie, piękną Włoszkę, księżniczkę Bonę Sforza. Wraz z jej przyjazdem do stołecznego Krakowa, następuje w sztuce i architekturze dominacja renesansu opartego o włoskie wzory. Nie było to jednak bierne naśladowanie. Jeżeli pierwsze dzieło Mistrza Bartolomeo — kaplica Zygmuntowska, nie odbiegało od włoskich wzorów, to już kolejne — wspaniałe dziedzinie arkadowe na zamku wawelskim, stanowiło zapowiedź tworzącej się nowej, polskiej odmiany stylu renesansowego. Ten charakter jeszcze silniej uzewnętrznili się podczas przebudowy wnętrza Zamku Wawelskiego.

W pierwszym rzędzie powstały wówczas wspaniałe rzeźbione drewniane stropy, oraz typowe dla polskiej architektury renesansowej, t.zw. "krańce". Pod tym terminem rozumiemy charakterystyczny wąski fryz, pokryty różnego rodzaju malowidłami, obiegający dookoła całą Komnatę, tuż pod stropem. Poza tym "krańcem" ściany są tylko białe i zawieszono tkaninami dekoracyjnymi. Zupełnie unikalny charakter posiada strop jednej z największych sal Zamku Wawelskiego. Poza bogato rzeźbionymi i malowanymi, tak jak we wszystkich salach stropowymi sufit tej sali, zwanej Salą Poselską, jest udekorowany rzeźbami głów ludzkich. Te słynne "Głowy Wawelskie", należą do czołowych dzieł renesansowej rzeźby. Tak licznie nie były nigdzie, poza Wawelem, stosowane.

Za przykładem króla Zygmunta arystokracja polska zaczyna swoje siedziby urządzać również według wymogów nowego stylu, ale tutaj już do głosu dochodzą miejscowe gusty i tendencje artystyczne. Na terenie całej Polski pojawiają się więc niezwykle oryginalne renesansowe, ni to zamki, ni to pałace. Zamki, bowiem ich bryły oparte są na wzorach średniowiecznych fortyfikacji: zabudowane w regularny czworobok ozdobiony na rogach cylindrycznymi basztami. Pałace, bo w ich architekturze nie już nie służy obronności: szerokie wygodne bramy wjazdowe, wielkie okna rozmieszczone regularnie od parteru aż do przedostatniej kondygnacji. Przedostatniej, bo nad rzędem okien ostatniego użytkowego piętra wznosi się z reguły jeszcze jedna, jakby dodatkowa kondygnacja, która w rzeczywistości jest tylko parawanem zasłaniającym dach. Ta parawanowa ściana o wysockości przeciętnej kondygnacji nie posiada już żadnych otworów i jest od góry zakończona misternie wycinanym aurowym "grzebieniem". To

Z wielkiej grupy renesansowych ratuszy polskich do najciekawszych należą ratusz w Sandomierzu, z zupełnie wyjątkową attyką, której misterne dekoracje zostały z podziwu godną cierniowistością wyrzeźbione w cegle, czy największy z nich ratusz w Poznaniu, częściowo jeszcze gotycki, gruntownie przebudowany w stylu renesansowym, ozdobiony wspaniałą attyką i arkadową fasadą. W ratuszu poznańskim zachowały się również autentyczne wnętrza, spośród których do najciekawszych tego typu sal w Europie należą, tak zwana Wielka Sień, ozdobiona stiukami.

Spośród wielu zachowanych do dziś kamieniczek mieszczańskich, do najciekawszych należą kamieniczki w Kazimierzu nad Wisłą, Jarosławiu czy Zamościu. To ostatnie miasto jest w części staromiejskiej w całości kapitalnym zabytkiem epoki renesansu. Jest to bowiem miasto zaprojektowane kompleksowo według najnowocześniejszych na owe czasy założeń. Fundatorem był Jan Zamojski.

W dziedzinie rzeźby renesansowej, na uwagę zasługują szczególnie twórczość Jana Michałowicza z Urzędowa — którego współcześni nazywali szumnie "Praksytelesem Polskim". Do jego czołowych dzieł należą kaplice biskupów Zebrzydowskiego i Padniewskiego przy Katedrze na Wawelu i kaplica biskupa Uchańskiego w Łowiczu. Niedaleko Sandomierza znajduje się miasteczko Opatów. Tutaj w kolegiacie, wzniesionej w XII wieku i wielokrotnie później przebudowywanej, zachował się jeden z najciekawszych zabytków rzeźby renesansowej. Rzecz tak typowo polska, że omawiając polskie pomniki renesansowe pominać go niesposób.

Jest to tak zwany "Lament Opatowski" — spizowana płyta stanowiąca integralną część monumentalnego grobowca potężnego rodu Szydłowickich, których własnością był Opatów w stuleciu XVI. "Lament" przedstawia scenę wystawnej uczty. Głównym motywem jest sto zastawiony stół, otoczony biesiadnikami w typowych polskich strojach szlacheckich, w czasie uczty przygrywała, jak to było wówczas we zwyczaju, liczna grupa muzykantów. I oto nagle na salę wpada zrozpaczony szlachcic polski z horrendalną wieścią: właśnie, zupełnie niespodziewanie zmarł kanclerz królewski Krzysztof Szydłowiecki. Wszyscy biesiadnicy poderwali się z miejsc, orkiestra odrzuciła instrumenty i każdy na swój sposób wyraża głęboką rozpacz.

Tadeusz J. Żółciński

Z Korespondencji Kościuszki z Jeffersonem

O bliższej znajomości a nawet przyjaźni Tadeusza Kościuszki z Thomasem Jeffersonem — trzecim prezydentem Stanów Zjednoczonych, sporo pisano przy kreśleniu ich biografii oraz dziełach stosunków polsko-amerykańskich.

Pisano na podstawie zachowanych relacji wspomnieniowych osób związanych z tymi postaciami, szczególnie zaś w oparciu o pamiętniki Juliana Ursyna Niemcewicza, który przebieg przez kilka najtrudniejszych lat życia Kościuszki, po klęsce w bitwie pod Maciejowicami, był jego adiutantem, dzielił losy carskiego więźnia oraz towarzyszył mu w pierwszym okresie drugiego pobytu w Stanach Zjednoczonych w 1797 r.

Z czasem potwierdzenie tej znajomości znaleźli historycy w zachowanej i publikowanej korespondencji, która niestety nie zachowała się w całości. Trudno zresztą dziś dociec przyczyn niekompletności, wydaje się jednak, że najważniejszy był fakt, iż prowadzona absolutnie prywatnie, w tajemnicy przed osobami trzecimi, dostarczana przez osoby prywatne, najbliższe i zaufane generała i prezydenta, częściowo w ogóle nigdy nie trafiła do rąk adresatów.

Tajność prowadzonej korespondencji w okresie burzliwym nie tylko w wewnętrznych dziejach Stanów Zjednoczonych, ale również i Europy zdobywanej przez wojska Napoleona, spowodowała, że do dziś nie wiadomo, ile tych listów w ogóle zostało napisanych, a ile z nich się uratowało.

Tym bardziej, gdy się zważy czasokres korespondencji obejmujący lata 1798-1817, a więc od chwili wyjazdu Kościuszki ze Stanów do Europy aż do chwili jego śmierci, o której zresztą Jefferson dowiedział się z prasy.

Obecnie ukazała się tej korespondencji pierwsza polska edycja w wyborze i ze wstępem Izabelli Rusinowej (nakładem Państwowego Instytutu Wydawniczego w Warszawie). Łącznie opublikowano 41 listów. Blok jest to na pewno niewielki, pozwalający jednak w lekturze odtworzyć nie tylko dzieje znajomości obu mężów stanu, ale również ich osobiste poglądy na sprawy polityczne, społeczne, ekonomiczne, dotyczące przede wszystkim kontynentu amerykańskiego.

Nie brak w tej korespondencji i spraw czysto prywatnych, osobistych, szczególnie dotyczących osoby Kościuszki, który w listach do amerykańskiego przyjaciela zwierzał się przede wszystkim ze swoich nieustannych kłopotów finansowych.

A pamiętać przy tym trzeba, że to właśnie Jefferson podjął się niesłychanie trudnej roli finansowego plenipotenta i obrońcy wszelkich interesów finansowych Naczelnika na terenie Stanów Zjednoczonych. Zresztą był to okres, kiedy Kościuszko utrzymywał się całkowicie z dywidend i procentów od przyjaźnej mu przez rząd Stanów Zjednoczonych emerytury wojskowej za zasługi położone w walkach o niepodległość tego kraju.

Podobno trudno jest ustalić datę poznania się Kościuszki z Jeffersonem. Czy ich pierwszy kontakt miał miejsce już za pierwszej bytności generała w Stanach Zjednoczonych w 1776 r., czy w okresie pobytu Jeffersona jako ambasadora we Francji, czy wreszcie rzeczywiście dopiero w czasie drugiego pobytu Naczelnika w Stanach w 1797 r.

Jedno jest pewne, że zaraz po przybyciu do Filadelfii, o czym doniosła cała prasa amerykańska, nastąpiło zbliżenie tych dwóch mężów stanu. Był to okres, kiedy Jefferson piastował urząd wiceprezydenta i kiedy Stany Zjednoczone posiadały nienajlepsze stosunki dyplomatyczne z Francją oraz Wielką Brytanią. Stąd można się domyślać, iż rychły wyjazd Kościuszki do Europy, który nastąpił w niespełna rok po przybyciu do Filadelfii, wiązał się ściśle ze specjalną, tajną misją, którą obdarzył Kościuszkę Jefferson.

O tej na wskroś politycznej misji pisano niesłychanie wiele. Zachowana korespondencja pozwala się jej domyślać, szczególnie z partii listów kreślonych przez Kościuszkę, a mówiących o jego poufnych rozmowach w Paryżu.

Lecz dla nas dziś najciekawszymi chyba partiami korespondencji jest wymiana poglądów na temat ekonomiczno-prawnych skutków wojny

amerykańsko-angielskiej 1812-1814, próby przyłączenia wówczas części Kanady, reform społeczno-politycznych w Stanach Zjednoczonych i to już w okresie, gdy Jefferson przestał być prezydentem osiedliwszy się na stałe w rodzinnym majątku Monticello.

Zresztą, po skończonej kadencji prezydenckiej, korespondencja między Kościuszką i Jeffersonem staje się obfitsza, bardziej regularna. Teraz człowiekiem informującym o wydarzeniach w Europie doby napoleońskiej jest polski generał. To właśnie z listu do Jeffersona z kwietnia 1815 r., kreślonego w szwajcarskiej Solurze, dowiadujemy się o rozmowie generała z cesarzem rosyjskim Aleksandrem na temat przyszłości Polski i Polaków.

Kościuszko listy swoje kreślił początkowo po angielsku, potem jednak przeszedł na francuski. Jefferson konsekwentnie odpisywał przyjaźnielowi po angielsku. Ostatni list Kościuszki pisany z Solury nosi datę 15 września 1817 r.

Kiedy go otrzymał adresat, nie wiemy. Jedno jest pewne, że list ten doszedł do Jeffersona równocześnie z wiadomością o śmierci generała.

Teraz Jefferson stał się wykonawcą testamentu Kościuszki spisane go jeszcze w Filadelfii w 1798 r.

Autorka wyboru korespondencji dołączyła do listy teksty testamentu oraz plenipotencji. Niestety Jefferson zrzekł się wykonania testamentu, co spowodowało późniejsze, niepotrzebne, perturbacje spadkowe.

Po bliższych kontaktach Kościuszki z Jeffersonem pozostał jeszcze napisany w 1807 r. przez prezydenta Życiorys Kościuszki przeznaczony dla amerykańskiego społeczeństwa. Życiorys będący wielką apoteozą nie tylko męstwa generała jako wojskowego ale również i pochwałą jego patriotycznej postawy.

Dziś, w blisko dwieście lat dzielących nas od narodzin tych listów, lektura tej korespondencji różnie nasuwa refleksje. Bo, oto, na czoło problemów wysuwa się sprawa nieustannego opóźnienia się pieniędzy dla Kościuszki.

Jefferson w każdym liście zapytuje, czy przyjaciel już pieniądze dostał, informuje kiedy i przez kogo przesłał weksły i dywidendy. A Kościuszko nieustannie napomyka i prosi o punktualność. Jakże rozpaczyli brzmni list z połowy marca 1815 r., w którym czytamy m.in.:

"Ponieważ ja do biednych się zaliczam i nie przyjąć nie chcę, ani też jechać do Kraju, zanim nie będzie w całości wskrzeszony z liberalną konstytucją, przeto bardzo i pilnie Cię proszę o stałe przysyłanie mi odsetków moich, a nawet... samego kapitału, byle bym dużo na tym nie stracił. W tym celu załączam tu plenipotencję, abyś działał wedle swego uznania, nie mam bowiem z czego się utrzymywać."

Na szczęście były i pogodniejsze listy. Tylko że w sumie było ich mało. A może po prostu mało ich się zachowało? Bo jakże często zdarzają się nawet blisko roczne przerwy w korespondencji, w co trudno jest uwierzyć, gdy się zważy, że Kościuszkę z Jeffersonem łączyły nie tylko sprawy finansowe ale i sprawa tajnej misji Kościuszki w Paryżu.

Czy listy te się jeszcze kiedyś znajdą, trudno przewidzieć. Na razie, do lepszego poznania dziejów przyjaźni tych dwóch mężów stanu wystarczy wspomniany tu i prawie w całości wydany w przekładzie polskim jak i w oryginałach blok epistolograficzny Kościuszki i Jeffersona.

W Hołdzie Rubensowi

Z okazji 400 rocznicy urodzin Rubensa odbyła się w Polsce dwudniowa sesja naukowa na temat "Rubens, Niderlandy i Polska." W sesji wzięli udział przedstawiciele środowisk naukowych i historycy sztuki z całej Polski.

Otwarto w Łodzi wystawę, która ma objędożyć potem ważniejsze miasta Polski i która nosi tytuł "Dzieła Rubensa w grafice niderlandzkiej XVII wieku." Wystawa obejmuje 100 prac graficznych, pochodzących z zbiorów Polskiej Akademii Naukowej w Krakowie.

Ołówkiem Juliana Żebrowskiego

NOWY SACZ — Muzeum Ziemi Sadeckiej, w głębi Kolegiaty.

Herbatka w Pol. Klubie Samotnych

Polski Klub Samotnych urządza w sobotę, 30 kwietnia, o godzinie 6-ej wieczorem Towarzystw Herbatkę w restauracji Odra, pnr. 4751 N. Milwaukee Ave. (tel. 283-0184), dla zapoznania się z nowymi członkami.

W czasie herbatki odbędą się zapisy do naszego Klubu, omówione zostaną plany dalszej działalności na rok 1977, urządzenie zabawy i innych imprez.

Klub nasz posiada Charter stanu Illinois. Nowo przybyli będą mile widziani. Serdecznie zapraszamy.

Za zarząd: Mieczysław Miter.

Dokumenty Komitetu Obrony Robotników

(Ciąg dalszy ze str. 4-ej)

Na wezwanie to nie stawilem się, ponieważ obawiałem się dalszych prób wymuszenia cofnięcia skargi.

14 marca do mego mieszkania przybyło dwóch ubranych po cywilnemu mężczyzn, z których jednego moja żona rozpoznała jako funkcjonariusza milicji. Ponieważ nie było mnie w domu, dopytywali się kiedy wrócę z pracy. Nie wyjaśnili ani celu wizyty, mam prawo jednak sądzić, że była

ona związana z dalszymi próbami wywierania na mnie nacisku. W tym stanie rzeczy proszę o zbadanie, dlaczego złożona przeze mnie do Prokuratury Generalnej skarga została przekazana w ręce zainteresowanych pracowników milicji. Proszę również o podjęcie stosownych kroków, które broniłyby mnie skutecznie od prób represji zmierzających do wymuszenia ode mnie cofnięcia mojej skargi, którą całkowicie podtrzymuję, a także, by zabezpieczyły mnie przed zemstą ze strony zainteresowanych.

(—) Ferdinand UFNIAZ

Do wiadomości: Ministerstwo Sprawiedliwości, Prokuratura Generalna, Sejm PRL — Komisja Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości, KC PZPR, Episkopat Polski, Komitet Obrony Robotników.

(Ciąg dalszy w poniedziałek)

Polscy Muzułmanie

Zyjący w Londynie muzułmanie polscy to byli żołnierze PSZ na Zachodzie i ich rodziny. Przy PSZ istniał urząd Imama Wojskowego, który w celu podtrzymywania łączności między współwyznawcami wydawał do 1948 r. specjalne "komunikaty." Po 1949 r. Urząd przemianowano na Naczelnego Imama Muzułmanów Polskich na Obczyźnie z siedzibą w Londynie.

Organem prasowym Imamaty było pismo "Głos z Minaretu." Do dziś w Londynie mieszkają rodziny Czaińskich, Romanowiczów, Tuhan-Baranowskich, Bajraszewskich, Bogdanowiczów, Chramowiczów. Na cmentarzu muzułmańskim w Woking znajduje się m.in. kwatery żołnierzy polskich z II wojny światowej.

CZARTERY do EUROPY OD \$329
Szczegóły na str. 3

Leczenie Chiropraktyczne Na Bóle Głowy

bóle głowy i chiropraktorzy dają najlepsze wyniki w leczeniu tej dolegliwości.

Najczęstszym cierpieniem są bóle głowy spowodowane stanem nerwowym, a towarzyszą im bóle u podstawy czaszki.

Manipulacje w okolicy stosu pacierzowego, mającego związek z tymi bólami — dają wspaniałe wyniki i usuwają ból głowy. Jeśli odcierpieć z powodu bólu głowy, to wskazana jest rzeczą udać się do lekarza-chiropraktora.

Autorem tego artykułu jest Dr. Chester Wilk, lekarz-chiropraktor, (wykładowca i autor najgłośniejszej książki na temat chiropraktyki), który prowadzi biura pod następującymi adresami — 5130 W. Belmont Ave., Chicago, oraz 9238 Greenwood Ave., w Des Plaines, Ill. — Celem umówienia, proszę telefonować — 725-4878.

Dr. Chester Wilk

Krajowa ankieta wśród 6,000 lekarzy-chiropraktorów wykazała, że najpospolitszymi chorobami są

Szanowni i Drodzy Członkowie, Przyjaciele, Sympatycy i okoliczna Polonio!

TOW. RATUNKOWE SZCZUROWA
urządza

Wielką Zabawę Wiosenną

w sobotę, dnia 30 kwietnia b.r. w sali Placówki 90

Domu Weterana SWAP pnr. 6005 W. IRVING PARK RD.

Na tę zabawę serdecznie Was zapraszamy z rodziną i przyjaciółmi. Będzie doborowa orkiestra i miła atmosfera, gdzie będzie się można zabawić bardzo mile między znajomymi i przyjaciółmi "Jak to było za dawnych lat".

Zapraszamy wszystkich! Do zobaczenia się na naszej zabawie!

Zarząd i komitet: Sylwester Rosa, prezes Stanisław Rębacz, przewodniczący

UWAGA PANIE —

Którę chcą być tak pięknie i elegancko ubrane jak Paryżanki, żeby wszystkim imponować najnowszymi fasonami!

Zapraszamy Was serdecznie do Verlene's Fashions. Przyjdźcie i rozglądnijcie się po naszym sklepie, a przekonacie się same, że mamy największy wybór w całym mieście.

Prosimy wyciąć to ogłoszenie i przynieść je, aby otrzymać specjalny prezent na pamiątkę zapoznania się.

5714 WEST BELMONT AVE. — Tel. 286-4464

Sklep otwarty codziennie od 9:30 do 5:30 po południu, a w poniedziałki i czwartki od 12 do 9 wieczorem.

SEE ALL THE GLAMOUR OF THE FASHION WORLD In Formals, Pant-Suits, Dresses And Coats... Selected For Discriminating Women

We feature half sizes.

We Speak Polish

Verlene's Fashions "MILADY'S"

WYTNIJCIE TEN KUPON NA DARMOWĄ NALEPKĘ !!!

Bądźcie Dumni Ze Swego Polskiego Dziedzictwa TERAZ DLA UCZCZENIA KONSTITUCJI 3-GO MAJA

DARMO NALEPKA NA AUTO, LUB TEŻ DLA ZIDENTYFIKOWANIA WASZEGO PRZEDSIĘBIORSTWA LUB BIURA.

Piękna, w 4 kolorach, łatwa do nalepienia. Wytnijcie i przynieście kupon osobiście do

YOUR KEY TO A FINER HOME.

Ratay's Furniture
ESTABLISHED 1919

2909 MILWAUKEE AVE. CHICAGO, ILLINOIS 60618

oferujemy tę nalepkę z okazji 58 lat istnienia naszego sklepu i rzetelnej obsługi Polonii. — Jeśli nie możecie przyjsc osobiście, to przyslijcie zaadresowaną do siebie kopertę ze znaczkiem 6 x 5 lub większą i 25¢ na kontynuowanie tej akcji.

58-MA DOROCZNA WYPRZEDAŻ.—PRZYJDŹCIE! ZOBACZCIE! OSZCZĘDZAJCIE!

GŁÓWNA CENTRALA CZARTERÓW
Zrzeszająca Najstarsze Polskie Biura Podróży

Prezentuje Polonii Program

Tanich i Wygodnych — Bezpośrednich Lotów Czarterowych

Na Rok 1977

Luksusowymi Odrzutowcami Pan-American i "LOTu"

CHICAGO—WARSZAWA—CHICAGO

TOURS INC.

Już od \$ **439**

Cena czarteru obejmuje podatki lotniskowe, 3 dol. w U.S. i 2 dol. w Polsce. Do udziału w czarterze upoważniony jest każdy kto podpisze kontrakt i wpłaci \$125 zadatku. Pełną należność należy uregulować 35 dni przed odlotem. Interesy pasażerów zabezpiecza bond bankowy, znajdujący się w dyspozycji Agencji Federalnej CAB (Civil Aeronautics Board).

Data Odlotu	Data Powrotu	Ilość dni Pobytu w Polsce	Cena
Maj 28 sobota	Czerwiec 26 Niedziela	29	\$469.00
Czerwiec 1 Środa	Sierpień 25 Czwartek	85	\$499.00
Czerwiec 8 Środa	Czerwiec 30 Czwartek	22	\$459.00
Czerwiec 11 sobota	Lipiec 5 Wtorek	24	\$459.00
Czerwiec 14 Wtorek	Lipiec 26 Wtorek	42	\$529.00
Czerwiec 21 Wtorek	Sierpień 23 Wtorek	63	\$549.00
Czerwiec 30 Czwartek	Lipiec 22 Piątek	22	\$539.00
Lipiec 8 Piątek	Sierpień 9 Wtorek	32	\$559.00
Lipiec 8 Piątek	Sierpień 21 Niedziela	44	\$559.00
Lipiec * 17 Niedziela	Sierpień 1 Poniedz.	15	\$535.00
Lipiec 21 Czwartek	Sierpień 12 Piątek	22	\$539.00
Lipiec 22 Piątek	Sierpień 21 Niedziela	30	\$559.00
Sierpień 9 Wtorek	Sierpień 31 Środa	22	\$549.00
Sierpień * 13 Sobota	Sierpień 28 Niedziela	15	\$535.00
Sierpień 25 Czwartek	Wrzesień 14 Środa	20	\$459.00
Grudzień 19 Poniedz.	Styczeń 10 Wtorek	22	\$439.00

Do czarteru są dołączone wycieczki po Polsce oraz do Czechosłowacji i na Węgry, dostępne dla każdego z pasażerów po specjalnych cenach. Operatorem czarteru jest "ORBIS".

<p>BALTIC TRAVEL Michał Przemyski 3017 N. Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618 Tel. 235-6050</p>	<p>CENTRAL TRAVEL, INC. Tadeusz i Marta Kuczewski 4102 S. Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. 254-4144</p>	<p>LAS TRAVEL BUREAU Maria Kłosowska 6002 W. Irving Park Chicago, Ill. 60634 Tel. 725-6773</p>
<p>FALCON TRAVEL BUREAU, INC. Hanka Rutkowska Elżbieta Zbyszewska 2727 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60647 Tel. 276-2100</p>	<p>GLOBE TRAVEL BUREAU William Bogen 5232 W. Oklahoma Milwaukee Wis. 53219 Tel. (414) 545-3033</p>	<p>ORBIT TRAVEL SERVICE, Inc. Janina Roszak-Kubanek 2930 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60618 Tel. 235-2323</p>
<p>L. & V. TRAVEL SERVICE Elżbieta Orłowicz 3116 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60618 777-6944 Leonard Guzell 2143 N. Western Ave. Chicago, Ill. 60647 Tel. 276-4990 Stan Surowka 5743 W. Lawrence Ave. Chicago, Ill. 60630 232-9182</p>	<p>R. MATUSZCZAK & CO. 5736 W. Belmont Ave. Chicago, Ill. 60634 Tel. 283-4511 1537 W. Division St. Chicago, Ill. 60622 Tel. 278-6407</p>	<p>POLON TRAVEL BUREAU Adam Nataneł 5612 S. Pulaski Rd. Chicago, Ill. 60629 Tel. 581-4433</p>
<p>POL TRAVEL BUREAU Louise Bachleđa 3118 W. 43rd Street Chicago, Ill. 60632 Tel. 254-2538</p>	<p>POLEX TRAVEL BUREAU Janina Pietrasinska Nina Kolenda, Irena Czerniawska 4446 S. Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel. 376-4044</p>	<p>ZALESKI'S TRAVEL SERVICE Bernice Gorell 6536 S. Pulaski Rd. Chicago, Ill. 60629 Tel. 582-4745</p>
<p>TATRY TRAVEL BUREAU Andrzej Janas 2946 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60618 Tel. 252-2477</p>	<p>WORLD TRAVEL SERVICE, INC. Adam J. Brzostowicz 624 W. Mitchell St. Milwaukee, Wis. 53204 (Tel.414) 672-4880</p>	<p>KORZYSTAJCIE Z USŁUG DOŚWIADCZONYCH BIUR PODRÓŻY WYMIENIONYCH W TYM OGŁOSZENIU</p>

Wyprawa Naukowców

Do Paru i Boliwii wyjechała poznawczo-naukowa wyprawa młodych pracowników naukowych z krakowskiej Akademii Medycznej. Na program badawczy składają się m.in. zagadnienia z zakresu medycyny wysokogórskiej. Młodzi naukowcy przywieźli również do Krakowa zestaw leczniczych roślin z Ameryki Południowej. Na podstawie wcześniejszych kontaktów naukowych — udział w badaniach krakowskich naukowców wezmą pracownicy z instytutów badawczych w Limie i La Paz.

Monopole Zawinięły

Moskwa (UPI) — Sowiecka "Prawda" orzekła, że międzynarodowe monopole, "z łapczywym pościchem" dążące do eksploatacji podmorskich złóż naftowych, są odpowiedzialne za niekontrolowany wyciek nafty z szybu morskiego, znajdującego się na Morzu Północnym na wysokości Norwegii.

Ten "łapczywy pościch" powoduje — zdaniem "Prawdy" — "gorączkową" i niedocenianie zasad bezpieczeństwa, co właśnie doprowadziło do wybuchu w szybie Ekofisk'.

Drogi Chłopa Polskiego

Trudno byłoby w krótkiej nocy przedstawić walory pięciotomowego dzieła "Chłop polski w Europie i Ameryce" Williama I. Thomasa i Floriana Znanieckiego, którego pierwsze wydanie ukazało się w języku angielskim w Stanach Zjednoczonych na początku lat dwudziestych i którego polska edycja niedawno ukazała się nakładem Ludowej Spółdzielni Wydawniczej w Warszawie.

"Podkreślając w uwagach wstępnych jego znaczenie, Józef Chałasiński pisze, iż stało się ono nie tylko w Ameryce i w Polsce, lecz i w innych krajach źródłem inspiracji dla socjologicznego wykorzystywania materiałów autobiograficznych. W Polsce stało się też to dzieło źródłem inspiracji dla rozwoju socjologii wsi. Różnego rodzaju zbiory autobiograficzne, które ukazały się u nas w latach międzywojennych i w Polsce

Ludowej, mają swój początek w inicjatywie Znanieckiego...

Dzieło "Chłop polski w Europie i Ameryce" — swego rodzaju przyczynek do historii wychodźstwa polskiego — zainteresować może i tych czytelników, którym obce są koncepcje teoretyczne i metodologiczne w dziedzinie socjologii. A to ze względu na pasjonujący zbiór dokumentów osobistych, listów, autobiografii, pamiętników i wspomnień, oddających nierzadko najbardziej intymne sprawy życia codziennego, odbijających zmiany w świadomości społeczności chłopskiej.

Wydaje się, iż te dokumenty osobiste mogą mieć również nieocenione wprost znaczenie dla naszych twórców, pisarzy czy filmowców, którzy zechcieliby w przyszłości podjąć tę problematykę".

JUŻ JUTRO i w NIEDZIELĘ REWIA POLSKIEGO FOLKLORU Z POLSKI!

JAN WOJEWÓDKA prezentuje
ORYGINALNY PROGRAM ROZRYWKOWY p.t.
"ECHA OJCZYZNY"

W Wykonaniu 30 Osobowego Zespołu z Polski
* GRUPA BALETOWA z WARSZAWY * KAPELA CEPELII z POZNANIA * KAZIMIERZ WICHNIARZ — Zagłoba z filmu "Potop"
* MAREK PEREPECZKO — bohater filmu "Janosik" * LUCYNA RASKA * AGNIESZKA FITKAU * JADWIGA LAND i INNI

Cepelia Folk Band

3 przedstawienia w LANE TECHNICAL SCHOOL AUDITORIUM:
SOBOTA, 30 kwietnia o 8 wiecz.
NIEDZ. 1 maja o 3 po poł. i 7 wiecz.
Bilety w kasie teatru na godzinę przed imprezą

POLISH EAGLE KEY TAGS

Tug it! Tear it! Twist it! This key tag will never break! Each proudly displays a majestic white Polish eagle on a rich regal red shield. A trusty reminder of your heritage that will hold all your keys safely and securely. A great item for the whole family. Order yours today. Your satisfaction is guaranteed!

Special — 2 Key Tags — \$1 plus 25¢ postage
(Organizations and Dealers Write for Quantity Prices)

Modern Mail International
Dept. 700 • 34 Martin Street • Holyoke, MA 01040
FREE — 32 page catalog listing over 100 Polish heritage products

EUROPEAN JEWELRY WORKSHOP

Najtaniej w wytwórni. Wykonujemy wszelkie prace jubilerskie. Sprzedajemy nasze wyroby po cenach hurtowych. Przerobimy Wasze złoto — zreperujemy. Uwaga wyjeżdżający do Polski! Kupując nasze wyroby najkorzystniej ulokujecie pieniądze.

Zadzwońcie i porównajcie ceny. — tel. 282-3036.

KSIĘGARNIA POLONIA

2921 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL. 60618
Polecamy wielki wybór książek, albumów, słowników oraz czasopism krajowych i emigracyjnych. Piękne polskie karty z życzeniami. Wybór płyt. Bursztyny od \$5.

COUPON

IRENE'S BEAUTY SHOP

3338 W. 63rd St. 434-1468

Mon., Tue. & Wed., 9 to 5 - Thurs., & Fri., 9 to 7 - Saturdays, 9 to 6
REG. \$25.00 REG. \$6.00 (With Conditioner)

PERM ..... \$15 SHAMPOO & SET \$5

Blow and Dry Haircut..... \$12

Plain Haircut..... \$5

ALL ABOVE SPECIALS WITH THIS COUPON THRU APRIL 30, 1977

Damy Wam Prezent \$2.00 Za Uratowanie Waszego Dywanu!

"Steamex"
wyciągnie brud
lepiej niż inne
metody.

Wasz dywan będzie długie
lata nowy!
Wypożyczcie "Steamex".
Prosty jest w użyciu
jak odkurzacz.
Wyczyści 44 metry kw.
na godzinę

Zrób sam i oszczędź!

Otrzymasz \$2.00 ZNIŻKI, GDY
Wynajmiesz "Steamex" w

CENTRAL PAINT CO.

5400 W. Fullerton Ave.
Tel. 237-6616

Wypożycz fachowy
STEAMEX
carpet cleaner
z Peavey Company

SŁUŻYMY POLONII

CASIMIR E.
WEGLARZ
Asystent
Wiceprezesa

IRENE FORD
Asystent
Kasjera

Manufacturers Bank

1200 N. ASHLAND AVE.

Phone: BR 8-4040

Member Federal Deposit
Insurance Corporation

Każde Konto Jest Ubezpieczone do \$40,000
ZASOBY PONAD \$120 MILIONÓW

CLOTHING CLEARANCE CENTER featuring the NEW Kuppenheimer

MIDDISHADE and other famous brands

announcing the opening of a Chicago Warehouse
Clearance Center—selling direct to the public—offering

18,492 MEN'S SUITS, SPORT COATS, SLACKS

at almost incredible prices!

Special Groups!

2 pc. &
Vested **MEN'S SUITS**
\$39⁹⁰ - \$49⁹⁰ - \$69⁹⁰

Special Groups!

SPORT COATS
\$19⁹⁰ - \$29⁹⁰ - \$39⁹⁰

Special Groups!

MEN'S SLACKS
\$9⁹⁰ - \$11⁹⁰ - \$13⁹⁰

Special Groups!

SPORT SUITS
\$14⁹⁰ - \$27⁹⁰

7-Day Money Back Guarantee on all unaltered garments.

CLOTHING CLEARANCE CENTER featuring the NEW Kuppenheimer

MIDDISHADE and other famous brands

1006 So. Michigan Ave.
between 9th and 11th Streets
(one block from Conrad Hilton)

Open MON. through FRI. 10 A.M. - 8 P.M.
SAT. 10 A.M. - 6 P.M. • SUN. 11 A.M. - 5 P.M.

MASTER CHARGE
AND
BANKAMERICARD
ACCEPTED

Nagroda Za Odwagę Dla Zygmunta Soroki

NYT—"Przetrawiałem, żyję i w dalszym ciągu będę chronić własne życie"—powiedział Zygmunta Soroka, odbierając przyznane mu przez Nowojorską Federację Strzeleckich odznaczenie "Dla Odważnego Obywatela."

Zygmunt Soroka ma 67 lat i jest superintendentem kompleksu mieszkalnego w Nowym Yorku. Był napadany już czterzy razy i obecnie posiada zezwolenie na posiadanie i noszenie broni krótkiej. Pan Soroka opowiada o przypadku, jaki przydarzył mu się w drodze do świąt.

Szedł właśnie otwierając budynek przy 212 W.35 St., kiedy zauważył, że w ślad nim idzie dwóch mężczyzn. Jeden z nich trzymał w ręku rewolwer, drugi—nóż. Zaatakowali Sorokę z tyłu: "Stój, tatuś! nie ruszaj się!"—powiedział jeden z mężczyzn. Mały i szczupły Soroka wydawał się łatwym łupem dla bandytów. Ku zadowoleniu reporterów, Soroka wpada w "jękliwe" ton, jakim błagał o życie, wyciągając swój własny pistolet z kabury znajdującej się pod marynarką. Potem padł strzał. Strzał z broni Soroki.

Człowiek trzymający pistolet padł

ciężko ranny. Drugi bandyta rzucił nóż i podniósł ręce do góry.

Policja ujawniła już nazwiska niefortunnych bandytów, którzy "nadziali się" właśnie na Sorokę. Są nimi: Hector Vegas, który w stanie krytycznym znajduje się w szpitalu i Carlos Whyte, który w więzieniu oczekuje na sprawę sądową.

Soroka przekazał 200 dolarową nagrodę na fundusz legislacyjny Krajowego Instytutu Broni Palnej, ażeby—jak stwierdził łamana angielszczyzną—"umożliwić uczciwym ludziom uzyskanie pozwoleń na noszenie broni, która chroniłaby ich przed bandytami."

Wiatr Na Lotnisku

Tokio (UPI)—Silny wiatr "zmiótł" z bieżni sposobiący się do startu odrzutowiec filipińskich linii lotniczych. Samolot zarył się na polu międzynarodowego lotniska w Tokio. Wszystkie cztery motory zostały oderwane, a mechanizm kół poważnie uszkodzony. Ko-pilot i dwóch japońskich pasażerów zostało rannych. W samolocie znajdowało się 127 pasażerów i 13 członków załogi.

Czy Cierpicie Na Słabe Krążenie Krwi, Zimne Ręce i Nogi

W miarę jak się starzejemy, krążenie naszej krwi staje się wolniejsze. Czujemy, że nasze ręce i nogi są zawsze zimne. Dzieje się to na skutek słabego krążenia krwi oraz z braku pewnych witamin, które przyczyniają się do budowy silniejszych naczyń krwionośnych. Chroniąc je w ten sposób przed stwardnieniem. Są dziś do nabycia nowe tabletki zwane U-PAL, które zawierają te niezbędne witaminy, aby pobudzić krążenie krwi w nogach i stopach,

w ramionach i rękach, dając tym członkom potrzebne ciepło. Nie cierpiecie niepotrzebnie. W miarę jak się starzejecie zażyjcie te nowe tabletki U-PAL, zawierające witaminy, jeszcze dzisiaj. Wasz Aptekarz jeszcze nie ma tych nowych tabletek U-PAL, wyślijcie więc \$4.00 na 50 tabletek plus \$1.00 na koszt przesyłki do: — STAR PHARMACAL CO. 957 N. Ashland Ave., Chicago, Illinois, 60622, a wyślemy je Wam natychmiast. (Ogł.)

POLSKI LOKAL NOCNY
MARYLA LOUNGE
 2918 N. CENTRAL PARK AVE.
 Właściciele Maryla i Wladek zapraszają serdecznie Na Dancinigi w Każdy Piątek, Sobotę i Niedzielę Wieczorem.
 Z DOSKONAŁĄ ORKIESTRA BERNOLAKA
 Doskonale zaopatrzony bar jest czynny codziennie od 12 w południe do 4 rano, w soboty do 5 rano, a w niedziele do 4 rano.
 Sala na wszelkiego rodzaju przyjęcia od 12 w południe do 8 wieczór z doskonałym jedzeniem i trunkami. Prosimy rezerwować salę na maj, czerwiec i lipiec oraz na jesienne przyjęcia JUZ TERAZ tel. 227-9235.

ORIGINAL BRIDAL SHOP
 3035 MILWAUKEE AVE.
WŁAŚCICIELKA MARYLA SARNIAK
 Zawiadamia Klientki i całą Polonię, że Sprzedała Ten Sklep i z Tego Powodu Urządza WIELKĄ WYPRZEDAŻ CAŁEGO TOWARU (Suknie Ślubne, Wieczorowe i na wszelkie okazje w wielkim wyborze)
PO CENACH NIŻSZYCH OD KOSZTÓW WŁASNYCH. Nasza strata jest Waszym zyskiem, jeśli się pośpieszycie.
WYPRZEDAŻ TRWAĆ BĘDZIE DO 5 MAJA BR.
 Codziennie od 8 rano do 8 wieczór, w środy zamknięte.

DLA ZDROWIA JARZYNOWE SOKI
WYPRZEDAŻ ELEKTRYCZNYCH APARATÓW
 DO WYCISKANIA SWIEŻYCH SOKÓW JARZYNOWYCH
PO BARDZO NISKICH CENACH
TYLKO DO 10 MAJA 1977

Phoenix Juicer	\$69.79
Rex Juicer	\$79.95
ACME Challenger Juicer	\$98.89
ACME Model 5001	\$119.79
ACME Stainless Steel	\$139.64
Champion Juicer	\$169.95

Skład Ziołowy Doktora Michaels
 1223 N. Milwaukee Ave.
 Chicago, Ill. 60622

BABY FURNITURE
 CRIBS—CRADLES—MATTRESSES
 WALKERS—STROLLERS—SWINGS
 HIGH CHAIRS—BABY GIFT SETS—TOYS
 STUFFED ANIMALS
HOUSE OF HOLLY
 247-6072 3059 W. 43 ST.
 ARCHER & ALBANY

Kupujemy Monety!
 Złote i Srebrne Monety
 oraz znaczki pocztowe z całego świata.
 Prowadzimy departament podarków na różne okazje.
 Kryształ, bursztyn, złote i srebrne pierścionki.
POLSKA FIRMA
PATRIA STAMP & COIN CO.
 Naroznik Archer i Sacramento
 4207 S. Sacramento MOWIMY PO POLSKU. Tel. 247-5081

PODRÓŻE
PACZKI
PIENIĄDZE
 TANIE CZARTERY
DO POLSKI
BALTIC TRAVEL
 3017 Milwaukee Ave. 235-2444 — 235-6050
 Lećcie z Przemyskim do Europy z WIELKĄ TURĄ dnia 4-go LIPCA i zwiedźcie po drodze do Polski Anglię, Hiszpanię, Włochy i Austrię.

O'Malley & McKay INC.
 For Custom
Insurance Programs & Service
 GENERAL INSURANCE AGENTS
 2340 Des Plaines Avenue
 Des Plaines, Illinois 60018
 (312) 298-1620

FLOWERS
 Black Dirt—Evergreens
HOELTERHOFF'S GARDEN SHOP
 3907 N. HARLEM AVENUE
 Chicago, Illinois
 Phone SP 7-5744

Serdecznie zapraszamy Państwa do wzięcia udziału w
UROCZYSTEJ KOLACJI
 celem uczczenia
ALVINA C. SAJEWSKIEGO
 Handlowca, Wydawcy i Propagatora Polskich Płyt Muzycznych
 i do celebrowania 80 Rocznicy Istnienia najstarszego, polskiego sklepu z płytami i instrumentami muzycznymi w Stanach Zjednoczonych.
SAJEWSKI MUSIC STORE
 w **środe, 18 maja 1977 roku w**
ALTHEA ROOM
 Przybyło's House of the White Eagle
 6839 Milwaukee Avenue, Niles, Illinois
 Koktail o 6:30 wiecz. Strój dowolny
 Kolacja o 7:30 wiecz. Lekka Muzyka podczas kolacji
 Dancing
 Rezerwacje po \$12.50 od osoby
 Prosimy o rezerwacje nie później niż do dnia 1 maja, 1977

PIERWSZORZĘDNY WYBÓR
RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNÓŚCI
 POSIADAMY RÓWNIEŻ DUŻY WYBÓR IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW ŻYWNOSCIOWYCH Z POLSKI
 Duży wybór polskiego pieczywa wypiekanego w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.
 SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPIEKU ŻYTNIEGO ORAZ RAZOWEGO CHLEBA.
 Naszej własnej domowej roboty PIEROGI z serem, kapustą, kartoflami, kartofole z "CHEDDAR" serem, mięsem, oraz mięsem-kapustą i grzybami. Ponadto świeże goląbki, świeżo kwaszona kapusta z polską kiebasą.
THE CRAGIN DELL
i KLECZEWSKI BAKERY
 5240 W. FULLERTON (przy Laramie) 237-6181
 Eugeniusz i Irena Kleczewski, właściciele
 OTWARTE 7 DNI W TYGODNIU
 Godziny: Poniedziałek do Piątku, 6-9; Sobota i Niedziela, 6-6.

POLSKIE SKLEPY WEDLIN I DELIKATESÓW
 Zapraszamy Was i polecają doskonały i wielki wybór Wedzonych i pieczonych szynki, kiełbas i boczków oraz wszelkiego rodzaju wyrobów masarskich wymienionych i przyrządzonych na sposób europejski i polski domowego wyrobu. — Wyrobiamy własnym sposobem doskonale szynki od kości wedzone i gotowane.
 TAKŻE SZYNKI importowane z Polski KRAKUS i ATALANTA i z innych krajów europejskich. CENY PRZYSTĘPNE.
STANISŁAW I JOANNA NYLEC, Właściciele
DIVERSEY SAUSAGE
 3427 W. DIVERSEY AVE. Tel. 227-3049
 FELIKS I MARY NYLEC, Właściciele
NYLEC'S SAUSAGE & DELICATESSEN
 5322 W. LAWRENCE AVE. Tel. 736-3484

Kahn's
 DELICATESSENS
NAJLEPSZE
EUROPEJSKIE
DELIKATESY I WÓDKI
 • 200 Wędlin i mięs.
 • 150 Importowanych serów.
 • Tace na przyjęcia.
 • Wina, Koniaki, Likieri i Piwa.
 Importowana żywność z całego świata.
 Importowana czekolada i ciasteczka.
 Piwo z Polski:
 Żywiec, Okocim, Krakus i Porter.
CHICAGO: 3053 N. Lincoln 525-9019; 525-4595
DES PLAINES: 8716 Golf Rd. 298-6032; 298-6033
DEERFIELD 116 S. Waukegan Rd. 272-4197; 272-4198

PROBLEMY ŚWIATA
I ICH ROZWIAZANIE
"Pokój, Pokój Choć Nie masz Pokoju"
ZNAKI CZASÓW OSTATECZNYCH
I ZWIASTUN LEPSZEGO
JUTRA ZNAJDZIESZ
 SŁUCHAJĄC INTERESUJĄCYCH ODCZYTÓW NADAWANYCH KAŻDEJ NIEDZIELI Z RADIOSTACJI
W.O.P.A. 1490 Kil. od 8:15-8:30 Rano
POLECAMY RÓWNIEŻ CIEKAWĄ BROSZURKĘ
"OTO KRÓL WASZ"
 WYSŁEMY ZUPEŁNIE DARMO
 Adres:
BLASK
 P.O. Box 5455, Chicago, IL. 60680

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO
 Dla Nowej Polonii, Studentów i Profesjonalistów
 4 TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY
 Doświadczeni wykładowcy.
 Po informacji telefonować lub pisać:
DIRECTOR OF ADMISSION — E.L.S. LANGUAGE CENTER
 c/o Mundelein College — 1052 W. Sheridan Rd.
 Dept. P. — 1 blok od kolejki.
 Chicago, Ill. 60626 Telefon: 262-9102
 — oraz —
E.L.S. LANGUAGE CENTER
 c/o CONCORDIA TEACHERS COLLEGE
 7400 Augusta Street, River Forest, Illinois 60305
 Tel. 771-7746 Pytajcie o Mr. Fair

DUŻY WYBÓR PREZENTÓW
NA WSZELKIE OKAZJE
ZNIZKA DO 1/2 CENY
NA DIAMENTACH i OBRĄCZKACH

• Polski Orzeł, złoto 14 karatów	\$ 15.00
• Medalik M. B. Częstochowskiej z łańcuszkiem	\$ 20.00
• Męski pierścionek, złoto 14 kar. z Orłem na rubinie	\$89.00
• Taki Sam Pierścionek Damski	\$ 89.00
• Transformator elektryczny	\$ 10.90
• Maszyna do pisania z polskimi trzcionkami	\$119.00
• AM Magnetofon Kasetowy 220 do Europy	\$ 39.90
• Polska Porcelana Stołowa, 45 sztuk	\$ 49.90

Mówiący po polsku zegarmistrz urządza w sklepie
LUSTIG
 DOŚWIADCZONY POLSKI JUBILER
Clothing and Jewelers, Inc.
 1256 MILWAUKEE AVE. BE 5-1041
OMEGA DWA LATA GWARANCJI NA NOWE ZEGARKI OMEGA

do POLSKI
LEKARSTWA
ZYWNOC
PIENIAZ
najtańszej
naj
 PRZEZ APTEKI W ANGLI
GRABOWSKI
 175 DRAYCOTT AVENUE
 LONDON S.W.3 ENGLAND

5 1/4% NO MINIMUMS Add to or withdraw from any account Any time Interest compounded quarterly paid quarterly	6 1/2% ON \$1,000 ONE YEAR MATURITY Interest compounded quarterly	6 3/4% ON \$1,000 30 MONTH SAVINGS CERTIFICATES	7 1/2% ON \$5,000 1 YEAR SAVINGS CERTIFICATES
--	---	--	--

7 3/4% on \$10,000 6-year Savings Certificates
LOOMIS SAVINGS and Loan Association
 DWA BIURA:
 6350 West 63rd St. Chicago, Ill 60638 Tel. 586-6900
 1359 West 51st St. Chicago, Ill. 60609 Tel. 927-6701-02

News and Views...

By Ken Konrad

MEMORABLE PROGRAMS, which are rapidly taking shape, will mark the dedication of the new Home Office of the Polish National Alliance at 6100 N. Cicero. The attractive dedicatory events are set for June 2-4. The dedication banquet is set for June 3 at Przybylo's House of the White Eagle, 6845 N. Milwaukee, Niles. Reservations are \$17.50 per person and that includes cocktails and refreshments before and after the banquet, which will begin with a fellowship hour at 6:30 p.m. Ticket reservations can be made with the office of Vice President Mrs. Helen Szymanowicz. The main dedication ceremonies are set for June 4 starting at 2 p.m. They will culminate with the Pontifical Field Mass at 5 p.m. Arrangements are being completed under the general direction of President Aloysius A. Mazewski, and Vice presidents Mrs. Szymanowicz, and Joseph Gajda. . . . A testimonial dinner-dance honoring Stanley Lyskawa (Jolly Stan-Lee, Wesoly Stas) as "Mr. Personality of 1977" will be staged on May 8 at the Personality Lodge, 6649 Archer, starting at 2 p.m. Wesoly Stas has been active in the Polka music field for 25 years. The event, sponsored by Johnny Hzyn of the Personality Lodge, will feature music by Joe Pat Paterek and his International Stars Orchestra, Eddie Blazonczyk's Versatones, and the orchestra of the man to be honored, Wesoly Stas. . . . The International Polka Association will hold a Stanley home demonstration on May 3 at Club Antoinette, 4559 S. Richmond, at 7:30 p.m. Information from Karen Hudy, chairman, at 582-6365. . . . Ford City Shopping Center, 76th and Cicero, has been the site of a "Salute to Poland," which opened Apr. 25 and continues through Apr. 29. Smiling Uncle Henry Cukierka emcees the shows which are held at 6:30 p.m. in the Center Mall. . . . The Polish Art Fair Exhibit is now on at Talman Federal Savings and Loan Association, 5501 S. Kedzie, through May 7. . . . Maryann Dzielawa, a 1976 graduate of Illinois University, is now working for her Master's degree in speech and hearing science at University of Illinois at Champaign.

SECOND LIEUT. Kenneth J. Dzielowski, son of Mr. and Mrs. Edward Dzielowski, has been selected to represent his wing in the 1977 Strategic Air Command (SAC) missile combat competition at Vandenberg AFB, Calif., Apr. 27-May 6. Lieut. Dzielowski is a deputy missile combat crew commander instructor at McConnell AFB, Kan., with the 381st Strategic Missile Wing. SAC's 10th missile competition, termed the "Olympic Arena '77," is designed to recognize the proficiency and readiness of the U.S. Intercontinental Ballistic Missile Force, to promote the exchange of professional information and refine, whenever possible, present procedures and techniques. The son of well known popular Director of Public Relations of the Polish National Alliance, Eddie Dzielowski, the Lieutenant is a 1965 grad of Lane Tech, and got a B.S. degree from California State University at Sacramento. He was commissioned in 1975 at Lackland, Tex. His wife, Judith, is the daughter of Mr. and Mrs. James

Longo, of Arlington Heights. . . . The Weber High School Fathers Club is sponsoring a "Candlelight Bowl" on May 7 at 7 p.m. at Haberler Bowl, according to Len Kopanski. Dinner and dancing will be at the school, 5252 W. Palmer, following bowling. Information from Fred Suwanski, 637-4709, or Frank Losacco, 622-4967. . . . Thomas C. Cetwinski is head librarian at Barat Colleg, Lake Forest. . . . Some 1,100 bowlers will descend upon the Chicago area when the 1977 Polish National Alliance Bowling Tournament takes place at the Stardust Bowl, Addison, Apr. 29-30 and May 1. All of the pin toppers will be vying for various and numerous awards. The meet is sponsored by the American Bowling Congress and the Women's International Bowling Congress. Cash prizes and trophies will be awarded in men's and women's singles, doubles, team and all-events. Meet is sponsored by the PNA Sports-Youth Commission, headed by Joseph H. Gajda, PNA vice president, and includes the following directors: Henry Burke, Schenectady, N.Y.; Estelle Nieder, Pasadena, Calif.; Helen Orawiec, Chicago; and Jean Kozmor, Jersey City, N.J.

A STUDENT from Taft High School, Christine Bomba, has won second prize in the National Young People's Radio Festival, which is sponsored by the National Public Radio and the Center for Understanding Media. Christine's program, "A Different Light," shows various views of teenage religion in today's society. WBEZ-FM radio is the Chicago outlet for National Public Radio, and Christine's program was produced through the WBEZ Student Workshop, under the direction of Charles Beirne. Christine's prize was \$300 and her program will be heard on the National Public network (over 200 cities). . . . Jeffrey Zondlo of Loyola Academy has been awarded a Frank E. Payne and Seba Scholarship. He will use it to study in the medical technology field at Marquette University starting next September. . . . Among the students included on the Calumet College Dean's List for the first semester were Karen Kruceczek, Gregory Krajewski, Wallace Wleklinski, James S. Berkowicz, Anthony Czapla, Carol Dzieglowicz, Kathleen Jakubowicz, Anita Kozack, Linda J. Bebenek, Janice D. Bielat, Michele Kowalik, Gregory Nawracaj, Jeff S. Poludniak, Jim Matusik, Paul L. Dydek, Robert Kostanczuk, Barbara Porubianski, Mary Dudzik, Wayne Kubek, Kathleen Marzynski, Jerry Mikula, Steve Slusarczyk, David Szymonik, Mark Szczepaniak, Nancy L. Kosmowski, Melanie Kleczynski and Mari Kozlowski. . . . "Spring's Awakening" by Frank Wedekind, directed by Joseph Slowik, is coming to the Goodman Studio, 200 S. Columbus Dr., with performances Tuesday through Sunday through May 15. More information at 443-3800. . . . One of the men spearheading the Maria High School smoker on the evening of May 6 is Richard Kaminski. . . . The new location of the Social Security Administration Loop district office is at 175 W. Jackson Blvd., Suite A-1111. . . . Apr. 27 was secretary's day and we salute all of those hard working ladies. . . . See you next weekend!

Łapki Karakulowe • Błamy Karakulowe

w różnych kolorach oraz

Błamy z Norek

możesz obejrzeć i kupić.

2946 N. Milwaukee

Tel. 252-2477

SPECJALNA OFERTA

Z Okazji 65-ej Roczniicy Istnienia
Zakładu Fotograficznego

**FINE ARTS
STUDIO**

1452 W. Chicago Ave.

Oferuje jeden 8x10 portret za tylko \$2.00. Naszą specjalnością są: zdjęcia weselne w studio, w domu, kościele i na przyjęciu, do 1-szej Komunii Sw., Graducji, Paspportowe, jak również odnawiamy stare fotografie.

Oferta ważna do 30 czerwca.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

**EAGLES REMISUJE
Z RAMS 1:1 (1:0)**

W wietrzne i zimne niedzielne popołudnie na bocznym boisku Hanson Park doszło do ciekawego spotkania o ligowe punkty pomiędzy polską drużyną Eagles i niemiecką Rams. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym z czego zadowoleni powinni być sympatycy Rams bowiem Eagles przez większą część spotkania był przeciwnicy. Zabrakło przysłowiowego łutu szczęścia i większego zaangażowania wśród napastników.

Mecz zaczął się szczęśliwie dla zespołu polskiego bo na początku spotkania Stankiewicz zdecydował się na strzał z dalszej odległości, a że uchylił to z precyzją piłka wyśladowała w górnym rogu bramki ku przerażeniu bramkarza. To powodzenie uskrzydliło zespół polski, który podjął się do energicznych ataków, jednakże bez efektów bramkowych mimo, że było ku temu kilka okazji. Jednobramkowy kapitał nie był żadną gwarancją odniesienia końcowego sukcesu co podkreślał podczas przerwy swoim podopiecznym nowy menager W. Kościelny.

Jego słowa spełniły się po przerwie co do joty. Rams nie mając nic do stracenia zaczął grać energicznie dążąc do wyrównania. Krótko przed końcem spotkania jeden z napastników zespołu niemieckiego doszedł do czystej pozycji i kropnął jak z katapulty w róg bramki Eagles. Cervantes, który od przerwy zastąpił Iwanickiego zdołał sparować piłkę na róg. Po wykonanym rzucie rożnym nastąpiło groźne zamieszanie pod bramką drużyny Eagles. Bramkarz zespołu polskiego atakowany wypiątkował piłkę zbyt krótko wprost pod nogi naddbiegającego napastnika i stan meczu został wyrównany.

Teraz z kolei Eagles przeszedł do ataku wywalczając pod rząd parę

kornerów. Po jednym z nich do piłki doszedł A. Sikora i oddał potężny strzał, który jednak o milimetry minął światło bramki. To była ostatnia szansa odniesienia sukcesu, — bo za chwilę sędzia odgwizdał koniec meczu.

Drużyna Eagles wystąpiła w następującym składzie: A. Iwanicki (J. Cervantes) — E. Filek, A. Zygmunt, J. Rudek, G. Pettas — R. Znamierowski, A. Sikora, W. Biliniewicz — A. Guzik (E. Skotarek), M. Cervantes, J. Stankiewicz — M. Trynka, J. Drewicz.

Następne spotkanie Eagles rozegra ze Spartą na tym samym (Hanson Parku) boisku o godz. 1-ej po południu. Rezerwy spotkają się o godz. 3-ej po poł.

**KOLEJNE ŻYWIĘSTWO
"OLD BOYS" EAGLES
Eagles — Rams 2:0 (0:0)**

W ubiegłą sobotę drużyna "starszych panów" spotkała się z drużyną Fichte Rams o mistrzowskie punkty i odniosła zasłużone zwycięstwo. Mecz rozgrywane z Rams nie należał do łatwych, bo drużyna ta znana jest z holdowania ostrej gry od dawien dawna. Podobnie było na ostatnim

meczu do czego przyczynił się w głównej mierze słabo sędziujący arbiter tego spotkania, który wielokrotnie przymykał oczy na niektóre złośliwe faule.

Pod koniec spotkania nastąpił przełomowy moment. Piłkę wyrzucił z autu Kokot do Bińkowskiego, ten nie mogąc jej opanować (fatalna nawierzchnia boiska) zmienił jej kierunek i ta wpadła do bramki obok rozpaczliwie interweniującego bramkarza. Za chwilę było 2:0 po akcji jakich rzadko się widzi nawet na meczach pierwszych zespołów. Piłkę wybił bramkarz Klokowski do jednego z napastników Eagles, który ją zgłótkował do grającego na skrzydle Omelczuka, ten będąc atakowany przez obronę odegrał ją spowrotem. Nastąpiło pro-

stopadłe podanie i po krótkim biegu Omelczuk był sam na sam z bramkarzem. Strzelił lekko obok niego i piłka zdążyła do pustej bramki, ale przed linią dopadł ją jeszcze Ciszek i dopełnił formalności.

Drużyna "starszych panów" Eagles pod kierownictwem J. Trojnarńskiego wystąpiła w następującym składzie: L. Klokowski, J. Pawlak, A. Rogoza, W. Kuczaj, St. Domański, Z. Wiśniewski, K. Meżyk, E. Bińkowski, J. Gryzik, J. Omelczuk, J. Zyza, W. Kościelny, Z. Mróz, K. Janiszewski, J. Kokot, T. Tosta, M. Rutyna i J. Ciszek.

Następny mecz drużyna Old Boy's Eagles rozegra w sobotę na bocznym boisku Hanson Park o godzinie 4-ej po południu.

**Polski Instytut Naukowy w Ameryce
Oddział w Chicago**

zaprasza na odczyt p.t.

**MYŚL SPOŁECZNA KOŚCIOŁA
WE WSPÓŁCZESNEJ POLSCE**

KTÓRY WYGŁOSI WYBITNY EKONOMISTA — socjolog
z Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie

Prof. Czesław Strzeszewski

**W niedzielę, 1-go maja, o godz. 4-ej po poł.
w Domu SPK przy 2914 West North Avenue**

NAUKA JAZDY AUTEM

Chcesz dobrze nauczyć się prowadzić auto i otrzymać
PRAWO JAZDY?

Zapisz się na KURS JAZDY W SZKOLE

S. JAWORSKIEGO — TELEFON 685-3344

- LEKCJE ODBYWAJĄ SIĘ CODZIENNIE OD 9 RANO DO 8 WIECZOREM.
- DOŚWIADCZENI I CIEPLIWI INSTRUKTORZY MOWIĄ PO POLSKU.
- NOWE, 1977 ROKU AUTA UBEZPIECZONE.

A COSMOPOLITAN DRIVER TRAINING SCHOOL

4501 N. MILWAUKEE AVE.

Najstarsza w Chicago polska szkoła nauki jazdy autem.

We're On Our Way!

We've been serving the savers and home owners of Chicagoland for 76 years now. And our current address—at the crossroads of Milwaukee, North and Damen Avenues—has become as familiar to many of you as the address of your own home.

But now time has come to expand. To bring savings and home loans and a host of other financial services to a rapidly growing family of Fairfield customers. That's the reason a little ceremony took place one windy day last week on an empty field in suburban Norridge. The occasion: groundbreaking for Fairfield's second office, to be located at 8301 West Lawrence Avenue.

Gathered here to witness the traditional first shovelful of dirt are (left to right): F. Gregory Opelka, executive vice president of Fairfield Savings; Joseph Mariottini, president of Etruscan Builders and Developers, Inc.; George M. Briody, Jr., president of Fairfield Savings; and Albert J. Schorsch, Jr., president of Schorsch Realty and Construction, Inc.

Our second office will be completed sometime this fall. But in the meantime, don't forget us at the address below. . . where we have been for many years and intend to stay for many more.

Fairfield Savings—yours for a more rewarding life through savings and home ownership.

YOUR KEY TO HAPPIER LIVING
Fairfield Savings

1601 MILWAUKEE AVE. • CHICAGO, ILL. 60647 • PHONE: HU 9-4800

Ograniczenie Zeznań w Procesie Moore'a

Sędzia sądu okręgowego James M. Bailey drastycznie ograniczył zeznania świadków i przedłożenie dowodów, jakie mogłyby użyć prokuratora w procesie urzędującego dyrektora Powiatowego Dept. Więziennictwa Winstona E. Moore.

Moore wraz z kilkoma pracownikami Departamentu został oskarżony na podstawie dwóch incydentów, w czasie których pobito, rzekomo, więźniów w więzieniu powiatowym. Moore i inni są także oskarżeni o próbę ukrycia obu wypadków.

Na pierwszej rozprawie Moore'a wysunięte będą oskarżenia o pobicie Tyrone Thompsona i Freddie Martina w dniu 9 czerwca ub. roku.

Asystenci stanowego prokuratora James G. Piper i Susan M. Sherwin zwrócili się o zezwolenie przedłożenia dowodów, dotychczas drugiego wypadku — pobicie więźnia Derricka McGhee 22 lipca ub. roku. Oba wypadki będą jednak rozpatrywane osobno, gdyż niektórzy współpracownicy Moore są oskarżeni o udział w jednym tylko. Termin drugiej rozprawy nie jest jeszcze wyznaczony.

Sędzia Bailey odmówił prokuratorze już podczas wstępnych przesłuchań. Odmowę swą motywował przesłuchaniem, że ujawnienie informacji dotyczących pobicia McGhee może wywrzeć wpływ na inną sprawę, rzekomego pobicia Thompsona i Martina.

Bailey ograniczył także dowody, jakie mieli przedłożyć obrońcy Martina i Thompsona. Jeżeli obaj będą zeznawać, zostanie także ujawnione, iż zostali oni skazani za morderstwo.

WASHINGTON. — Prez. Carter rozmawia z reporterami po zakończeniu konferencji prasowej dotyczącej krajowego programu energetycznego. Carter oświadczył, że poleci wydzielanie racji benzynowych jeżeli malejące zapasy zagrożą państwu. (UPI)

Samochód Na Zamek

Na ostatniej licytacji "Polmozybytu" sprzedany został samochód osobowy marki "Rover-2000," stanowiący dar mgr inż. Mieczysława Harusewicza z Londynu na odbudowę Zamku Królewskiego. Samochód sprzedane za 92 tys. zł.

Plan Reformy Opieki Społecznej

Los Angeles (UPI). — "Los Angeles Times", powołując się na źródła informacyjne w Washingtonie podaje, iż zamierzona przez obecną administrację reforma opieki społecznej ma zagwarantować minimum \$4,300 jako roczny dochód dla rodziny składającej się z czworga osób (małżeństwo plus dwoje dzieci).

Małżeństwa bezdzietne miałyby otrzymać zasiłki w sumie \$3,300, natomiast osoby wolne lecz niezdolne do pracy otrzymałyby \$2,200 w ciągu roku. Prezydent Carter planuje ponadto wydatkować \$2,7 miliarda na stworzenie nowych stanowisk pracy w dziedzinie usług publicznych.

Aczkolwiek plan ten może ulec jeszcze modyfikacjom, z obecnych założeń wynika, że 34 miliony (czyli 16 proc.) ludności w kraju korzystałoby z zasiłków.

Zmarli Polacy

Zmarł w Londynie, gdzie głównie działał od 1911 r. Stanisław Idzikowski, lat 82, niegdyś znakomity tancerz zespołów A. Pawłowej i S. Diagilewa, potem choreograf i pedagog, autor podręcznika teorii i praktyki baletu klasycznego. Pochodził z Warszawy.

W Warszawie zmarł honorowy prezes Polskiego Związku Narciarskiego — plk. Kazimierz Malczewski. Zmarły był przez 25 lat prezesem PZN.

+

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia, prababcia i ciocia nasza, **Julia Malinowska** (Z domu Czyż) (Zona śp. Wincentego Malinowskiego)

Członkini Bractwa Niewiast Różańca św. Klubu Pań Królowej Kingi, Tow. św. Józefa Opiekni nad Nowicjatem i Tow. Polki na Obczyźnie Grupa 10 Związku Polek w Am., po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 28 kwietnia, 1977 roku, o godzinie 12:30 w nocy, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30 kwietnia, o godzinie 9:30 rano, z Houghs Chapel, pnr. 4300 N. Central Ave., do kościoła św. Jana Kantego, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: Władysław i Leonard, synowie; Anna Proscia, córka; Agnieszka i Phyllis, synowie; Antoni Proscia, zięć; wnuki i wnuczki; Zofia Michalik i Stefania Hadalska, siostry z rodzinami w Polsce; oraz siostrzeńcy i siostrzenice; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Michalik. Telefon PA 5-4300.

+

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia, prababcia i ciocia nasza, **Zofia Słowik** (z domu Krol, żona śp. Jana, matka śp. Henryka i śp. Jana Jr.) Członkini Bractwa Niewiast Różańca św., po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 28-go kwietnia 1977 roku, o godzinie 10:30 wieczorem przeżywszy 90 lat.

Zwłoki można odwiedzić w sobotę po 4-ej po południu.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 2 maja o godzinie 9:15 rano, z Skaja Funeral Home pnr 3656 W. Belmont Ave., do kościoła św. Jana Kantego, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: Laura (John) Jayko, Bernice Boody, Louise i Lillian, córki, zięć i synowie; 7 wnucząt; 9 prawnucząt, oraz siostrzeńcy i siostrzenice wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Michalik. Telefon Ke 9-1376.

+

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia, prababcia i siostra nasza, **Maria Nowak** (z domu Ozog)

Członkini Sodalicii Różańca św. przy par. SS. Młodzianków, po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 27-go kwietnia, 1977 roku, o godzinie 5-ej rano, w starszym wieku.

Zwłoki można odwiedzić dziś, od 2-ej po południu do 9-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30-go kwietnia, o godzinie 8:30 rano, z Iarussi Funeral Home, pnr. 6150 W. North Ave., do kościoła św. Jana Bosco (msza św. o godz. 9:30 rano), a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: Veronica (Joseph) Slisz, Julia (Jerry) Lott, Lottie (Nick) Lapetina, córki i zięćowie; Peter (Mary) Ozog, Frances (śp. Joseph) Brzezinski, (Marcin, Weronika i Katarzyna w Polsce), bracia, siostry i bratowa; Ronald, Jerry, Carol, Connie, Claudia i Nicki, wnuki i wnuczki; 7 prawnucząt; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Iarussi Funeral Home. Telefon 237-1134.

+

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec i dziadek nasz, **Kazimierz J. Ryba**

nagle poznał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 28-go kwietnia, 1977 roku, rano, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30-go kwietnia, o godzinie 10:30 rano, z Theis Funeral Home, pnr. 3517-27 N. Pulaski Rd., do kościoła św. Wiktora (msza św. o godz. 11-ej), a stamtąd na cmentarz Maryhill, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: Anna (z domu Paterek), żona; Elizabeth (Gregory) Urbaszewski, Richard (Jadwiga), Diane (Paul) Riolo, Joann Ryba, córki, syn, synowa i zięćowie; Richard Urbaszewski, Ann i Anthony Riolo, wnuczka i wnuki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Theis Funeral Home. Telefon 463-5800.

+

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka nasza, babcia, prababcia, teściowa i siostra nasza, **Maria Brzezinska** (z domu Derlinska; żona śp. Mieczysława)

Honorowa Wiceprezesa Zjednoczonych Polek w Ameryce Członkini Tow. Dzwon Wolności Grupa 58 Z. P. w Am., Wydział Dobroczynności Z. P. w Am. i Tow. Seweryny Duchinińskiej Grupa 18 P. W. A., po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 27-go kwietnia 1977 roku, w podeszłym wieku.

Zwłoki odwiedzić można dzisiaj w piątek od 2-ej do 10-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30-go kwietnia, o godzinie 9:30 rano, z Kopec Funeral Home, pnr. 5259 W. Roscoe (5300 West - 3400 North), do kościoła św. Władysława, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni: Irena Szafranec, Bronisław Brzezinski, Mieczysław Birch, dzieci; Franciszek Szafranec, zięć; Kazimiera Brzezinska i Loretta Birch, synowie; Michał Zalecki, szwagier; Marysia (Tom) Rochotte, Franja (Gerald) Hilsen, Carol (James) Nolan, Bronia (John) Benedetto, Krysią (George) Scales, Regina (Raymond) Fabbri, wnuczki z mężami; Ra-nold Birch, wnuk; Diane Karen, Susie, wnuczki; 10 prawnucząt; Rena i Janina, siostry w Polsce; Harry i Harriet Wirtz, Chester i Margaret Zalecki, kuzyni; wraz z całą rodziną.

Prosimy nie nadsyłać kwiatów.

Pogrzebem zajmuje się Kopec Funeral Home. Telefon: 545-6974.

(28, 29)

+

In Memoriam
Śp. Bronisławy
z Roszkowskich-Logisz

W 35-tą rocznicę śmierci

Jest wiele skarbów rozlanych w naturze,
Które Bóg oddał w ludzkości władanie
Perły, diamenty i kwitnące róże...
Lecz większym skarbem jest nieporównanie
Od pereł, złota i powabów kwiatka

M A T K A !

O, jak szczęśliwy kto ten skarb posiada,
Kto go nie stracił w życiowej wędrówce —
Nie zazna nigdy co podstęp i zdrada,
Choć nieprzyjaciół nań uderzą hufce —
Bo przy nim stoi wierna do ostatka

M A T K A !

Gdy przyjdą na mnie ciężkie chwile życia,
I los ugodzi w piersi ostrym ciosem,
Jedną pamiętkę wyjmuję z ukrycia
I szepczę do niej cichym serca głosem,
Przez łzy co cisną się do oczu ukradkiem —
O M O J A M A T K O !

(Z wiersza "MATKA", ks. M. S. Jastrzębski).

Msza św. za duszę śp. naszej Najdroższej Matki odprawiona zostanie w poniedziałek, 2-go maja, 1977 roku w Klasztorze OO. Franciszkanów w Lake Geneva, Wisconsin.

Na zawsze osieroceni,
Sabina P. Logisz, córka; Piotr i Henryk, synowie; wraz z całą rodziną.

KALENDARZ ZWIĄZKOWY
NA ROK 1977

KALENDARZ ZWIĄZKOWY NA ROK 1977 powinien się znaleźć w każdym polskim domu!

KALENDARZ ZWIĄZKOWY NA ROK 1977 zawiera masę ciekawego materiału do czytania. Każdy znajdzie coś w naszym Kalendarzu dla siebie. Niezwykłe fakty z życia największego współczesnego kompozytora polskiego KAROLA SZYMANOWSKIEGO, w 40-tą rocznicę śmierci. Naszemu czytelnikowi co Bolesław Prus pisał o twórczości Sienkiewicza! Sensacyjne, autentyczne dzieje samochodu, w którym zamordowano Arcyksięcia Austriackiego Ferdynanda, co wywołało I Wojnę Światową. Publikujemy też historie szpiegowską pt. "Czerwona Orkiestra". Publikujemy dowiedzieć jak Rosjanie szpiegowali Niemców w czasie II Wojny Światowej. A także wstrząsający opis Getta krakowskiego w pamiętnikach polskiego aptekarza, który śmierci codziennie zaglądał w oczy. Także dużo humoru oraz bogaty dział zielarski i leczniczy.

KALENDARZ ZWIĄZKOWY NA ROK 1977 posiada porady praktyczne, a co najważniejsze znajdują w nim czytelnicy Podręcznik Nauki Obywatelstwa (50 pytań i odpowiedzi w dwóch językach, najczęściej zadawanych przy egzaminie obywatelskim).

Cena \$350

WYTNIJCIE PONIŻSZY KUPON, ZAŁĄCZAJĄC OPLATĘ:

Dziennik Związkowy
1201 N. Milwaukee Ave. **\$350**
Chicago, Ill. 60622

Zamawiam ..... egzemplarzy KALENDARZA ZWIĄZKOWEGO na rok 1977, na co załączam sumę ..... (gotówka, czek, przekaz pocztowy).

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto ..... Stan ..... Zip Code .....

NA C.O.D. NIE WYSYLAAMY.

Niedzielne Rozgrywki Piłkarskie N.S.L. w Chicago

Z powodów technicznych (b. dużo ogłoszeń) nie byliśmy w stanie umieścić poniższych wiadomości w kolumnie "Z Bocznego Trybunu Sportowej", więc podajemy je osobno.

KALENDARZYK K.S. WISŁA

W niedzielę, 1 maja wszystkie drużyny Wisły grają, jak następuje: W ramach o mistrzostwo Major Division — pierwsza Wisła gra mecz ligowy z twardo grającą drużyną Lions w Hanson Parku na bocznym boisku o godz. 3-ej po poł. Rezerwa Wisły gra również na bocznym boisku w Hanson Parku o godz. 11-ej przed południem.

Juniorzy Wisły grają mecz ligowy na wyjeździe z juniorami Sparty na boisku szkoły Morton West H.S., które mieści się w południowo-zachodniej części Chicago przy Harlem Ave. i South 28-ma ulica. Dla juniorów mecz jest pośrednio przygotowaniem do meczu Wisła (Illinois) z drużyną z Wisconsin, który ma być rozegrany 15-go maja.

BLYSKAWICA — LIONS 1:1 (0:0)

Zespół Błyskawicy wystąpił w następującym składzie: L. Borkowski — Z. Wilk, W. Peterek, R. Kaliński, Jan Kubarek — P. Blaga, T. Kotlarczyk, T. Lech — K. Krakowiak, J. Szewczuk, D. Adamiak. Mecz pomimo silnego wiatru stał na dobrym poziomie. W pierwszej połowie Lions miał przygniatającą przewagę. W 10 min. piłka trafia w poprzeczkę polskiej bramki. W 22 min. Borkowski w ostatniej chwili wybija piłkę na róg. W 3 min. później piłka bita bezpośrednio z rogu ociera się o poprzeczkę. W 31 min. Lions wykonuje rzut wolny. Piłka przerzucona ponad murem trafia ponownie w poprzeczkę bramki.

Błyskawica rewanżuje się wypadami, i dwukrotnie jest bliższa zdobycia bramki. Już w 2 min. K. Krakowiak z 5 m trafia prosto w bramkarza. W 30 min. D. Adamiak silnym strzałem posyła piłkę tuż obok słupka. W II połowie gra wyrównuje się, a w 55-ej min. długa centra niefortunnie ociera się o głowę J. Kubarka, zmienia kierunek lotu, trafia do nieobstawionego l. skrzydłowego gospodarzy który z najbliższej odległości posyła piłkę ku rozpaczy bramkarza do siatki.

Błyskawica po utracie bramki nie zalamuje się, zwiększa tempo i coraz śmielej atakuje. W 66 min. J. Szewczuk z podania D. Adamiaka z bliskiej odległości uzyskuje wyrównanie. Końcówka należy do Lions. Czas niemiłosiernie się wydłuża. L. Borkowski ma pełne ręce roboty. Imponuje szczególnie dobrą grą na przedpolu. Gwizdek sędziego oznajmiający koniec spotkania niezliczni polscy kibice przyjmują z ulgą.

Podział punktów nie krzywdzi jednak nikogo. Błyskawica na tie zawsze dobrego Lions wypadła obiecująco. Wszyscy zasługują na wyróżnienie. Nieco słabiej niż oczekiwano wypadł T. Kotlarczyk. Następnym mecz Błyskawica rozegra z zespołem Maroons o godz. 3 po poł. w Marquette Park. W przedmeczku o godz. 1-ej grają rezerwy tych drużyn.

UWAGA KLUBY SPORTOWE: Sprawozdania z meczów czy notatki klubowe, które mają być umieszczone w tej rubryce w sobotnim wydaniu Dz. Związkowego MUSZĄ być w redakcji najpóźniej w SRODĘ.

Czy Istoty Poza-ziemskie Odwiedziły Kiedyś Nasz Glob?

Acapulco, Meksyk (UPI) — Około 22.000 kamieni na których wygrawerowane rysunki wyobrażają statki kosmiczne, a których wiek oblicza się na 8,000 lat, znaleziono w korycie rzeki Ica w Peru. Poinformował o tym zebranych na Kongresie poświęconym UFO (Unidentified Flying Objects, czyli Niezidentyfikowane Obiekty Latające), szwajcarski autor Erich von Daniken. Kongres ten odbywał się ostatnio w Acapulco.

Erich von Daniken, który od lat prowadzi kampanię mającą przekonać świat o tym, że ziemia odwiedzana była przez rozumne istoty pozaziemskie, twierdzi, że przedstawione na grawerowanych kamieniach wizerunki przedstawiają również teleskopy i wyposażenie medyczne. Von Daniken pokazywał na forum Kongresu przezroczyste sfotografowanych przez siebie ta-

jemniczych kamieni. Przedstawione na pokazie wizerunki ukazują sceny, które Daniken tłumaczy następująco: Indianie obserwujący niebo przez najwyraźniej współczesny teleskop, pojazd — który jak twierdzi Von Daniken — jest pojazdem kosmicznym, oraz operacja transplantacji serca, w której to scenie dwóch chirurgów dokonuje wymiany starego organu na nowy.

Erich von Daniken, autor książki p.t. "Chariot of the Gods" (Rydwan Bogów), która rozeszła się w nakładzie 38 milionów egzemplarzy poinformował Kongres, że plemię Dogo, zamieszkujące republikę Mali (Afryka Zachodnia) od dawna wiedziało o egzystencji niedostrzeganego gwiazdy "Syriusz B", na długo przed zlokalizowaniem tej gwiazdy przez astronomów.

Członkowie Dogo uprawiali kult "Syriusza B" w specjalnej ceremonii celebrowanej raz na 50 lat. Czas w jakim "Syriusz B" obiega macierzystą planetę wynosi dokładnie 50 lat. Członkowie Dogo twierdzą, że uzyskali informację od Boga "Nomos", który zszedł na ziemię i nauczał ich o gwiazdach.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

ŻYWA PAMIĘĆ

Stala i Wieczna

Pamiętkowy kielich lub cyborium (puszka na komunię) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym miłośnikom lub jakemuś księdzu, którego wybranie, będzie zawsze żywym wspomnieniem pożywnym i niezwykłym. Szybka dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty, Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posadamy inne pamiętki kore przyniosła wiele zadowolenia radości i wdzięczności za Wasze dobre serca i pamięci o nich.

WATRA MEMORIAL CENTER
2846 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623
247-2425 Area Code 312

MAKE YOUR SELECTION FROM OUR NEW 1977 DESIGNS IN OUR NEWLY REMODELED SHOW ROOM

Prosimy Odwiedzić Naszą Wystawę

Walewski Monument Works
SERVICING MARYHILL & ST. ADALBERTS CEMETERIES

6550 MILWAUKEE AVENUE Chicago, Illinois, 60631
NEwcastle 1-4902 Otwarte w Niedzielę

WORK DONE BY EXPERTS WHERE QUALIFY AND EXCELLENT WORKMANSHIP PREVAIL

Drodzy Rodacy:

Pragnę gorąco, z całego serca, podziękować Polonii Chicagowskiej za poparcie mojej kandydatury w prawyborach, w dniu 19-go kwietnia.

Wolałbym uczynić to osobiście w stosunku do wszystkich tych, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do naszego wspólnego sukcesu, ale ponieważ jest to niemożliwym, zdecydowałem się na złożenie podziękowania na łamach Dziennika Związkowego.

Wprawdzie nie odnieśliśmy pełnego zwycięstwa, ale osiągnęliśmy bardzo poważny sukces zdobywając 235,790 głosów, czyli prawie jedną trzecią wszystkich głosów oddanych w prawyborach. Piszę w liczbie mnogiej, że odnieśliśmy sukces, ponieważ w głosowaniu 19 kwietnia chodziło nie tylko o uzyskanie nominacji Partii Demokratycznej dla Romana Pucińskiego na kandydata na mayora Chicago, ale chodziło także o coś ważniejszego, o wykazanie, że wyborcy polskiego pochodzenia stanowią w Chicago poważną siłę polityczną. Cel ten został osiągnięty i obie partie będą musiały się liczyć z tym faktem. Otwiera to nowe i lepsze perspektywy dla Polonii Chicagowskiej w życiu politycznym naszego miasta.

Zdaje sobie sprawę, że sukces nie przyszedł łatwo. Był on wynikiem zbiorowego i solidarnego wysiłku całej Polonii Chicagowskiej.

Składam też podziękowanie wszystkim tym, którzy czynnie pomagali mi w kampanii wyborczej poświęcając bezinteresownie wiele godzin pracy, często kosztem swego odpoczynku i snu.

Dziękuję wszystkim tym, którzy złożyli donacje na kampanię, gdyż wiemy, że każda kampania wyborcza wymaga funduszy.

Wyrażam uznanie i podziękowanie tym, którzy oddali na mnie głosy, gdyż wynik prawyborów i zademonstrowanie siły Polonii jest w pierwszym rzędzie ich zasługą.

Wynik głosowania (w dniu 19 kwietnia) nie byłby takim, jakim jest gdyby nie poparcie wielu naszych polsko amerykańskich organizacji. Spełniam też miły obowiązek złożenia podziękowania Organizacjom Bratniej Pomocy, a także Organizacjom Weterańskim, Wielebnemu Duchowieństwu, Organizacji Emerytów, Polsko Amerykańskiej Lidze Politycznej, oraz Kupcom i Przemysłowcom.

Szczególne podziękowanie jestem winien także polsko amerykańskiej prasie, polskim programom radiowym i telewizyjnym, oraz bardzo licznej rzeszy naszej młodzieży, zarówno zrzeszonej jak i nie zrzeszonej. Młodzież ta przez swoją, pełną poświęcenia pracę, walczyła się przyczyniła do osiągnięcia sukcesu.

Nie mogę niestety wymienić nie tylko nazwisk osób, ale nawet wszystkich organizacji, którym jestem winien wdzięczność za pomoc i poparcie jakiego doznałem. Dlatego niech mi wolno będzie złożyć całej Polonii Chicagowskiej staropolskie Bóg zapłać na ręce prezesa Kongresu Polonii Amerykańskiej Alojzego A. Mazewskiego.

Na zakończenie chcę oświadczyć, że decydując się na wysunięcie swojej kandydatury na mayora miasta Chicago, nie kierowałem się osobistymi ambicjami ale miałem na względzie interes polityczny Polonii. Wynik prawyborów wykazał, że decyzja moja była słuszna.

ROMAN C. PUCIŃSKI

Alderman i Komityman Demokratyczny
41 Wardy

Chicago, kwiecień, 1977 roku.

Po-Wybuchowa Radioaktywność Przyczyną Powstania Chorób?

Anchorage, Alaska. (UPI) — Wdowy po dwóch robotnikach, którzy w 1971 roku pracowali na wyspie Amchitka, miejscu próbnego wybuchu nuklearnego, wniosły do sądu pozew o odszkodowanie. W pozwie twierdzą one, że ich mężowie zmarli na skutek radiacji, która miała bezpośredni wpływ na powstanie śmiertelnych chorób.

Pozew wpłynął do Sądu Okręgowego w Anchorage. Powódki domniemają, że w efekcie zaniedbań ze strony federalnego rządu ich mężowie narażeni zostali na zębne działanie radioaktywności.

David Miller, rzecznik Rady Badań i Rozbudowy Energii, stwierdza, że nie może skomentować sprawy, ponieważ leży ona w gestii sądu.

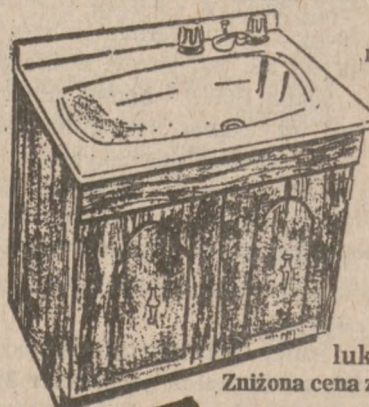
Pozew wniesiony został przez wdowę po Nick'u G. Aleck'u i Gregorio Reveles'ie. Beverly Aleck mieszka w Anchorage, a Maria Reveles — w Meksyku. Żadna z nich nie może udzielić wywiadu, bo są nieosiągalne.

Nick Alecks zmarł na białaczkę, a Gregorio Reveles na raka trzustki — jak twierdzi pozew. Obaj byli cywilnymi robotnikami w krytycznym miejscu, ale pozew nie mówi — kiedy.

Wysokie kontrowersyjna próba nuklearna na Amchitka, zakodowana pod kryptonimem "Cannikin", miała miejsce 6-go grudnia 1971 roku.

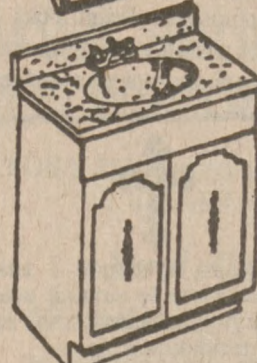
Nuklearny materiał wybuchowy umieszczony był na dnie głębokiego na 5,875 stóp dołu na pustej wyspie z łańcucha Aleuckiego. Wyspa ta odległa jest od Anchorage o 1,200 mil. Jak podają akta sprawy, Reveles zmarł 25 czerwca 1974 roku, tj. w dwa lata po próbie "A". Data zgonu Aleck'a jest nie znana.

WIOSENNA WYPRZEDAŻ LUKSUSOWA SZAFKA

1 kawałkowa, z kulturowanego marmuru wierzch 31 cali dług. i 22 cali szer. Duża podłużna miska 23 1/2 cali dług. 13 1/4 szerok, 7 cali głęboka. W kolorze kości słoniowej wierzch dodaje efektu szafce z platyku w kolorze pekan. O szerokim zasięgu kurek z C.P. mosiądzu ładnie rozpryskuje wodę.

Cały ten luksusowy komplet **\$119**
Zniżona cena z reg. ceny \$159.50

PRAWDZIWE KUPNO

Vynilowa szafka w białym lub orzechowym kolorze, wykończenie wewnątrz. O wysokim połysku vanity wierzch. Z szklistej porcelany miska w zielonym lub cielistym kolorze. Komplet wraz z doskonałymi chromowymi kurkami "pop-up" i "trap". 24 cali szer. 22 cali głęb.

Cały Komplet **\$69.95**

MISKI DEKORACYJNE OKAZJA

Mamy dużo wzorów do wyboru. Białe miski z dekoracją złota lub szara, prawdziwe złoto, lub prawdziwa cyna. Zrobione na sprzedaż po cenie tak wysokiej jak \$220.00

Zniżone
Do Tylko **\$35.00**
Ograniczona ilość

MAX Gerber INC.

PLUMBING • HEATING • KITCHENS • LAUNDRIES
2293 Milwaukee Ave. Phone Dickens 2-7600

Zróbcie interes z firmą istniejącą od 50 lat i robiącą milion dolarów obrotu.

NOVAK AND CO.

SHEET-METAL WORKS

LICENSED ROOFERS
GENERAL JOBBING
FURNACE INSTALLERS
"ANYTHING IN METAL"

We Carry Compensation and Public Insurance

1926-28 FULLERTON AVE.

HUmboldt 6-4588

THOMAS NOVAK, SR. and THOMAS, JR. SON, Proprietors

IRENA'S RESTAURANT

(Dawniej TUREWICZ RESTAURANT)

1643 N. MILWAUKEE AVE.

CHICAGO, ILL. 60647

Tel. 273-8848

Otwarta w pon. wtorki, środy i czwartki od 11:30 rano do 10 wiecz. W piątki 11:30 do 2:30 rano; w soboty 4 po poł. do 2 rano; w niedziele 12 w południe do 11 wieczór.

Z przyjemnością zawiadamiamy, że znowu grać u nas będzie DOSKONAŁA ORKIESTRA

"The Original Ambers"

"AMBERS" wracają do nas, jeszcze lepsi niż dawniej i z zupełnie nowym repertuarem. Będą grać 3 razy w tygodniu na dancinгах w piątki, soboty i niedziele.

W PIĄTKI I SOBOTY POCZĄTEK DANCINGU 8 WIECZOREM: W NIEDZIELE OD 6 DO 11 WIECZÓR.

Ponadto spodziewamy się za parę tygodni przybycia wybitnej śpiewaczki i tancerki cygańskiej z Polski "RANDIA". Będzie ona występować u nas jak tylko przyjedzie w towarzystwie męża i córki, którzy również są wybitnymi artystami.

PO REZERWACJE DZWOŃCIE — 278-8848

OBECNIE PRZYJMujemy REZERWACJE NA "DZIEŃ MATKI".

Urządź Swoje Następne Przyjęcie w Śródmieściu w Pick Congress Hotelu!

Przyjęcie w śródmieściu jest specjalnym wydarzeniem. Pic. Congress Hotel — jest specjalnym miejscem na przyjęcie. Nasze możliwości bankietowe są na osób 10 do 2,000. Bawcie się dobrze smakując nasze znane już dania, w pięknych salach bankietowych, słynących z elegancji, płacąc za to cenę, na którą Was stać.

Nasza lokacja na konwencji jest łatwo dostępna dla całej metropolii Chicagowskiej z dużym parkingiem. Dzwonić można do Catering Department na numer 427-3860 po więcej informacji.

520 South
Michigan Ave.

Chicago,
Illinois. 60605

BANKERS DOZEN

13
BIG
DRAWINGS

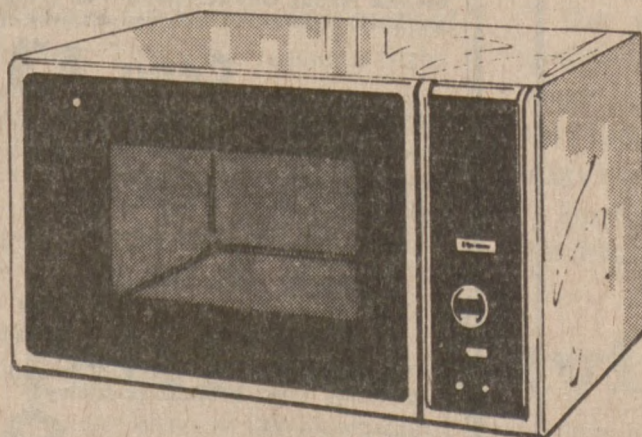
THIS SATURDAY
NOON

at our Belmont office

WIN

SHARP family size
MICROWAVE OVEN

Just fill out a coupon and deposit at either of our offices:
Broadway or Belmont.

Central Savings Prize Drawing

SHARP family size
MICROWAVE OVEN
1601 W. Belmont at 12 Noon, Saturday, April 30.

Name _____

Address _____

Phone _____

founded in 1893

Central Savings

1601 W. Belmont • 528-0200
2800 N. Broadway • 528-2800

Karol Zbyszewski

Dżuma, Łódka i Buty

Samotna Wioska

Wioska Eyam, w środkowej Anglii, nie ma kawiarni, ani parkingu, ani publicznego ustępu, ani żadnych udogodnień dla turystów. Przeciwnie! Wioska robi co może, by zniechęcić obcych do przyjazdu.

Przedsiębiorcy budowlani chcieli wzniesić w Eyam kilkanaście domów dla emerytów, którzy mają pieniądze i poszukują cichego zakątka, by tam osiaść na swe ostatnie lata. Wioska miałaby z tego znaczne korzyści finansowe. Ale mieszkańcy storpedowali ten projekt. Nie chcą obcych wśród siebie. Podobno uniemożliwili otwarcie w wiosce restauracji. Przepędzili ekipę telewizyjną, która chciała sfilmować wioskę. Nie chcą by Eyam figurowało w przewodnikach po pięknej, starej Anglii.

Odciecie się od świata jest 300-letnią tradycją Eyam. W 1665 roku wioskowi krawiec otrzymał zwój sukna z Londynu, gdzie szalała wtedy dżuma. Sukno było wilgotne, więc krawiec rozwiesił je przed swym kominkiem. Umarł na dżumę po kilku dniach. Umarła też wkrótce cała jego rodzina.

Nie było wątpliwości: zaraza przez sukno, dotarła do Eyam.

Dwaj miejscowi pastory zwołali zebranie w kościele i wygłosili płomienne przemówienia. Wzywali mieszkańców, by nie opuszczali wioski, bo roznieśliby zarazę po całej okolicy.

Mieszkańcy uchwalili się poświęcić. Rozstawili strażę i pilnowali, by nikt nie wyszedł ze wsi. Jedna kobieta usiłowała uciec, ale została siłą ściągnięta z powrotem. Tylko małżonkowie Mompesson przymocili swe dzieci do sąsiedniej wsi. Dzieci żyły, a rodzice zmarli w hańbie.

Zaraza wytrzebiła wioskę. Zmarło 400 mieszkańców, ocalało zaledwie pół setki. Heroiczne poświęcenie wyłudniło ją na długi czas. Pomniki cmentarne są rozrzucone po całym Eyam. Bo ludzie byli chowani tam gdzie umierali.

Eyam ma dziś niespełna tysiąc mieszkańców. Niemal wszyscy mogą wskazać na grobowce swych przodków.

Tradycja odciecia od świata przetrwała 300 lat. Eyam jest dumne z poświęcenia swych przodków. I mieszkańcy chcą nadal żyć, zasklepieni w swej wiosce.

Niedawne Zabytki

Tutaj zaczął się nasz współczesny świat! — twierdzi dyrektor muzeum przemysłowego w miasteczku Ironbridge, nad rzeką Severn, w północno-zachodniej Anglii.

Ironbridge oznacza "żelazny most." Miasteczko wzięło swą nazwę od pierwszego w dziejach mostu z żelaza, który właśnie tu został zbudowany w 1781 roku. Był to wtedy cud techniki. W 12 lat potem Niemcy skopowali go dokładnie wznosząc identyczny most w Magdeburgu.

Na samym początku 18 wieku rzemieślnik Darby założył kuźnię nad rzeką Severn. Skonstruował piec, który opalał koksem. Wodne koło poruszało skórzaną miechy. Zaczął produkować żelazo. Tutaj wyrabiano przedmioty domowego użytku jak patelnie i garnki; gospodarskie jak plugi i koła; ozdobne jak wrota i ramy...

Tutaj skonstruowano pierwsze szyny po których pchano wózki z pobliskiej kopalni. Tutaj zwiariowany na punkcie żelaza Wilkinson, współpracownik trzeciego już z rzędu Darby, zbudował pierwszą w dziejach łódź żelazną. Na puszczanie tej łodzi na Severn zebrał się ogromny kpiący tłum przekonany, że łódź zatoni. Jeden z widzów rzucił w rzekę żelazny młot, krzycząc:

— Patrzcie jak płynie! Lecz łódź Wilkina popłynęła najspokojniej i udowodniła zdumionym niedowiarcom, że żelazo może pływać.

Słynny żelazny most został wzniesiony również wbrew ostrzeżeniom speców i znawców. Prorokowali zgodnie, że się momentalnie zawali. Stoi już bez mała 200 lat. Kosztował 3 tysiące 200 funtów.

Tutaj, w Ironbridge, skonstruowano pierwsze żelazne kotły, które umożliwiły zastosowanie pary. Tutaj zbudowano pierwszą lokomotywę. Tutaj zastąpiono, w różnych wyrobach, miedź żelazem, obniżając przez to ich cenę do jednej czwartej.

Dynastia Darbów pchnęła przemysł na nową tory. Ci skromni rzemieślnicy wprowadzili całą gamę nowych koncepcji i możliwości.

Muzeum w Ironbridge nie jest tylko dawną wytwórnią rodziny Darbów. To cała najbliższa okolica, usiana pamiątkami po ich działalności. Muze-

um powstało zaledwie parę lat temu, a już zwiędziło je paręset tysięcy osób. Dyrektor muzeum mówi:

— Przyszłe pokolenia będą oglądać te zabytki z równym nabożeństwem co my oglądamy dziś skarby grobowca Tutenchamona.

Automatyczne Hotele

Za dobę w hotelu pierwszej klasy, w Londynie, płaci się teraz 25 funtów. Do rytuału należy wystawianie na noc trzewików przed drzwiami, na korytarzu. Zaledwie jedna para na 13 ma szansę, że będzie wyczyszczona.

Dzwonki na służbę, nawet w najdroższych hotelach, są przeżytkiem. Nikt nie przyjdzie. O tym, by przyniesiono herbatę do pokoju nie ma mowy. Nie można poprosić pokojówki by wyprała koszulę, po pokojówce nie ma.

Hotele cierpią chronicznie, na brak służby. Angażują na pokojówki dziewczyny-cudzoziemki, które przyjeżdżają do Anglii jako "au pair." Latem angażują też studentów, którzy mają wakacje. Ale to bardzo niepewni pracownicy. Młodzi się prędko zniechęcają, rezygnują z hotelu i znajdują sobie inne zajęcia.

Znawcy spraw hotelowych prorokują, że w niedługim czasie, w czołowych hotelach Londynu, będzie taki stan rzeczy:

Goście będą musieli sami targać swe walizki. W superhotelach będą mieli do dyspozycji wózki dla wożenia tych walizek.

Jeśli gość zechce herbaty, kawy, whisky, czy wina, to będzie musiał wziąć to sobie sam, z automatu w pokoju, lub na korytarzu.

Nie będzie recepcji, ani portiera. Będzie się wsadzać do maszyny kartkę z plastyku, maszyna zarejestruje gościa, wyznaczy mu numer pokoju, wyrzuci klucze.

Pokoje będą klitkami, czymś w rodzaju kajuty na statku. Dzięki nowej technice budowania hoteli obszar zajmowany dziś przez pokój na jedną osobę, będzie mógł pomieścić trzy osoby.

W ciągu najbliższych 10 lat ponad 3 tysiące staromodnych hoteli w Anglii będzie zlikwidowanych. Zostaną rozwalone i na ich miejsce wybudują nowoczesne hotele-ule. Nie usłyszy się w nich powitania, ani żadnej wskazówki, inaczej jak z automatu. Wszystko będzie zmechanizowane.

Owszem, będą hotele ze służbą. Będą zaawansowane. Prześcieradła na łóżku będą z jedwabiu i będą spryskiwane perfumami po 150 ft. szt. za gram. W tych superhotelach będą nawet czyszczyć obuwie wystawione na noc na korytarz. Ale goście będą musieli mieć portfele o pojemności kasy ogniortwałe. I — oczywiście — ci goście będą Arabami.

Dziennik Polski (Londyn)

Polska Kubistka

Obecnie w Londynie, w Albert Museum, a wcześniej w 1972 r. w Paryżu, przypomniła o swym istnieniu znana malarka, Tamara Lempicka, której kubistyczne obrazy kobiet i mężczyzn, akty i portrety odznaczają się dużą siłą wyrazu, dobrym stylem tą szczególną malarską elegancją, z której słynną również obrazy Van Dongena, Dufy'ego i innych paryskich malarzy epoki kubizmu. T. Lempicka, mająca dziś ponad siedemdziesiąt lat, żyje i maluje raz w Teksasie, to znów w Paryżu.

Urodzona w Warszawie, przyjechała do Paryża w 1923 r. i tam już pozostała, wchodząc w międzynarodowe środowisko malarzy na Montmartre i Montparnasse. Malowała portrety europejskich panujących, mężczyzn i kobiet; miała swój oryginalny styl. Wystawa w 1972 r. w Paryżu na nowo rozbudziła zainteresowanie jej twórczością.

Sprawcy Wypadku Uniewinnieni

Cztery oskarżenia o spowodowanie tragicznego wypadku samochodowego w Woodcock, zostali uniewinnieni z braku dowodów. Oskarżono ich o usunięcie tablicy na skrzyżowaniu drogi, wskutek czego nastąpiło zderzenie samochodu z ciężarówką. W katastrofie, w sierpniu 1975 roku, zginęła Sheila Cato i jej dwoje dzieci.

Uniewinniono Geralda Powella, lat 23, jego brata Donalda, Charlesa Donner, 19, i Ralpha Henninga, wszyscy z Harvard, Ill. Zeznania świadków wykazały, że tablice po obu stronach drogi były usunięte.

Z Dnia

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

tować Agee. Minister spraw wewnętrznych Merlyn Rees jako powód podał "bezpieczeństwo kraju". Nie ugiął się nawet wtedy, gdy trzech lewicowych posłów z jego partii zażądało dochodzeń a jeden groził nawet głosowaniem przeciw premierowi Callaghan'owi, co wobec znikomej większości w Parlamencie mogło doprowadzić do upadku rządu. Ze Stanów Zjednoczonych pospieszyli na pomoc Agee znani lewicowcy: b. prokurator generalny (za Johnsona) Ramsey Clark, adwokat Agee — Melvin Wulf i Morton Halperin — b. członek sztabu doradców Kissingera, który wniósł skargę do sądu przeciw swemu b. "bossoiwi" za zarządzenie podsłuchiwanie jego rozmów telefonicznych z Białego Domu. Ta trójka zapewniała Anglików, że drzy o los Agee. Gdyby został deportowany do Stanów Zjednoczonych czekają go przesładowania i więzienie.

***

Manewry amerykańskich i angielskich obrońców, m. in. przeniesienie się Agee z Anglii do Szkocji, opóźniły deportację. Prawo angielskie nie wymaga od rządu ujawniania szczegółów, jeżeli powodem deportacji jest "bezpieczeństwo państwa". Rząd ściśle stosował się do litery prawa, ale jego przedstawiciele w czasie przesłuchań odstonili nieco rąbek tajemnicy. Agee od przybycia do Londynu często konferował z przedstawicielami ambasady Rosji Sowieckiej i Kuby, oraz odbył pięć podróży do Hawany. Władze posiadają dość dowodów wskazujących, że Agee wprowadził sowieckie KGB na ślad zorganizowanej przez Brytyjczyków sieci wywiadu NATO w Polsce. Po dłuższej obserwacji wskazanych przez Agee osób, KGB i UB aresztowało ponad 100 osób w Polsce, oskarżając ich o szpiegostwo.

***

W Anglii, nawet rządzący socjaliści nie stracili całkowicie zdrowego rozsądku, czego nie można powiedzieć o naszym "Establishmentie". Pod koniec marca amerykańscy obrońcy Agee otrzymali radosną wiadomość. Departament Sprawiedliwości w Washingtonie zawiadomił ich, że "nie ma podstaw do wszczęcia procedury kryminalnej" przeciw Agee. Kryadowany adwokat Wulf wyraził nadzieję, że jego klient po powrocie "z wygnania" będzie objędział kraj z referatami o "przyszłej roli agencji wywiadu". Co jakaś kanalia będzie robiła — mało nas obchodzi. Zdumiewa nas jednak i przeraża stanowisko Departamentu Sprawiedliwości. Pobłażliwość jaką od dawna stosuje się wobec morderców i bandytów przynosi się także na zdrójców i pośrednich morderców w rzeczywistych lub rzekomych agentów Zachodu w krajach rządzonych przez komunistów.

***

Nie dziwiłbym się, gdyby "podstaw do wszczęcia procedury kryminalnej" przeciw Agee nie miał poprzedni prokurator generalny prof. Levi, który rozkazał FBI i policji zniszczenie kartotek i przerwanie obserwacji szpiegów i wywrotowców, ale od "południowca" prok. Bella można było spodziewać się innego podejścia. Można było, ale czy należało spodziewać się? Nowy rząd jest u władzy zaledwie trzy miesiące, ale jego pociągnięcia wewnętrzne zaczynają układać się w niepokojący wzór. Prezydent przebaczył i przygarnął tysiące Amerykanów, którzy w czasie wojny w Wietnamie uciekli przed poborem za granicę. W Nowym Yorku emerytowany agent FBI został oskarżony o "nielegalne" podsłuchy rozmów telefonicznych i otwieranie listów szpiegów i wywrotowców. Grozi mu do 20 lat więzienia. Nie trudno domyśleć się jaki wpływ będzie miał wyrok skazujący go na całe FBI. Prezydent i Wiceprezydent są przeciw karaniu wydających tajemnice państwowe. Jaki stąd wniosek na przyszłość? Rząd jest za poważną instytucją, by go powierzać profesorom i misjonarzom.

Jan Krawiec

Opinia Międzynarodowa Dziata

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

"musiano wykluczyć ostre sankcje wobec sygnatariuszy karty ze względu na możliwe konsekwencje międzynarodowe oraz, a nawet przede wszystkim, ze względu na stosunki z zachodnimi partiami komunistycznymi." Minister powiedział też, że tekst karty jest bardzo subtelny i wyszedł spod pióra ludzi bardzo uzdolnionych.

"Karta 77" została opublikowana w styczniu br. Wzywa ona rząd Czechosłowacji do stosowania się do układów międzynarodowych podpisanych przez Czechosłowację, które gwarantują prawa człowieka i obywatela.

Według źródeł opozycyjnych w pierwszej fazie władze bezpieczeństwa zastosowały represje wobec czołowych sygnatariuszy karty oraz zorganizowały kampanię prasową

przeciwko nim w celu odstraszenia ludności do udzielania im wszelkiego poparcia.

W więzieniu przebywają nadal dramaturg Vaclav Havel, b. dyrektor teatru Ota Orlest oraz dziennikarz Jiri Lederer, który był rzecznikiem prasowym sygnatariuszy karty. Władze czechosłowackie twierdzą, że zostali oni uwięzieni z innych powodów — rzekomo byli zaangażowani w robotę wywrotowej.

Jest faktem niezbitym, że szybka reakcja zachodniej opinii publicznej zmusza reżymy komunistyczne w Europie wsch. do oględnego postępowania wobec opozycjonistów. Nie ulega wątpliwości, że szybkie zwolnienie Kuronia, Maciarewicz i 5 innych osób w Warszawie było spowodowane reakcją zachodnich środków masowego przekazu.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE i TELEWIZYJNE W CHICAGO
Nadawane Raz w Tygodniu

"CZERWONE MAKI"
Stacja WZRT-FM, 93.1 KC
W Każdą Sobotę
9 do 9:30 Rano
REF-REN
Właściciel

PANORAMA
Stacja WZRT-FM, 93.1 KC
W Każdą Sobotę
9:30 do 10 Rano
Kierownik Programu
STAN LOBODZIŃSKI

GODZINA RELIGIJNA OO. SALWATORIANÓW
Stacja WJOB—1230 KC
Niedziela 12:00-12:30

PROGRAMY RADIOWE
JANA CAPUTY
W NIEDZIELĘ
WJOB—1230 KC
(Hammond, Ind.)
1:30 do 2:00 Po Pol.

"PROGRAM RADIOWY JADWIGI i EUGENIUSZA ZŁOBIN-RYLSKICH"
Stacja WSBC—1240 KC
W Każdą Niedzielę
3-3:30 Po Pol.

"WIECZÓR PRZY MIKROFONIE"
Stacja WSBC—1240 KC
W Każdy Wtorek
9-10 Wiecz.
Kierownik Programu
ROMUALD MATUSZCZAK

STUDENCKI PROGRAM RADIOWY z Chicago Circle
Sobota 2 do 4 po poł.
WUIC 88.1 FM
pod kierownictwem
Barbary Szajer

PODWIECZOREK PRZY MIKROFONIE
Stacja WOPA—1400 KC
W Sobotę od 6:30 Wiecz.
Kierownik
TADEUSZ KUCZEWSKI

GODZINA MIĘDZYNARODOWA
Stacja WTAQ—1300 KC
Sobota 6:30-8:30 wiecz.
JADWIGA i ANTONI PIENKOWSCY
kierownicy
Tel. 777-2800

"W DRODZE DO EMAUS"
Program Religijny
OO. Salwatorianów
Stacja WTAQ—1300 KC
Sobota 7:00-7:30 Wiecz.

MICHAŁ PRZEMYSKI
T.V. — Kanał 26
2 Programy w sobotę
6:45 wiecz. — Quiz
Pt. "Czy Znasz Swój Kraj?"
7:00 Wiecz. do 7:30 Wiecz.
Wiadomości — Sport i Pogoda

ROBERT LEWANDOWSKI
WCIU-TV (Kanał 26)
W Każdą Niedzielę
4:30 Po Pol. - 6 Wiecz.

Sportive Combo! Printed Pattern

Which will you choose? Linen, sailcloth, denim are great for this sportive combo of sleeveless jacket and culottes. Get sewing—they're a summer must!
Printed Pattern 4607: Misses' Sizes 8, 10, 12, 14, 16, 18 Size 12 (bust 34) outfit 2 1/2 yds. 60 inch fabric.

4607
SIZES
8-18
by Anne Adams

\$1.25 for each pattern. Add 35c for each pattern for first-class mail and handling. Send to:
Anna Adams, Dept. 10, Polish Daily Zgoda, 243 West 17th St., New York, N. Y. 10011.
Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.
ANSWER to inflation — sew and save dramatic dollars! Send for NEW SPRING-SUMMER PATTERN CATALOG. Clip coupon for free pattern! Separates, jump-suits, day-evening dresses. Send 75c.
Instant Sewing Book \$1.00
Sew + Knit Book \$1.25
Instant Money Crafts \$1.00
Instant Fashion Book \$1.00

* AUTO

Samochody Wprost z Detroit
Dostaniecie Zawsze w ...
FERRELL—HICKS CHEVROLET
5727 SO. ASHLAND AVE. 737-6200

WIELKA WYPRZEDAŻ NOWYCH I UŻYWANYCH SAMOCHODÓW
PYTAJCIE O ANDRZEJA MASNY

SPECJALNA OKAZJA: 1971 IMPALA, 4 drzwiowy, ochładzany automatyczna transmisja, "power" kierownica i hamulce V-8 motor \$1,498

USED TRUCKS
AUTHORIZED YALE DISTRIBUTOR

LATE MODEL RENTAL TRUCKS COMPLETELY RECONDITIONED FULLY GUARANTEED

New & Used Equipment
GAS, PNEUMATIC & ELECTRIC

Call Paul Nawrocki
312/568-1000

960 West 122nd Street
Chicago, Illinois 60643

* Praca Żeńska

SPRZĄTANIE — mieszkań w północnej dzielnicy dla agencji. Dobre podwyżki dla STALYCH PRACOWNIC. Trochę angielskiego. — 478-9684.

COUNTER HELP
Need woman to work from 11 a.m. to 3 p.m. Good working conditions. Call:
251-4642

WOMAN NEEDED 2 DAYS A WEEK
Must be Dependable
Light Housework and Child Care
8 A.M. to 4:30 P.M.
(Vicinity Bryn Mawr and California)
CALL 878-4703

POTRZEBNA MŁODSZEJ KOBIETY DO PRACY
w sklepie wędlin i delikatesów. Z doświadczeniem, i znajomością języka polskiego i angielskiego. Na kilka godzin w tygodniu. Dobra zapłata. Zgłosić się między godziną 3-6 po południu.
3427 W. DIVERSEY AVE.

GENERAL OFFICE
Fast growing electronics distributor has an immediate opening for a clerk who can type, & willing to learn to operate the NCR machine. Expected to help with filing & misc. office duties in our Billing & Accounting Dept.
Hrs. 8 a.m. to 4 p.m.

FIDELITONE, INC.
3001 Malmo Rd.
Arlington Hts.
Contact Mr. Min.
359-8800
Equal Opportunity Employer

WAITRESSES
Elegant restaurant has immediate full and part-time openings. You will receive an excellent starting salary and excellent company benefits in a pleasant working environment.

Apply:
WAGS
350 N. Orleans
Chicago, Ill.
EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER M/F

POTRZEBNA fryzjerka europejska z licencją na Illinois. W czwartki, piątki i soboty. 637-6810.

NURSING — RN's
Small maternity hospital O.B. & newborn experience Ill. licensed. Excellent working conditions & fringe benefits.
Call Director of Nurses
725-7441

BOOTH MEMORIAL HOSPITAL
5040 No. Pulaski

KOBIET do pracy przy szyciu z doświadczeniem. Przyjemne warunki pracy, dobra komunikacja. 227-7900.

POTRZEBNE OPERATORKI MASZYN DO SZYCIA
Dogodnie położona firma ma zatrudnienie dla operatorek maszyn, do szycia z fabrycznym doświadczeniem. Potrzebne są również kobiety do ręcznego szycia. Praca jest przyjemna, ponieważ szyje się lekkie materiały. Wysokie wynagrodzenie oraz płatne święta i urlopy. Transportacja publiczna do drzwi.

MURPHY COMPANY
6 East Lake St. 332-2571

* AUTO

★ Praca Żeńska

PRACA FABRYCZNA
POTRZEBA DO PAKOWANIA I
OPERATOROW DO MASZYN
Dobre warunki pracy i świadczenia.
Zgłoszenia osobiście
F & F LABORATORIES
3501 W. 48th Place

Potrzebna
KUCHARKA
DO RESTAURACJI.
Praca z mieszkaniem i utrzymaniem.
458-7794
7849 W. 79th St., Bridgeview, Ill.

PULASKI—FULLERTON
Na bocznej Ulicy Harding
— murywany, dwu rodzinny,
1 x 6 i 1 x 5, z garażem.
ALTO REALTY
5131 W. Fullerton Ave.
237-0770.

DOSWIADCZONE
OPERATORKI
maszyn do szycia.
American Guard-It Co., Inc.
1240 N. Homan

EXPERIENCED HOUSEKEEPERS
AND NURSES-AIDES
Must speak English.
BLOOMINGDALE PAVILION
311 Edgewater Dr., Bloomington, IL.
(5 min. from I-90 & Rte 53)
894-7400

KICK-PRESS
OPERATORS
Women for light work forming work.
Good working condition.
FORM — ALL SPRING CO.
5501 N. Elston 775-2444

★ Pomoc Domowa
POTRZEBNA pomoc do chorej kobiety.
Dzwonić wieczorami po 7-ej:
278-0203.

KOBIETA do pracy domowej z zamieszka-
niem, trochę angielskiego.
777-2800

MÓWIACA po angielsku gospodyni i
opiekunka 2 dzieci w wieku 3½ i 11½.
Zamieszkać w Glenview. 272-7200 lub
272-6578

WOMAN live in — companion to
elderly lady. Light housekeeping
and cooking. Suburban home. Must
speak English. Call: MRS. WAGNER
— 469-1324.

KOBIETA do opieki nad 60-letnią
pozostającą w łóżku panią i do dzie-
lenia z nią 5 pokojowego mieszkania,
blisko Harlem i Peterson. Dodatkowa
pomoc w domu. Wymagana pewna
znajomość pielęgniarstwa i języka
angielskiego. Pokój, utrzymanie i wy-
nagrodzenie. RO 3-0108 lub 482-9488.

Potrzebne Małżeństwo do
Utrzymania Budynku
Mieszkanie na miejscu. Warunki
do omówienia. Telefonować od
9-4-ej; w poniedziałek.
BR 8-2525

POTRZEBNA opiekunka do dziecka.
Telefonować w tygodniu po 5-ej—
235-3167.

KOBIETA do pomocy w pracy domo-
wej. Zamieszkać. Dwoje ludzi. Własny
pokój, łazienka. 298-4373.

LIVE-IN housekeeper wanted. Light
housekeeping and light cooking. Sal-
ary open. Call: 398-4835 after 7 p.m.

DEPENDABLE WOMAN
NEEDED
General house cleaning, full or part
time, call maid in Chicago:
664-0179

POTRZEBNA towarzysząca na week-
end'y z zamieszkaaniem. Opieka nad
chorą panią. Trochę angielskiego.
Nie ma pracy domowej. Dzwonić po 5
ppl. 274-5327 lub 274-6698

POSZUKUJE młodej kobiety, lubiącej
dzieci do pomocy domowej. Mieszka-
nie, utrzymanie i zapłata po 4-tej
676-4914

1 DAY a week. \$20 plus carfare. 1
block from Central 85A bus. 774-6962.
DOSWIADCZONA gospodyni, zamieszka,
własny pokój, łazienka, telewizor.
Pomoc w gospodarstwie i przy dzie-
ciach. Wymagane trochę angielskiego.
Koniczne. 433-1162 po 6 wieczorem.

Potrzebna
KOBIETA
jako towarzysząca dla starszej
kobiety. Pokój i utrzymanie
(wik), zapłata do omówienia.
Telefonować: 384-7919

Rozmówcie się po polsku.
POMOC domowa i do dziecka po-
trzebna. 772-7748 — dzwonić wyłącznie
między 6 i 7 wieczorem.

DOROSŁA gospodyni, zamieszkać,
własny pokój, łazienka, telewizor.
Pomoc w gospodarstwie i przy dzie-
ciach. Wymagane trochę angielskiego.
Dzwonić wieczorem: 477-3566.

★ Pomoc Domowa
ODPOWIEDZIALNA KOBIETA
do opieki nad 2-letnim dzieckiem. Lek-
kie gospodarstwo. Od poniedziałku do
piątku 7:15 rano—1:15 po poł. Okolica
Touhy i Lehigh. Koniczne trochę
angielskiego oraz ostatnie referencje.
Pisać: c/o AF Box 1053
225 W. Washington St.
Chicago, Ill. 60606

★ Praca

Machinists
MACHINE SHOP OPENINGS
Don't miss this unique opportunity to discover how you can earn
top dollar for your skills! 1st Shift opportunities are now available
in the Equipment Manufacturing Division of National Can at the
new facility in Elk Grove Village.

- **JOURNEYMAN MACHINISTS**
Minimum 5 years experience
- **PRECISION CARBIDE GRINDERS**
Minimum 2 years experience

At National Can you'll be rewarded with:

- High Starting Rates
- Modern Plant
- Company paid health, life and dental insurance, as well as cost of living adjustments

Call for an appointment, 595-4193, Personnel Manager, National
Can Corporation, Equipment Manufacturing Division, 2500 Lively
Blvd., Elk Grove Village, IL 60007. ½ mile west of Highway 83 off
Devon.

COUPLE WANTED
IN WEST SUBURB
— BEAUTIFUL HOME —
PRIVATE LIVING QUARTERS
— LIVE IN —
Room and Board. (Have other help).
WIFE to do simple cooking and light
housework. MAN for general main-
tenance work.
GOOD SALARY
CALL 669-5151

LIGHT ASSEMBLY
Permanent full time openings in our
modern clean plant. Experience help-
ful, but we will be glad to train you if
you are ambitious & have good manual
dexterity. Excellent benefit program
featuring profit sharing, hospitaliza-
tion, life insurance, holidays, vacations
& pleasant working conditions.

Apply in Person or Call:
272-7990

DANIEL WOODHEAD COMPANY
3411 Woodhead Drive,
Northbrook, IL.
An Equal Opportunity Employer

ARIZONA
Need retired couple to manage 20
unit apartments in Phoenix, Arizona.
Will give furnished one bedroom unit
and salary. No drinking, no pets.
Call: (602) 967-3024, evenings

JANITORÓW
I JANITORKI
Przyjmujemy teraz aplikacje na pracę
wieczorami. Muszą być w posiadaniu
Zielonej Karty. Zgłoszenia po 4 ppl.
1322 W. WALTON

STENOGRAPHER
Modern downtown bank seeking cap-
able short hand and dictaphone steno-
grapher with good skills, to work for
commercial loan offices. Excellent
fringe benefits.

If interested call A. TAYLOR
329-7902 for further information.
An Equal Opportunity Employer

JANITORIAL
Need men & women for clean
ing in major airline terminal
CALL 726-0499
Between 9 a.m. & 5 p.m.

TAILOR
Fine mens apparel. Experi-
ence required. Full or part
time. Our shop, NW suburbs
358-8787

Potrzebna
Janitorów
i Janiterek

Do pracy przy sprzątanii bydyn-
ków, w godzinach wieczornych.
Musicie mieć własne auto. Praca
w miejscowości Oakbrook i także
w mieście Chicago.

Zgłoszenia od
9:30 rano-4:30 po poł.
Od poniedziałku do piątku.
215 N. DESPLAINES AVE.
Chicago

WOMAN to supervise connecting de-
partment on small transformers.
MEN to cut leads on Arthos lead ma-
chine, familiar with laminating of
small transformers.
Company benefits.

ACME COIL
& **TRANSFORMER CO.**
1400 W. Wrightwood Ave.
327-6988

★ Pomoc Domowa
LIVE-IN HOUSEKEEPER
For elderly couple. Top salary &
home for right person. References.
Some English necessary. Northwest
side.
359-2224, days or
486-6664, evenings & weekends

★ Praca

WAREHOUSEMAN
Experienced in receiving and in-
ventory control. Knowledge of fast-
eners helpful. Steady job, excellent
benefits. Call LARRY WILLIAMS
763-2020
SAFETY SOCKET
SCREW CORP.
6501 N. Avondale Ave., Chicago
JANITOR
Must speak English. Full or
part time. Summer only.
KOTLER PICTURE FRAME
666-4050

POTRZEBA
OD ZARAZ
2 blacharzy samochodowych.
Wymagane doświadczenie
w Stanach Zjednoczonych.
Tel. 235-0196.

POTRZEBNY KUCHARZ
DO WYDAWANIA OBIADÓW
W NIEDZIELE.
EUROPA RESTAURANT
160 W. North Ave. 834-4220
Villa Park, Ill.

CUSTODIAN
Steady job in 1-company office bldg.
located just No. of Loop. Duties in-
clude life janitorial work, local de-
liveries & simple bldg. maintenance.
Very convenient to public transp. Pd.
vac. & holidays.
For personal interview call before
noon. Must speak English.
MR. WEGEMAN
527-5313

PUNCH PRESS
1st and 2nd shift. Setup and
run. Palatine.
991-1700.
SHIPPING
STOCK ROOM CLERK
Immediate opening for Shipping
Stock room clerk at our Loop
location. Excellent benefits.
726-2447

SET-UP MEN
FOUR SLIDE
Immediate opening for experienced
four-slide set-up men for Nilson &
Baird machines. Company benefits
incl. Pd. holidays & complete ins.
protection, providing life, disability &
hosp/surgical protection.
SLIDE MASTER, INC.
348 No. Addison Rd.
Addison, IL (North of Lake St.)
543-8300

DRUKARNIA W CICERO
poszukuje janitora. Dzienna
praca, dobra zapłata. — nie
wymagany język angielski.
Dzwonić do p. Edwarda 656-3200

COOKS
The exciting Hyatt Regency O'Hare
has immediate opening for experi-
enced fry cooks. Flexible shifts. At-
tractive starting salary. Exc. com-
pany benefits. Apply in person or call
696-1234
HYATT REGENCY O'HARE
9300 W. Bryn Mawr
Rosemont, Ill. (60018)
An equal opportunity employer

FOUR SLIDE
TOOL MAKERS
Immediate openings for exp. men.
Permanent work. Co benefits incl. pd.
holidays & complete ins. protection,
providing life disability & hos/surgical
protection.
SLIDE MASTER INC.
348 No. Addison Rd.
Addison, IL
(No. of Lake St.)
543-8300

MOLDING
OPERATORS
For 1st, 2nd and 3rd shifts. Experienced pre-
ferred, but willing to train qualified person.
Good benefits. Clean, air conditioned plant. Must
speak English. Apply in person to:
HARWOOD PLASTICS INC.
4715 N. RONALD ST.
HARWOOD HEIGHTS, ILLINOIS

INSPECTORS
For 2nd and 3rd shifts. Must be able
to read blue prints. Willing to train
qualified person. Good benefits. Clean,
air conditioned plant. Must speak
English. Apply in person to:
HARWOOD PLASTICS INC.
4715 N. RONALD ST.
HARWOOD HEIGHTS, ILLINOIS

MACHINISTS
Est. job shop looking for ag-
gressive machinists with at
least 2 years exp. Oppty. to
grow. Bensenville area.
595-9251

BAKER
First Hand Baker Wanted
Starting Time 2:30 A.M.
Northbrook Area
CALL
272-6781

DO WYKONCZANIA MEBLI
DOSWIADCZENI PRACOWNICY
W PRYSKIWIANI
I WYKANCZANIU.
FURNITURE FINISHER
EXPERIENCED
SPRAYING AND FINISHING
1740 N. MAPLEWOOD

★ Praca Męska

WAREHOUSEMAN
Experienced in receiving and in-
ventory control. Knowledge of fast-
eners helpful. Steady job, excellent
benefits. Call LARRY WILLIAMS
763-2020
SAFETY SOCKET
SCREW CORP.
6501 N. Avondale Ave., Chicago
JANITOR
Must speak English. Full or
part time. Summer only.
KOTLER PICTURE FRAME
666-4050

POTRZEBA
OD ZARAZ
2 blacharzy samochodowych.
Wymagane doświadczenie
w Stanach Zjednoczonych.
Tel. 235-0196.

POTRZEBNY KUCHARZ
DO WYDAWANIA OBIADÓW
W NIEDZIELE.
EUROPA RESTAURANT
160 W. North Ave. 834-4220
Villa Park, Ill.

CUSTODIAN
Steady job in 1-company office bldg.
located just No. of Loop. Duties in-
clude life janitorial work, local de-
liveries & simple bldg. maintenance.
Very convenient to public transp. Pd.
vac. & holidays.
For personal interview call before
noon. Must speak English.
MR. WEGEMAN
527-5313

PUNCH PRESS
1st and 2nd shift. Setup and
run. Palatine.
991-1700.

SHIPPING
STOCK ROOM CLERK
Immediate opening for Shipping
Stock room clerk at our Loop
location. Excellent benefits.
726-2447

SET-UP MEN
FOUR SLIDE
Immediate opening for experienced
four-slide set-up men for Nilson &
Baird machines. Company benefits
incl. Pd. holidays & complete ins.
protection, providing life, disability &
hosp/surgical protection.
SLIDE MASTER, INC.
348 No. Addison Rd.
Addison, IL (North of Lake St.)
543-8300

DRUKARNIA W CICERO
poszukuje janitora. Dzienna
praca, dobra zapłata. — nie
wymagany język angielski.
Dzwonić do p. Edwarda 656-3200

COOKS
The exciting Hyatt Regency O'Hare
has immediate opening for experi-
enced fry cooks. Flexible shifts. At-
tractive starting salary. Exc. com-
pany benefits. Apply in person or call
696-1234
HYATT REGENCY O'HARE
9300 W. Bryn Mawr
Rosemont, Ill. (60018)
An equal opportunity employer

FOUR SLIDE
TOOL MAKERS
Immediate openings for exp. men.
Permanent work. Co benefits incl. pd.
holidays & complete ins. protection,
providing life disability & hos/surgical
protection.
SLIDE MASTER INC.
348 No. Addison Rd.
Addison, IL
(No. of Lake St.)
543-8300

MOLDING
OPERATORS
For 1st, 2nd and 3rd shifts. Experienced pre-
ferred, but willing to train qualified person.
Good benefits. Clean, air conditioned plant. Must
speak English. Apply in person to:
HARWOOD PLASTICS INC.
4715 N. RONALD ST.
HARWOOD HEIGHTS, ILLINOIS

INSPECTORS
For 2nd and 3rd shifts. Must be able
to read blue prints. Willing to train
qualified person. Good benefits. Clean,
air conditioned plant. Must speak
English. Apply in person to:
HARWOOD PLASTICS INC.
4715 N. RONALD ST.
HARWOOD HEIGHTS, ILLINOIS

MACHINISTS
Est. job shop looking for ag-
gressive machinists with at
least 2 years exp. Oppty. to
grow. Bensenville area.
595-9251

BAKER
First Hand Baker Wanted
Starting Time 2:30 A.M.
Northbrook Area
CALL
272-6781

DO WYKONCZANIA MEBLI
DOSWIADCZENI PRACOWNICY
W PRYSKIWIANI
I WYKANCZANIU.
FURNITURE FINISHER
EXPERIENCED
SPRAYING AND FINISHING
1740 N. MAPLEWOOD

DO WYKONCZANIA MEBLI
DOSWIADCZENI PRACOWNICY
W PRYSKIWIANI
I WYKANCZANIU.
FURNITURE FINISHER
EXPERIENCED
SPRAYING AND FINISHING
1740 N. MAPLEWOOD

BAKER
First Hand Baker Wanted
Starting Time 2:30 A.M.
Northbrook Area
CALL
272-6781

★ Praca Męska

PLASTICS
INJECTION MOLDING
2ND SHIFT
Progressive molder with small ma-
chines needs young positive thinking
person to grow with organization.
Would consider experienced assistant
ready to move up.

Call MR. LEE — 827-4446
KINGSTON PLASTICS CO.
1311 Rand Rd., Des Plaines, IL.
WORKING FOREMAN —
NIGHT SHIFT

Excellent opportunity for an experi-
enced machine operator with know-
ledge of operating mills, lathes and
drill presses.

HORIZONTAL BORING
MILL OPERATOR
Must have own tools,
work from prints.
DAHLSTROM INDUSTRIES
9508 Winona, Schiller Park, IL.
625-3567 OR 678-5305

Potrzebni Doświadczeni
TOKARZE
Na Rewolwerówki
Wymagane trochę angielskiego.
Stała praca i dobra zapłata,
oraz inne świadczenia.

GROT TOOL
MFG. CORP.
3159 N. Milwaukee Ave.
Tel. 463-7350

CIEŚLA
na część dnia
potrzebny od zaraz.
Prosimy dzwonić
935-6316

FACTORY
Need young ambitious men with
mechanical aptitude to learn set-up
on spring machines. Also need Kick
Press operators. Must speak some
English.
CALL J. K. GUISTOLISE
867-8626

ALL-RITE
SPRING CO.
7333 W. Wilson
Chicago

FOUNDRY EMPLOYEES
WE NEED SEVERAL
EMPLOYEES

- FOUNDRY ENGINEER
- TIME STUDY ENGINEER
(Watch and Board)
- ELECTRICAL MAINTENANCE
- MECHANICAL MAINTENANCE

Verifiable Experience
NATIONAL CASTING
1400 S. Laramie
Cicero, Ill.

MODEL MAKER
to work in a small progressive com-
pany involved in ultrasonics. Good
working conditions, excellent benefits.
Near Kennedy-Edens junction.

FIBRA-SONICS INC.
4626 N. Lamont Ave. 286-7377

TRUCK MECHANIC
WELDER
Must have 1 year Diesel experience,
must have good work record. Apply
in person.

COZZI IRON & METAL
2600 S. PAULINA

TOOL AND DIE
MAKER
with a minimum of 5 years experience.

JOURNEYMAN
MACHINIST
with minimum of 3 years experience.
Benefits include paid insurance, paid
vacation and paid holidays.
Call for Interview
(312) 755-5468

Do Nastawiania i Obsługi
Slitting Machine
W Okolicy Skokie
Konicznie trochę angielskiego
Zgłoście się do Walter Bohenek
673-6460

Potrzebny doświadczony
OPERATOR
do obrabiarki (milling machine)
i wiertarki (drill press).
ZŁAZAC SIĘ DO:
CHICAGO TOOL & ENGINEERING
8383 S. Chicago Ave.

POTRZEBNY
NARZĘDZIOWIEC
i FORMIARZ
(Tool and Die Maker)
KORA TOOL INC.
3612 N. Kilbourn Ave.

★ Praca Męska

Mężczyzna do pracy w budynku
apartamentowym
Sprzątanie i ogólna konserwa-
cja. Umieblowane mieszkanie
i dobra zapłata. — dzwonić
po 5-ej: 973-7034.

MILL HAND—EXPERIENCED
Familiar With Drill and
Counterbore Work—Many Benefits
Phone 544-3552 or Apply at
FORM RITE TOOLS, INC.
10265 Franklin Ave.
Franklin Park, Ill.

WANTED AT ONCE

SILK SCREEN PRINTER
MUST BE EXPERIENCED IN
SET-UP PRINTING AND
COLOR MATCH. STEADY
WORK. DOWNERS GROVE.
CALLED JAN
629-8007

Potrzebny Doświadczony
NARZĘDZIOWIEC
do naprawy plastikowych form do
odlewow. Firma znajduje się w odle-
głości 150 mil od Chicago. Początkowa
zapłata — \$260 tygodniowo. Dzwonić:
ANDREW JASINSKI
(217) 443-2096
9—5 po poł. od poniedz. do piątku.

GENERAL Factory
—and—
Machine Shop
NORTHWESTERN
ELECTRIC CO.
1750 N. Springfield Ave.
Chicago, Ill.

SPRING MAKERS
Torsion set-up — automatic set-up No.
0-No. 1. Some experience top salary
and benefits.
FORM — ALL SPRING CO.
5501 N. Elston 775-2444

MACHINISTS
We have immediate openings 1st
and 2nd shifts for experienced
machinists on the following
machines:
• Engine Lathes
• Tracer Lathes
• Turret Lathes
• Milling Machines
• O.D. Grinders
• I.D. Grinders
Trainees will be considered
TOP PAY
Up to 55 hours overtime available.
MARTIN GRINDING
& **MACHINE WORKS**
2234 W. Walnut St.
Phone: 733-2154

SLITTER OPERATOR
Stainless Steel
For leading stainless steel service
center. Fringe benefits.
Contact ED OLIVER
STAINLESS SALES CORP.
5819 W. Ogden Ave.
Cicero, IL.
656-7650

POTRZEBNI:
elektrycy, malarze, tynkarz (dry
wall) i do uszczelniania (tapers), hy-
drauliccy, cieśle — do prac kontrak-
towych prac w Chicago.
Muszą mówić i rozumieć po angielsku.
Dzwonić po angielsku
w celu umówienia się:
428-0031

AUTOMATIC SCREW
MACHINE
Days/Nites
ACME GRIDLEY
MULTIPLE
INDEX SINGLE SPINDEL
Set-up & Operate
Min. 5 years experience. Excellent
growth opportunity. Benefits include,
Free Life & Hospitalization Insurance,
Paid Vacation & Profit Sharing.

QUALITY CONTROL
CORP.
7315 W. Wilson 867-5400

MAINTENANCE MECHANIC
Immediate opening on day shift for
person with all around maintenance
experience in welding, machine re-
pair, pipe fitting and ability to trouble-
shoot. Good salary, overtime and
fringe benefits.

Call for interview:
J. TOMBERGS
767-4282
W. R. GRACE & CO.
6051 W. 65th St., Chicago

SLITTING SET-UP MAN
& OPERATOR
In Skokie area. Some English neces-
sary. Contact: Walter Bohenek
673-6460

★ Domy

OTWARTY W NIEDZIELĘ 1-5
5427 W. AGATITE
5 Pokojowy Murowany Dom
\$55,000

J. E. Wallace - Realtor Assoc.
Rich Port Realty 392-2860

POSIADAJCIE WŁASNY DOM

2-MIESZKANIOWY, MUROWANY
Płaćcie mniej niż rent
Otwarty w niedzielę 1-4
1754 N. LUNA

2 piękne 5 1/2-pokojowe mieszkania plus "kitchenette apt." w piwnicy. Bardzo czysty i dobrze zadbane budynki.

DEDES REALTORS NA 2-6200

PAR. 5 BRACI MĘCZENNIKÓW
2x4, murywany. Nowe ogrzewanie w ścianie. Murowany garaż na 2 auta. Dobra lokalizacja, blisko 43-ej i Richmond.

E. F. OBRZUT REALTY
4336 S. ARCHER 523-2871

MUROWANY 3x4

Automatycznie gazem ogrzewany, garaż na 2 auta, 220 prąd. Okolica Ridgeway-Wrightwood.

GALLIK 772-8554

ZNAKOMITA OKAZJA

Bądź dumnym właścicielem tego pięknego 9-mieszkaniowego domu

2720 N. LINDER (5500 W.)

Otwarty w niedzielę 1-4

3-5ki i 6-tek, naturalne wykończenie drzewa, nowoczesne kuchnie. Nowe ogrzewanie i elektryczność. Kryte werandy. Nie przecoczyć! Umiarkowana cena.

DEDES 6213 W. Belmont NA 2-6200

5 POKOI 3 sypialnie, nowy dom. 55 South koło Pulaski 767-6981.

OTWARTY—PRZEZ WŁAŚCICIELA

W SOBOTĘ I NIEDZIELĘ 12-5

6112 N. McVicker Ave.

Murowany dla krewnych, 6 pokoi na dole, 3 pokoje na górze. Pełen beżment. Centralne ochładzanie. Oceńiony w średniej 70-tce.

Dzwońcie po angielsku.

775-7794

BY OWNER

HOUSE for sale, Chicago Northwest, Addison and Forest Preserve Drive. Large all brick, 3 bedroom ranch, attached garage and patio, finished basement, central air. Appointment: 625-3419. Mid \$70's.

JACKOWO. Ładne 2x6. Po raz pierwszy do sprzedania. Belmont-Pulaski.

283-4578

5200 ZACHÓD-2200 POLNOC

Solidny, murywany i drewniany, 2-4ki i garaż. Wysoki basement idealny do wykończenia. Cena \$33,900.

ASSET 889-8824

Przejdźcie się obok—

2946 N. McVICKER

8-pokojowy dla teściów, murywany. 2 kuchnie. Pełna piwnica. W niskich \$50-kach.

BEAULIEU

5341 Belmont —28— 282-7979

Dom otwarty w niedz. 2:30-5:30

7509 W. STRONG

MUROWANY RANCH

5 pokoi, 3 sypialnie plus kryta weranda. Pełna piwnica z pokojem rekreacyjnym, barem i letnią kuchnią. Garaż na 1 1/2 auta. Patio. Cena w \$80-kach. Piękny dom. Musicie zobaczyć!

DEDES REALTORS NA 2-6200

OKOLICA CRAGIN — przez właściciela.

Murowany, 2-u mieszkaniowy. Murowany garaż na 2 auta. 2455 N. Linder Ave. Dzwońcie w celu umówienia się:

622-3323

PAR. SW. FRANCISZKA Z ASSYZU

4400 Zachód — 1100 Północ

2-mieszkaniowy, murywany, 1x6, 1x5. Gazowe ogrzewanie gorącą wodą — 2 osobne ogrzewania. Dębowe podłogi i wykończenie. Garaż na 2 auta. Cena \$28,900.

DEDES REALTOR NA 2-6200

6 POKOJOWY, murywany, piec do ogrzewania gazem, garaż na 1 auto.

Blisko Division-Pulaski. 456-8718.

Okolica Dempster i Greenwood

6 pokojowy, obity, aluminium. Natychmiast do objęcia. Tylko \$48,900. Parcela 65x189.

GALLIK 772-8554

BUDYNEK 3 mieszkaniowy, 2 sypialnie w każdym mieszkaniu. Bardzo dobry stan domu. Niskie podatki. Dobra inwestycja. Dzwońcie po umówienie 986-9275 lub 276-4147.

Otwarty w Niedzielę 1-4

Murowany, 5 1/2 oraz 3 1/2 pokoi

5346 W. CULLOM

Jest to wielka okazja!

Piękny, 5-pokojowy bungalow oraz oryginalnie zbudowane 3-pokojowe mieszkanie (dwa wejścia) na 2-gim piętrze. Cena zredukowana.

DEDES 6213 W. Belmont NA 2-6200

★ Domy

SPADKOWA SPRZEDAŻ
MUSI BYĆ SPRZEDANY!
Otwarty w Niedzielę 1-4
5419 W. SCHOOL (3300 N.)

5-pokojowy murywany plus kryta weranda. Naturalne drzewo. Nowsze ogrzewanie. 220 przewody. Par. Sw. Władysława. Spodoba się Wam ten dom!

DEDES 6213 W. Belmont NA 2-6200

MUROWANY "bungalow" 2 pokoje, łazienka na górze. 4 pokoje na dole.

Garaż na 2 auta. Wykończony basement. 5942 S. Karlov. 735-5182.

JAKUBOWO

10-letni, 5 1/2 i 4 1/2 pokoi, murywany dom. Osobne gazowe ogrzewanie. 2-autowy garaż. Tylko \$65,900.

ASSET 889-8824

Dom otwarty w niedzielę, 1-go maja, od 1 do 4

4559 McVICKERS

Murowany dom. 7 pokoi, 3 sypialnie. Dywany od ściany do ściany. Pełna piwnica. Garaż na 2 auta. Może być dla teściów. Pragniemy oferty. Czyście.

BEAULIEU

5341 Belmont —11— 282-7979

Otwarty w niedzielę 1-4

2617 N. AVERS (3832 W.)

2-mieszkaniowy plus mieszkanie dla teściów. Parterowe mieszkanie opróżnione. Nowoczesne łazienki. Par. św. Jacka. Złóżcie ofertę.

BEAULIEU —33— 282-7979

JEFFERSON PARK

PAR. SW. KONSTANCJI

1 1/2 piętrowy, drewniany. 2 mieszkania — 4 i 5 pokojowe. Blisko kościoła, sklepów i komunikacji. Cena w wyższej \$40-tce.

BEAULIEU —33— 282-7979

SELLER'S REALTY

Tel. AV. 2-9181

2-MIESZK. MUROW.

OTWARTY W SOB. I NIEDZ. 1-4

2519 N. LOTUS

17-letni, 2-mieszkaniowy, murywany. Wszystkie pokoje duże. Dywany. 2-systemy ogrzewania. Garaż na 2 auta. Par. św. Stanisława, sklepy i transportacja w pobliżu. 5432 zachód.

BEAULIEU 34-42 282-7979

JACKOWO

Blisko Milwaukee i Belmont. 2-6ki, 3ka i garaż. Dochód \$420 miesięcznie. Cena \$33,500.

ASSET 889-8824

MUROWANY, 2-MIESZKANIOWY

CZYSTY BUDYNEK

2 mieszkania po 5 pokoi. Nowe ogrzewanie. Nowy garaż. Nowoczesne łazienki. Pokój rekreacyjny w piwnicy. Cena \$35,500. Podatek \$490.

BEAULIEU 34-42 282-7979

HARLEM I BELMONT

ŁADNY, ANGIELSKI, MUROWANY. WŁAŚCICIEL PRAGNIE OFERTY.

5 dużych pokoi plus kryta weranda. Centralne ochładzanie. Wykończony pokój rekreacyjny w piwnicy.

DEDES REALTORS NA 2-6200

Dom otwarty w niedz. 1-4

5529 N. NOTTINGHAM

(7100 W.)

Piękny, obity bungalow plus mieszkanie dla teściów. Na 1-szym piętrze jest 5 pokoi, 2 sypialnie. Garden apt. składa się z 4 pokoi, 2 sypialni. Oba piętra zostały ślicznie przerobione. Zupełnie nowe drewniane szafki w "garden apt." Także nowa podłoga "solarium" w kuchni. Nowsze ogrzewanie gorącą wodą. Zupełnie nowe aluminiowe rynny i obicia domu plus drewniany garaż na 2 auta z podnoszonymi drzwiami. Ten dom znajduje się w pożądanej dzielnicy. Budynek jest bardzo dobrze utrzymany, więc nie czekajcie. Zatrzymajcie się dziś i zobaczcie ten dom!

Cena \$65,900.

BEAULIEU

5341 Belmont 14-18 282-7979

5-pokojowy podwyższony "ranch" liczący 15 lat. Pełny, wykończony basement. Garaż na 1 1/2 auta.

3800 POLNOC—5800 ZACHÓD

3-mieszkaniowy murywany i drewniany.

2x5 pokojowe mieszkania i 1x4 1/2 pokojowe mieszkanie. Garaż na 2 auta. Dobry dochód.

2800 POLNOC—3700 ZACHÓD

EDWARD'S J. REALTY 545-7060

Dom otwarty w niedzielę 1-4 po poł.

6430 N. NASHVILLE (6500 W.)

Dwu-mieszkaniowy murywany, po 2 sypialnie w każdym, nowe kuchnie, nowoczesne łazienki, 2 nowe bojłery gazowe do ogrzewania w ścianie. Nowy "paneled" pokój rodzinny w piwnicy. Nie będziecie czekać — gotowy do wprowadzenia się. Obejrzyjcie w niedzielę lub zadzwońcie po umówienie w innym czasie.

HADERLEIN & CO. Realtors 5940 N. Milwaukee Ave. 775-0450

★ Domy

1300 POLNOC-4000 ZACHÓD
Murowany, 2-mieszkaniowy. 5 pokoi, 2 sypialnie. Pełna piwnica. Gazowe ogrzewanie. \$29,700.

W PAR. SW. JULIANNY

Z aluminiowym obiciem 7-pokojowy. 3 sypialnie i 5 1/2 pokoi dla teściów. 3 sypialnie. Kryte werandy. Wykończona piwnica z łazienką. Gazowe ogrzewanie sprężonym powietrzem i centralne ochładzanie w obu mieszkaniach. Garaż na 1 1/2 auta z bocznym wjazdem. Cena tylko \$68,500.

Do wyboru mamy wiele rodzajów domów we wszystkich dzielnicach w różnej rozpiętości cen, z wpłatą dostosowaną do Waszej kieszeni. Jeśli, natomiast, pragniecie sprzedać swój dom, biuro nasze oszacuje go Wam bezpłatnie. Wszelkich informacji udzieli w języku polskim —

pani ANNA NOWAK

BEN GARTH REALTY & BUILDERS, INC.

5719 W. Irving Park Rd. 282-3600 lub 792-1424

6300 ZACHÓD - 4200 POLNOC

5 1/2-pokojowa rezydencja z żółtej cegły z przybocznym murywanym garażem. 5-letnia. Nowoczesna kuchnia i łazienka z ceramikowymi kafelkami. Wykończona piwnica. Bardzo dobra dzielnica. W połowie \$70-ek.

CICERO - DIVERSEY

5-pokojowa murywana rezydencja. 2 sypialnie. Nowoczesna szafka kuchnia i 2 pełne łazienki. Gazowe ogrzewanie. 2 wykończone pokoje w piwnicy mogą być użyte na salon piękności lub biuro. Pełna łazienka w piwnicy. Kryte patio. Nowy garaż. \$36,500.

POLSKA RESTAURACJA

Podająca polsko - amerykańskie potrawy. Jedyna w Jefferson Park. Milwaukee i Lawrence. Blisko banków, sklepów i expressway. Duży ruch kołowy. Wszystkie urządzenia włączone. 50% wpłaty. \$19,950.

TAWERNA plus BUDYNEK

Dzielnica tawerna plus 1-7 i 2-4ki. Narożnikowy murywany budynek blisko Wrightwood i Central Park. Piwnica. Garaż. Okazja zrobienia pieniędzy. \$70,900

KAMINS Realty

(Dawniej Patria Realty) 2921 N. Central Park Avenue 486-4130

WŁADYSŁAWOWO

2x5 1/2, murywany. Pierwszy raz wystawiony na sprzedaż. Duże pokoje. Cena do omówienia.

CRAGIN

2x6 murywany oraz 3 pokoje dla spokrewnionych. Nowy system ogrzewania gazem i nowe przewody elektryczne. Cena na szybką sprzedaż.

Nowszy 3 sypialniowy "ranch." Wykończona piwnica, szeroka parcela. Belmont-Narragansett Okolica, blisko kościoła św. Ferdynanda. Właściciel przyjmie możliwą ofertę.

Nowszy, murywany. 4 sypialnie. Okolica Harlem i Irving Park. Natychmiastowe objęcie. Właściciel przenosi się do innego stanu — przyjmie rozsądną ofertę.

POLSKIE BIURO REALNOŚCIOWE

PRIME REALTY 3417 N. Central Ave. 283-1234

PAR. SW. WŁADYSŁAWA

2-MIESZKANIOWY DOPIERO PODANY DO SPRZEDAŻY

Przyjdźcie się obok — 5323 W. NEWPORT

Proszę nie przeszkadzać lokatorom! 2-4ki po 2 sypialnie. Nowoczesne kuchnie i łazienki. Gazowe ogrzewanie. Pełna piwnica. Garaż na 2 auta. Telefonujcie do Pat Cascone po więcej informacji i w celu umówienia.

LIS

5629 N. Milwaukee Ave. (14) 631-5700

1111 N. Ashland Ave.

Do sprzedania z powodu śmierci 2 piętrowy, śliczny, murywany, wodą ogrzewany dom. Lokatorzy Polacy. Z umiarkowaną wpłatą. Adwokat Tadeusz Niemira. 276-3638

★ Domy

BLISKO: ADDISON — MILWAUKEE AVE.
1x6, 1x3 1/2 Drewniany dochodowy budynek nowe gazowe ogrzewanie pełen basement. Nowszy garaż. Tylko blok do Schurz H.S. Pełna cena tylko \$36,500

BELMONT I MILWAUKEE AVE. (JACKOWO)

2x4 oraz 2 pokoje dodatkowo na dole dla krewnych. Wszystkie osobne gazowe ogrzewania. Garaż na dwa samochody cena \$25,500. Wystarczy \$6,500 wpłaty.

BELMONT — MILWAUKEE AVE.

10 apartamentowy murywany luksusowy budynek 3x5, 7x4. Dobry dochód. Gazowe ogrzewanie potrzeba \$35,000 wpłaty.

DIVERSEY I RIDGEWAY (BLISKO JACKOWA)

2x6 po 3 sypialnie. Pełen basement osobne gazowe ogrzewanie cena tylko \$32,000.

WĄCLAWOWO: (BELMONT I HAMLIN) (3400 POLNOC)

3x5 murywany dochodowy budynek gazem ogrzewany. 2 autowy garaż \$14,500. Wpłaty wystarczy.

56-TA I KOLIN

Sensacyjna okazja. Gdy kupicie ten ładny 4 1/2 pokojowy dom zostaniecie również właścicielami dodatkowego placu, nadającego się do zabudowy, który jest duży wart. Dom ma nowy system ogrzewania gorącą wodą, nowy dach, aluminiowe rynny, nowocześniejszy plumbing. Pełen strych na którym łatwo dobudować dodatkowe sypialnie. Właściciel zniżył cenę na szybką sprzedaż do tylko \$31,900. Spieszcie się, aby Wam nie uciekła ta okazja, dzwońcie do Michaels: 254-8500.

PRZEZ WŁAŚCICIELA "bungalow",

2 sypialnie na dole, i mogą być dwie na górze. Wykładany beżment, nowoczesna kuchnia i łazienka. 4900 zachód — 2400 na północ. 1 blok do kościoła Sw. Genowefy. 637-8282.

Open house 1—5 P.M. \$39,900

4239 N. ST. LOUIS

2 apartments plus in-law quarters recently remodeled. 13 rooms, 4 baths, full basement and garage. Immaculate.

Ruth Walker — ERA Broker 259-9030

Parafia SW. BRUNONA

Jednorodzinny budynek — murywany bungalow. W doskonałym stanie. Cena \$48,000.

Tylko za umówieniem: Dzwońcie: 847-3482.

PARK RIDGE

Dom Otwarty Niedziela, 1—4 po poł.

1016 W. TALCOTT AVE.

Murowany ranch, 3 sypialnie, 2 łazienki, wykończony basement z barem, boczny wjazd do garażu.

ALTO REALTY 237-0770

Zbudowany Na Zamówienie

Z żółtej cegły. 6 1/2 plus 6 1/2. Duża parcela. Dywany od ściany do ściany. Bawialnia i jadalnia. Garaż na 2 auta. Tylko \$49,900. Dzwońcie: INVESTORS REAL ESTATE 953-8480

Pytać o: ED lub BILL.

48-ma i KEDVALE

Dom, który się wyróżnia. Bardzo luksusowy, narożnikowy, 5 1/2 pokojowy, murywany z trzema sypialniami. Bardzo ładna kuchnia-dinette. Murowany garaż na dwa auta. Aluminiowe "soffit" i rynny. Dla Waszego własnego szczęścia rodzinnego dzwońcie do Michaels. 254-8500

PRZEZ WŁAŚCICIELA

2-mieszkaniowy, murywany. 2x5. Ogrzewanie gazowe. Nowszy dom w dobrym stanie.

61-a Ul. i Kilpatrick 735-0187

WYJĄTKOWO CZYSTY 2x5

Wykończony basement, duży strych nadaje się na mieszkanie dla teściów. Dzwońcie do Renee.

TY THOMPSON & CO. 327-5705

PAR. SW. JACKA

6 mieszkaniowy, murywany. 6x4 plus 1x4 dla teściów. Wszystkie mieszkania po jednej sypialni. Dębowe podłogi i wykończenie. Dobry dochód. Cena \$86,900.

DEDES REALTOR NA 2-6200

Otwarty w Niedzielę od 1:30—4:30

4828 W. CORNELIA

Świeżo zgłoszony: 2 mieszkaniowy

★ Ogrzewanie

Lincoln...
FURNACE CLEANING SERVICE
 3642-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60641
 EV 4-6000

POSIADA
 Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia kominów o możliwościach większych jak dwieście dużych przyrządów do czyszczenia kominów

24 GODZINNA OBSŁUGA W NAGŁYCH WYPADKACH CZYSZCIMI I REPERUJEMY

- Furnesy
- Kominy
- Przekładnia
- Przewody
- Ogrzewanie
- Ochładzanie

OBSŁUGA REJONU CHICAGO
 PONAD 25 LAT
 DARMO KOSZTORYSY **EV 4-0600**

TERAZ SPECJALNIE NISKIE CENY PRZED SEZONEM!

36,000 BTU "Air Conditioner" z Instalacją — \$895

OTO CO DOSTANIECIE: Nowe przewody od obecnej instalacji (do 15)

- Darmo roczna obsługa i części
- 5 lat "warranty" na kompresor
- Honeywell termostat na ogrzewanie.
- Całkowite prace blacharskie dla ochładzania
- Wszystkie rurki miedziane dla ochładzania (do 15)

POTRZEBUJECIE NOWY BOJLER? \$1,095
 Instalacja 90,000 BTU, praca oraz materiał włączone. Innej wielkości także po niskich cenach. To jest dobry "boiler".

Ventura Heating 283-3037

WYSOKOKWALIFIKOWANA FIRMA
 Wykonuje wszelkie naprawy i instalacje urządzeń klimatyzacyjnych

OCHŁADZACZE (Air Conditioning)

Nie zlekceważ z założeniem centralnego ochładzania — zwiększając komfort, oraz wartość budynku. Duża niżka na nowe instalacje wykonywane przez nas przed 15 maja.

Po bezpłatny kosztorys, lub serwis naprawy, dzwonić do nas 24 godziny 7 dni w tygodniu **583-3213**

Firma nasza specjalizuje się także w sprzedaży, naprawach i instalacjach agregatów chłodniczych (lodówki, zamrażacze, maszyny do lodu, chłodnie).

Zawsze Do Waszych Usług Robert Pajda GENERAL COMFORT CO.

NAPRAWĘ POLSKA OBSŁUGA WSZELKIEGO RODZAJU OGRZEWANIA

Reperujemy, przerobimy na gaz oraz sprzedajemy nowe wszelkiego rodzaju ogrzewania tania.

Tel.: 439-3348

★ **Osobiste**

POLSEV SERVICE, 1212 N. Ashland Ave., Chicago, zawiadania P.T. Klientów, że z dniem 23 kwietnia 1977 wszystkie sprawy, które zalegać będą u nas proszę kierować do właścicielki biura Christine Batko. W związku z powyższym za żadne zobowiązania poczynione po 22 kwietnia przez byłego współwłaściciela biura p. Andrzeja Stypułę biuro nie odpowiada.

★ **Odzież**

WIELKA wyprzedaż damskiej odzieży w różnych rozmiarach, oraz futer. Dzwonić po 2-ej 637-8399

★ **Elektryczne Roboty**

ANDREW ELEKTRYK — wszelkie usługi elektryczne, ochładzanie, przeróbki 110 na 220 z gwarancją. Wycena za darmo. 24-godzinny service. 588-6954

Walter Zabrodzki TROY ELECTRIC

Licencjonowany Kontraktor Elektryczny 220 Volt Według Miejskich Wymagań Przystępne Ceny

Prosimy Telefonować: 254-5595 lub PR 8-7887

25% ZNIŻKI POLSKO-AMERYKAŃSKA FIRMA ELEKTRYCZNA 25% ZNIŻKI

Wykonuje wszelkie roboty elektryczne według przepisów kodeksu miejskiego. Przeróbki ze 110 na 220 volt. Kosztorys darmo. Ceny umiarkowane. Sumienna szybka obsługa 24 godziny na dobie.

SHEFFIELD ELECTRIC CO., INC.
 JÓZEF ORLOF, Elektrotechnik z Polski, 247-1548, 935-0740

★ **Obsługa Telewizji**

Fabrycznie Autoryzowane Centrum Naprawy Telewizorów Firmy Zenith i RCA

Pod kierownictwem inż. Paprockiego dokonuje napraw telewizorów wszystkich typów **SZYBKO! FACHOWO! NIEDROGO!**

Żeby naprawić telewizor w Waszym mieszkaniu **Proszę Telefonować 545-6667**

w godzinach 1:00—10:00 wieczorem;
 Soboty 1:00—5:00 po południu.

Sprzedajemy Telewizory Kolorowe ZENITH i RCA w cenie od \$149.00

ATOLL T.V. SERVICE
 6425 W. IRVING PARK RD.
 KAŻDA REPERACJA GWARANTOWANA.

★ Ogrzewanie

Reperujemy i Kładziemy DACHY Zakładamy RYNNY

STANLEY ROOFING
 Także wszelkie naprawy cementowe **622-6158**

Obliczenia darmo. Niskie ceny. Roboty gwarantowane.

Właściciel Stanisław Piotrowski

DACHY OBICIA FUGOWANIE

- DACHY smółkowe, rolowane, pojedyncze
- OBICIA wszelkiego rodzaju włącznie z aluminiowymi
- KOMINY nowe — naprawa starych
- RYNNY
- FUGOWANIE
- FRONTY KAMIENNE

Darmo Kosztorys. Polska firma ubezpieczona i pod bondem.

HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S Company 891-5959

Reperujemy i Kładziemy NOWE DACHY

Po Dobry i Trwały Dach, Przyjdźcie do Polskiej Firmy

ZAKŁADAMY ROCKWOOL INSULACJA W DOMACH. I WYKONUJEMY ROBOTY BLACHARSKIE.

Follmer Roofing Co.
 943 N. DAMEN AVE. BRUNSWICK 8-4495

★ **Malowanie**

MALARZ
 Fachowo, tanio, szybko-malowanie mieszkań oraz inne roboty malarskie. Ubezpieczeni.

Tel. 227-0989
 Lub po 5-iej 486-8592

MALARZ

Przybyły z Polski wykonuje każdą pracę malarską wewnątrz i zewnątrz. Jest ubezpieczony.

Tel. 286-2855

ROBOTY MALARSKIE KŁADZENIE TAPETY I CERATY UBEZPIECZENI

Tel.: 736-4485

★ **Elektryczne Roboty**

CANDOR ELECTRIC
 Usługi 100 amperowe \$259.00
 Obsługa 24 godzinna **778-2626**

DAKIN ELECTRIC SERVICE (Z. PODBIELSKI)

Po zimowych, niższych cenach wykona każdą pracę elektryczną solidnie z gwarancją.

OBLICZENIA DARMO. HU 9-2012

24 GODZINNA OBSŁUGA

W week-ends bez dodatkowej opłaty. Przepychanie kanałów siłą elektryczną, czyszcimy zapchane zlewy, wszelkiego rodzaju kontrole przed zalewem. Darmo kosztorys.

A. ANGEL Sewerage Contractors
 2512 N. Hamlin 342-5323
 Licencjonowani, bondowani.

★ **Obsługa Telewizji**

STOP PAINTING FOREVER
 Our Prices So Low It Don't Pay Homeowners To Paint The Outside

NO OBLIGATION CALL TODAY 622-4166

ALURA SIDING
 2420 N. CICERO AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60639

ALUMINUM SEAMLESS GUTTERS

★ DACHY

Reperujemy i Kładziemy DACHY Zakładamy RYNNY

STANLEY ROOFING
 Także wszelkie naprawy cementowe **622-6158**

Obliczenia darmo. Niskie ceny. Roboty gwarantowane.

Właściciel Stanisław Piotrowski

DACHY OBICIA FUGOWANIE

- DACHY smółkowe, rolowane, pojedyncze
- OBICIA wszelkiego rodzaju włącznie z aluminiowymi
- KOMINY nowe — naprawa starych
- RYNNY
- FUGOWANIE
- FRONTY KAMIENNE

Darmo Kosztorys. Polska firma ubezpieczona i pod bondem.

HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S Company 891-5959

Reperujemy i Kładziemy NOWE DACHY

Po Dobry i Trwały Dach, Przyjdźcie do Polskiej Firmy

ZAKŁADAMY ROCKWOOL INSULACJA W DOMACH. I WYKONUJEMY ROBOTY BLACHARSKIE.

Follmer Roofing Co.
 943 N. DAMEN AVE. BRUNSWICK 8-4495

★ **Malowanie**

MALARZ
 Fachowo, tanio, szybko-malowanie mieszkań oraz inne roboty malarskie. Ubezpieczeni.

Tel. 227-0989
 Lub po 5-iej 486-8592

MALARZ

Przybyły z Polski wykonuje każdą pracę malarską wewnątrz i zewnątrz. Jest ubezpieczony.

Tel. 286-2855

ROBOTY MALARSKIE KŁADZENIE TAPETY I CERATY UBEZPIECZENI

Tel.: 736-4485

★ **Elektryczne Roboty**

CANDOR ELECTRIC
 Usługi 100 amperowe \$259.00
 Obsługa 24 godzinna **778-2626**

DAKIN ELECTRIC SERVICE (Z. PODBIELSKI)

Po zimowych, niższych cenach wykona każdą pracę elektryczną solidnie z gwarancją.

OBLICZENIA DARMO. HU 9-2012

24 GODZINNA OBSŁUGA

W week-ends bez dodatkowej opłaty. Przepychanie kanałów siłą elektryczną, czyszcimy zapchane zlewy, wszelkiego rodzaju kontrole przed zalewem. Darmo kosztorys.

A. ANGEL Sewerage Contractors
 2512 N. Hamlin 342-5323
 Licencjonowani, bondowani.

★ **Obsługa Telewizji**

STOP PAINTING FOREVER
 Our Prices So Low It Don't Pay Homeowners To Paint The Outside

NO OBLIGATION CALL TODAY 622-4166

ALURA SIDING
 2420 N. CICERO AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60639

ALUMINUM SEAMLESS GUTTERS

★ Kontraktorzy

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU
 Specjaliści we wszelkich rodzajach Odnowy i przeróbki Domów.—Udzielamy Bezpłatnie Porad. Referencje tysięcy zadowolonych Klientów mówią same za siebie.

Nie trzeba malować: pokrywamy aluminiową blachą "Soffit fascia trim" i okna.

- Kuchnie i Łazienki
- Roboty Plumbiarskie i Elektryczne
- Malowanie Mieszkań
- Dodatkowe Pokoje
- Usuwanie Defektów niezgodnych z przepisami budowlanymi
- Aluminiowe Okna i Drzwi
- Fugowanie i Roboty Murarskie

Do budujemy nowe werandy i reperujemy stare. Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING". Wstawiamy drewniane okna i drzwi.

Finansowanie FHA

ALCO CONSTRUCTION CO.
 3608 Milwaukee • Róg Addison

W razie pożaru robimy kosztorys na odszkodowanie od kompanii ubezpieczeniowej.

Telefonujcie Dziś: **282-9090**

Właśc. A. Szwaiger obsługuje Was po polsku.

DODATKOWE POKOJE
 oraz wszelkiego rodzaju przeróbki i naprawy.

- PRZEBUDÓWKI
- KUCHNIE
- POKOJE W STRYCHU
- POKOJE REKREACYJNE
- ŁAZIENKI
- ALUMINIOWE OBICIA
- RYNNY I SCIEKI
- POKOJE NA PODDASZU
- WERANDY
- PIWNICE
- KUCHNIE
- OBICIA POKOI
- NAPRAWY WERAND
- FRONTY DOMÓW
- OGRZEWANIE I OCHŁADZANIE

Dogodny kredyt — Latwe spłaty — Bankowe raty

Każda praca wykonywana jest pod osobistą superwizją właściciela firmy

MERCURY CONSTRUCTION COMPANY
 Telefonujcie po bezpłatne kosztorysy 472-8171, 247-1548 i 247-6041

Ed Grzebieniak KONTRAKTOR

BETTER WAY REMODELING

Całkowite Przeróbki Domów

- FUGOWANIE
- NAPRAWY KOMINÓW
- DACHY
- RYNNY
- Usuwanie Gzymsów

KOSZTORYSY DARMO
 36 LAT DOŚWIADCZENIA CAŁKOWICIE UBEZPIECZENI

Telefon w Chicago i na Przedmieściach: **622-6779 lub 827-4637**

CIEŚLA

Wykonuje wszelkie prace napraw przy Waszych domach. Jakikolwiek uszkodzenia. DOSKONAŁE NAPRAWY. Chcesz zrobić remont domu swego — zadzwoń o pomoc do **ODROWSKIEGO;**

Tel.: 545-2089

TOWN & COUNTRY Contr.
 Wykona wszelkie prace cementowe jak: chodniki, wjazdy, nowe schody, podłogi w garażu, patio...

DAJEMY DOBRĄ CENĘ
 Dzwonić w dzień: 284-7916, a po 6-iej: 762-5562

CENY WZRASTAJĄ NAJLEPSZA OSZCZĘDNOŚĆ TO ZROBIĆ RAZ, A DOBRZE

Jako fachowcy wykonamy każdą małą czy dużą naprawę wewnątrz czy zewnątrz budynku najoszczędniej. Dzwonić zaraz — zanim się rozpocznie pośpiech.

Również w nagłych wypadkach.

General Contracting Co.
 4146 W. ARMITAGE 278-1525

SMITH BUILDING MAINTENANCE
 Bondowani i Ubezpieczeni Pokrywanie Dachów Fugowanie i Malowanie DARMO KOSZTORYSY TELEFON: 772-5989

★ **Kanalizacja**

Fachowa instalacja urządzeń przeciw powodzi. Czyszcimy zbiorniki kanałów odpływowych. Licencjonowani i bondowani.

J. & C. SEWERAGE & DRAINAGE
 Tel.: 283-0666

OBSŁUGA KANALIZACYJNO WODOCIĄGOWA

Odmrażamy zamrożone rury doprowadzające wodę. Wykrywamy i naprawiamy pęknięte rury kanalizacyjne i wodociągowe. Przeczyszczamy i przepychamy zatłokane zlewy i kanały.

NOWICKI SEWER & PLUMBING SERVICE
 384-7191 (To ogłoszenie jest dla Wasz wartę \$5.00)

WŁADYSŁAW GRZEBIENIAK i SYN. KONTRAKTORZY

Firma istniejąca od 1922 roku. Wykonuje wszelkie prace, z zakresu Fugowania oraz Reperacji Wszelkiego Rodzaju Kominów oraz Wszelkie Prace Murarskie.

Obliczenia darmo. — Pracownicy ubezpieczeni.
 Tel: 774-7494

★ Kontraktorzy

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU
 Specjaliści we wszelkich rodzajach Odnowy i przeróbki Domów.—Udzielamy Bezpłatnie Porad. Referencje tysięcy zadowolonych Klientów mówią same za siebie.

Nie trzeba malować: pokrywamy aluminiową blachą "Soffit fascia trim" i okna.

- Kuchnie i Łazienki
- Roboty Plumbiarskie i Elektryczne
- Malowanie Mieszkań
- Dodatkowe Pokoje
- Usuwanie Defektów niezgodnych z przepisami budowlanymi
- Aluminiowe Okna i Drzwi
- Fugowanie i Roboty Murarskie

Do budujemy nowe werandy i reperujemy stare. Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING". Wstawiamy drewniane okna i drzwi.

Finansowanie FHA

ALCO CONSTRUCTION CO.
 3608 Milwaukee • Róg Addison

W razie pożaru robimy kosztorys na odszkodowanie od kompanii ubezpieczeniowej.

Telefonujcie Dziś: **282-9090**

Właśc. A. Szwaiger obsługuje Was po polsku.

DODATKOWE POKOJE
 oraz wszelkiego rodzaju przeróbki i naprawy.

- PRZEBUDÓWKI
- KUCHNIE
- POKOJE W STRYCHU
- POKOJE REKREACYJNE
- ŁAZIENKI
- ALUMINIOWE OBICIA
- RYNNY I SCIEKI
- POKOJE NA PODDASZU
- WERANDY
- PIWNICE
- KUCHNIE
- OBICIA POKOI
- NAPRAWY WERAND
- FRONTY DOMÓW
- OGRZEWANIE I OCHŁADZANIE

Dogodny kredyt — Latwe spłaty — Bankowe raty

Każda praca wykonywana jest pod osobistą superwizją właściciela firmy

MERCURY CONSTRUCTION COMPANY
 Telefonujcie po bezpłatne kosztorysy 472-8171, 247-1548 i 247-6041

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW
 SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO

- ROBOTY CIESIELSKIE
- OBICIA ALUMINIOWE I INNE
- DACHY
- SCHODY
- OKNA
- WERANDY
- PIWNICE
- KUCHNIE
- ŁAZIENKI
- DODATKOWE POKOJE
- FUGOWANIE
- MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ
- ROBOTY GWARANTOWANA

Dzwonić Do Znanego Kontraktora

Mike Dragowicz 588-6535

K J W J General Contractors
 WYKONUJEMY WSZELKIE ROBOTY ELEKTRYCZNE

Przerabiamy z 110 V na 220 V.

Natychmiastowe naprawy wszelkich awarii elektrycznych. Kompletne przeróbki domów. Przeróbki starych werand, stania nowych wszelkie obicia — "aluminum siding" — "insulbrick". Dodatkowe pokoje. — Wszelkie naprawy dachów.

JÓZEF WOJNICKI — 965-5963

TANIO — SZYBKO — FACHOWO KOMPLETNE PRZERÓBKIE DOMÓW I BUDOWA NOWYCH PORCHES — WERANDY

Budowa nowych, naprawa, obicia i dodatkowe pokoje, ponadto wykonujemy obicia aluminiowe i inne, dachy, schody, okna, piwnice, kuchnie, łazienki, rynny, fugowanie, roboty murarskie. Kosztorys i naprawa spalonych domów. — Pożyczki na dogodne spłaty.

276-2626 lub 729-8486

Modern General Contractors, Inc.
 15 LAT DOŚWIADCZENIA
 POLSKI KONTRAKTOR — ANDRZEJ JANAS

ZMODERNIZUJECIE WASZĄ KUCHNIĘ TANIM KOSZTEM

NAJNIŻSZE CENY — NAJLEPSZA OBSŁUGA
 PRZYJDZIE I OBEJRZYJCIE W NASZYM SKLEPIE DUŻY WYBÓR SZAFEK KUCHENNYCH

Kosztorys bezpłatnie. Zadzwonić a przysyłamy do Waszego domu naszego specjalistę-rysownika, który zaprojektuje — bez zobowiązania — jak ja najładniej urządzić i zmodernizować. Wykładamy ściany i podłogi tafelkami. Również obicia i wykończenia drewniane należą do naszej specjalności.

J. B. KITCHEN CABINETS
 2920 Milwaukee Ave. 227-6801
 Otwarte Poniedziałki i Czwartki 9 rano-9 wieczór; Wtorki Piątki, Soboty 9 rano 5 po poł. oraz w Niedziele od 1 po poł. do 5 po poł.

WŁADYSŁAW GRZEBIENIAK i SYN. KONTRAKTORZY

Firma istniejąca od 1922 roku. Wykonuje wszelkie prace, z zakresu Fugowania oraz Reperacji Wszelkiego Rodzaju Kominów oraz Wszelkie Prace Murarskie.

Obliczenia darmo. — Pracownicy ubezpieczeni.
 Tel: 774-7494

WYKONUJĘ prace kanalizacyjne, wodociągowe, przepychanie kanałów i rur. Solidna robota. 384-0582 — 24 godziny obsługa. Jędrzejczyk.

WALTER JAKICH CONSTRUCTION CO.

Wolaćcie o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, ciesielskie, cementowe, różne przeróbki, do budówki, werandy, "dormers", oraz generalne utrzymanie budynków.

Licencjonowani i ubezpieczeni

Generalny Kontraktor
 1831 N. Karlov Tel. 235-1201

POLONIA TUCKPOINTING
 Fugowanie (tuckpointing), czyszczenie, naprawa kominów i stania nowych roboty murarskie, schody.

Roboty całkowicie ubezpieczone.

DZWONIC
 Tel. BE 5-4996

CHCESZ odnowić nowoczesnie swój dom — dzwoń do MARKA

252-8641 podczas dnia 227-4934 po 7 wiecz.

- Łazienki
- Kuchnie
- Baseny
- Lokale Biznesowe
- Reperacje

ROBOTY SOLIDNE. CENY PRZYSTĘPNE

Ojciec i Syn A. M. Kociotek

CEMENTOWE ROBOTY
 Wykonuje polski kontraktor. "Przyjacieli ludzi pracujących"

Czesław Ratajczyk 227-6335

★ Kontraktorzy

KORZYSTAJCIE Z DUŻEJ WIOSENNEJ ZNIŻKI
 od listopada 1976 do kwietnia 1977

Firma Ubezpieczona Licencjonowana Pod Bondem

Właśc. A. Szwaiger obsługuje Was po polsku.

DODATKOWE POKOJE
 oraz wszelkiego rodzaju przeróbki i naprawy.

- PRZEBUDÓWKI
- KUCHNIE
- POKOJE W STRYCHU
- POKOJE REKREACYJNE
- ŁAZIENKI
- ALUMINIOWE OBICIA
- RYNNY I SCIEKI
- POKOJE NA PODDASZU
- WERANDY
- PIWNICE
- KUCHNIE
- OBICIA POKOI
- NAPRAWY WERAND
- FRONTY DOMÓW
- OGRZEWANIE I OCHŁADZANIE

Dogodny kredyt — Latwe spłaty — Bankowe raty

Każda praca wykonywana jest pod osobistą superwizją właściciela firmy

MERCURY CONSTRUCTION COMPANY
 Telefonujcie po bezpłatne kosztorysy 472-8171, 247-1548 i 247-6041

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW
 SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO

- ROBOTY CIESIELSKIE
- OBICIA ALUMINIOWE I INNE
- DACHY
- SCHODY
- OKNA
- WERANDY
- PIWNICE
- KUCHNIE
- ŁAZIENKI
- DODATKOWE POKOJE
- FUGOWANIE
- MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ
- ROBOTY GWARANTOWANA

Dzwonić Do Znanego Kontraktora

Mike Dragowicz 588-6535

K J W J General Contractors
 WYKONUJEMY WSZELKIE ROBOTY ELEKTRYCZNE

Przerabiamy z 110 V na 220 V.

Natychmiastowe naprawy wszelkich awarii elektrycznych. Kompletne przeróbki domów. Przeróbki starych werand, stania nowych wszelkie obicia — "aluminum siding" — "insulbrick". Dodatkowe pokoje. — Wszelkie naprawy dachów.

JÓZEF WOJNICKI — 965-5963

TANIO — SZYBKO — FACHOWO KOMPLETNE PRZERÓBKIE DOMÓW I BUDOWA NOWYCH PORCHES — WERANDY

Budowa nowych, naprawa, obicia i dodatkowe pokoje, ponadto wykonujemy obicia aluminiowe i inne, dachy, schody, okna, piwnice, kuchnie, łazienki, rynny, fugowanie, roboty murarskie. Kosztorys i naprawa spalonych domów. — Pożyczki na dogodne spłaty.

276-2626 lub 729-8486

Modern General Contractors, Inc.
 15 LAT DOŚWIADCZENIA
 POLSKI KONTRAKTOR — ANDRZEJ JANAS

ZMODERNIZUJECIE WASZĄ KUCHNIĘ TANIM KOSZTEM

NAJNIŻSZE CENY — NAJLEPSZA OBSŁUGA
 PRZYJDZIE I OBEJRZYJCIE W NASZYM SKLEPIE DUŻY WYBÓR SZAFEK KUCHENNYCH

Kosztorys bezpłatnie. Zadzwonić a przysyłamy do Waszego domu naszego specjalistę-rysownika, który zaprojektuje — bez zobowiązania — jak ja najładniej urządzić i zmodernizować. Wykładamy ściany i podłogi tafelkami. Również obicia i wykończenia drewniane należą do naszej specjalności.

J. B. KITCHEN CABINETS
 2920 Milwaukee Ave. 227-6801
 Otwarte Poniedziałki i Czwartki 9 rano-9 wieczór; Wtorki Piątki, Soboty 9 rano 5 po poł. oraz w Niedziele od 1 po poł. do 5 po poł.

WŁADYSŁAW GRZEBIENIAK i SYN. KONTRAKTORZY

Firma istniejąca od 1922 roku. Wykonuje wszelkie prace, z zakresu Fugowania oraz Reperacji Wszelkiego Rodzaju Kominów oraz Wszelkie Prace Murarskie.

Obliczenia darmo. — Pracownicy ubezpieczeni.
 Tel: 774-7494

WYKONUJĘ prace kanalizacyjne, wodociągowe, przepychanie kanałów i rur. Solidna robota. 384-0582 — 24 godziny obsługa. Jędrzejczyk.

WALTER JAKICH CONSTRUCTION CO.

Wolaćcie o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, ciesielskie, cementowe, różne przeróbki, do budówki, werandy, "dormers", oraz generalne utrzymanie budynków.

Licencjonowani i ubezpieczeni

Generalny Kontraktor
 1831 N. Karlov Tel. 235-1201

POLONIA TUCKPOINTING
 Fugowanie (tuckpointing), czyszczenie, naprawa kominów i stania nowych roboty murarskie, schody.

Roboty całkowicie ubezpieczone.

DZWONIC
 Tel. BE 5-4996

CHCESZ odnowić nowoczesnie swój dom — dzwoń do MARKA

252-8641 podczas dnia 227-4934 po 7 wiecz.

- Łazienki
- Kuchnie
- Baseny
- Lokale Biznesowe
- Reperacje

ROBOTY SOLIDNE. CENY PRZYSTĘPNE

Ojciec i Syn A. M. Kociotek

CEMENTOWE ROBOTY
 Wykonuje polski kontraktor. "Przyjacieli ludzi pracujących"

Czesław Ratajczyk 227-6335

W SOBOTĘ 7-go MAJA POLONIA POKAŻE SWĄ SIŁĘ NA MANIFESTACJI 3-MAJOWEJ W ŚRÓDMIEŚCIU!

Klienci Płacili Po \$40 Za Spis Rzekomo Wakujących Mieszkań

Gern. Prokurator Scott Wszczął Sledztwo Przeciw Trzem Agencjom

Fukcjonariusze gen. prokuratora Illinois Williama J. Scott wszczęli dochodzenia w sprawie trzech firm zajmujących się wymuszaniem mieszkań do wynajęcia, podejrzane są o wyłudzenie tysięcy dolarów od swych klientów, dostarczając im za opłatą spis rzekomo wakujących mieszkań. Sledztwo toczy się przeciw następującym:

Nationwide Rentals Exchange, Red Giant Rental Service of Chicago i Security Rentals. — Firmy te mają biura w Chicago i w niektórych okolicach podmiejskich.

Firmy te liczą po \$40 za każdy spis mieszkań, iż od czasu ogłoszenia przez Scotta potwierdził, że prowadzi się dochodzenia, ale odmówił udzielenia szczegółów.

Prokuratura otrzymała ponad 1,000 zażaleń przeciw wyżej wymienionym i innym firmom. Klienci utrzymują, że spis mieszkań, jaki otrzymują jest przedawniony, a najważniejsze, są to listy przepisane z ogłoszeń w czasopiśmie. Jedną firmą, Nationwide,

po otrzymaniu \$40, zaopatrzyła księdkę ze swych klientów w dużą księdkę, z której zainteresowani mogli się dowiedzieć, jakie mieszkania są ochładzane, ile trzeba płacić, czy wolno trzymać zwierzęta w mieszkaniu itp. Jeżeli w księdkę nie można znaleźć wolnych mieszkań, klientom zaleca się, by codzień telefonowali do firmy po listę nowych wakansów.

Thomas Hughes, wiceprezes Chicago Real Estate Board otrzymuje ponad tuzin zażaleń każdego tygodnia. Hughes potwierdza, że wiele z powyższych firm po prostu przedrukowuje ogłoszenia z gazet. Marion Valle, szef wydziału realnościowego w stanowym Dept. Rejestracji i Edukacji mówi, że jego biuro nie może kontrolować tego rodzaju agencji, gdyż do prowadzenia ich nie jest wymagana licencja stanowa. Funkcjonariusze Valle stwierdzili, że spis wakujących mieszkań, dostarczony przez agencje jest przestarzały, właściciele domów nie zawarli żadnego porozumienia z tymi firmami, a mieszkania są oddawane wynajęte. W kilku wypadkach stwierdzono, że w miejscu ogłaszanych domów znajduje się pusty plac. Jeden klient otrzymał spis 15 wakujących mieszkań, ale przekonał się, że wszystkie są wynajęte.

41% Katolików Popiera Wyświęcenie Kobiet Na Kapłanki

Trzy kolejne sprawdzania opinii, przeprowadzone przez zespół Gallupa wykazały, iż od czasu ogłoszenia przez Watykan deklaracji sprzeciwiającej się wyświęceniu kobiet na kapłanki, ujawnił się wybitny wzrost wśród katolików liczby popierających tę ideę. Ostatnie trzy wywiady dokonane w okresie między 18-ym a 21-szym marca ujawniły, iż 41 procent katolików sprzyja wyświęceniu kobiet na kapłanki i że opozycja do tego wyświęcenia zmniejszyła się wyraźnie, z 50 procent na 43 procent.

Wywiad przeprowadzony w 1974 roku przez Krajowy Ośrodek badań opinii w Chicago wykazał, iż tylko 29 procent z przepytanych sprzyjało idei wyświęcenia kobiet na kapłanki. Przewodnicząca kraj. zgromadzenia religijnego kobiet, siostra Kathleen Keating oświadczyła, iż zmiana opinii stanowi zachęcający znak nadziei dla Kościoła Katolickiego. Dużo głosów przeciwnych tej idei wysuwano w poprzednich latach, iż Kościół jeszcze nie jest przygotowany do tej zmiany.

Uratował Ofiarę Napadu

Patrolowy Charles M. Holtz doznał zacczadzenia, ratując kasjerkę kantoru wymiany Kostner 16th Currency Exchange, 4358 W. 16th St. 19-letnia Carolyn Maxwell doznała silnych poparzeń, gdy dwaj osobnicy podpalili kantor, który zamierzali obrabować. Patrolowy usłyszał krzyk kasjerki i pospieszył na pomoc. Podpalacze uciekli.

TOKIO. — Premier Takeo Fukuda (po lewej), będący jednocześnie przewodniczącym Liberalnej Partii Demokratycznej, i Masayoshi Ohira, sekretarz generalny partii, wnoszą ręce w triumfalnym geście przed zakończeniem nadzwyczajnej konwencji partii mającej na celu wprowadzenie reform. (UPI)

W Holdzie Zamordowanym Polakom

Dyrektor Anti-Defamation League of B'nai B'rith na Środkowym Zachodzie, A. Abbot Rosen z małżonką, odwiedzili niedawno miejsca martyrologii Żydów w Polsce. Powyższy widzimy dyr. Rosen przed tablicą blisko hotelu "Forum", składającego hold pamięci 102 Polaków, rozstrzelanych w tym miejscu przez hitlerowców w styczniu 1944 roku.

Akta Firm Żądane w Sprawie Funduszy Kampanijnych

Federalna ława przysięgłych zażądała akt dwóch firm w związku z finansowaniem kampanii gub. Dan Walkera w ubiegłym roku.

Ława przysięgłych również zażądała dokumentów Amerykańskiego Związku Azjatyckiego, organizacji zajmującej się zbieraniem funduszy na cele polityczne.

Dochodzenia dotyczą firm Millicent Systems Inc. i spokrewnionej Universal Design Systems Inc. Obie firmy mają siedzibę pnr. 201 N. Wells, podobnie jak i związek.

Allen K. Bahn, kierownik obu przedsiębiorstw potwierdził, że zażądano dokumentów jego firm, ale kiedy został proszony o podanie dalszych szczegółów oświadczył, że sprawą zajęli się jego adwokaci.

Ława przysięgłych podobno zażądała, między innymi, listy pracowników Millicent i Universal w celu ustalenia czy jacyś pracownicy stanowi znajdują w liście plac którejs z firm w okresie w którym pełnili urząd.

Natomiast od związku azjatyckiego

Szpitala Mogą Obniżyć Swoje Koszty, — Stwierdza Lekarz

Przewodniczący Ameryk. Stowarzyszenia Urologów, dr. Walter S. Kerr, Jr., oświadczył w środę na sebraniu lekarzy urologów w Palmer House, iż szpitale mogą ograniczyć swoje podwyżki kosztów do 9 procent rocznie, jak proponował Prez. Carter i wciąż jeszcze zapewniać odpowiednią opiekę swoim pacjentom.

Opłaty szpitalne wstępującej przeciętnie o 15 procent rocznie czyli szybciej, niż wzrastają opłaty i należności w jakiegokolwiek innej dziedzinie ekonomii.

Dr. Kerr powiedział, iż lekarze odgrywają kluczową rolę w tych podwyżkach opłat, ponieważ ich orzeczenia kierują pacjentów do szpitali i ich próby jakie powinny być dla pacjenta wykonane. Wiele z tych prób i egzaminów jest niepotrzebnych, mówił dr. Kerr, zaś pewna część jest nieefektywna.

Dr. Kerr w przemówieniu swoim na rocznym sebraniu urologów twierdził, iż musi się pouczyć lekarzy a szczególnie młodych, iż są w stanie zapewniać odpowiednią opiekę lekarską, bez wydawania większych sum pieniędzy.

Dr. Herbert Sohn, znany urolog w szpitalu Weiss Memorial zaznaczył na tym sebraniu, iż lekarze powinni traktować wysokie zwykłe koszty w szpitalach jako "kryzys" i zmuszać do odpowiedzialności finansowej.

Dr. Kerr wzywał lekarzy do ustanowienia komitetów składających się z szefów sztabu lekarskiego i administratorów szpitali, do ustalania koniecznych tylko prób dla pacjentów.

Próby i badania dla większości pacjentów są od dawna zbyt przesadzane i powinny się ograniczać do

zażądano listy z nazwiskami osób które złożyły datki na cele polityczne.

Stanowa Komisja Wyborcza, egzekwująca stanowe przepisy dotyczące finansowania kampanii politycznych, otrzymała już szereg dokumentów bankowych związku. Dokumenty zostały udostępnione na polecenie agenta komisji wyznaczonego do zbadania sprawy.

Komisja wyborcza wszczęła dochodzenia kiedy związek nie złożył na czas podania finansowego za okres pomiędzy 4-ym października, 1976, i 1-szym stycznia, 1977. 12-go kwietnia związek wreszcie złożył raport.

Amerykański Związek Azjatycki jest prowadzony przez Sanshermę K. Bahn, eks-żonę Allena Bahn. Pani Bahn również wchodzi w skład zarządu obu firm.

Z początkiem bieżącego miesiąca ujawniono, że firmy Bahnów otrzymały wysokie kontrakty stanowe od administracji Walkera i zebrały przynajmniej \$90,000 na kampanie Walkera i innych kandydatów demokratycznych.

Szpitala Mogą Obniżyć Swoje Koszty, — Stwierdza Lekarz

koniecznych tylko potrzeb. Znaczna część z tych prób i badań wykonywana jest dla zabezpieczenia się przeciw zarzutom i sprawom o złe i nieodpowiednie leczenie, inne próby są przepisywane poprostu dla ciekawości a nie z konieczności i potrzeb leczniczych.

Niektóre próby i badania nie są skuteczne i nie przynoszą spodziewanych rezultatów, mówił dr. Kerr, przytaczając jako przykład, iż badania dla stwierdzenia choroby syfilisa posługując się metodą Wassermana są w 50 procentach tylko pewne. Tysiące ludzi wskutek czego leczą się na chorobę syfilisa, nie mając tej choroby zupełnie.

Oskarżony o Morderstwo Pracownika Zarządu Parków

Thomas Plouviez, lat 29, bezrobotny, były więzień, został w środę oskarżony o zamordowanie Johna Miceli, który spacerował ze swoim psem w Amundsens Park. Patrolowi z okolicy policji East Chicago, Thomas Parham i Curtis Blanc aresztowali go w pobliżu Lincoln Ave. i Wells Street. Przyjaciel aresztowanego powiedział policjantom, że Plouviez przyznał się do zabicia Miceli nożem.

Według relacji sierżanta policji, Rocco Rinaldi, z wydziału śledczego Oke. Shakespeare. Plouviez zeznał, że był pod wpływem narkotyków i alkoholu, gdy spotkał Miceli w parku, 6200 W. Bloomingdale Ave. Rozgniewał się, gdy poprosił 63-letniego Miceli o papierosa, a tamten mu powiedział, że nie pali i nie posiada papierosów.

Miceli wyszedł z domu po 9-jej wieczorem, we wtorek, wyprowadzając psa na spacer, o pół bloku od swego domu pnr. 1734 N. McVicker. O

Ald. Puciński Wzywa o Program Pracy Dla Uczniów Szkół Średnich

Alderman 41-ej wardy i b. kandydat w prawyborach na urząd mayor Chicago, zwrócił się w czwartek do Kongresu o ustanowienie programów studiów i pracy dla wszystkich uczniów ostatniego roku szkół średnich, by ich można było zatrzymać w szkołach, i w ten sposób zmniejszyć stan bezrobocia wśród młodzieży.

Jeśliby 1 bilion dolarów z pieniędzy, które Prez. Carter zaproponował na zatrudnienie młodzieży zostało użyte na wspomniane programy, mogłoby w nich uczestniczyć około 400,000 uczniów, jak oświadczył ald. Puciński.

Puciński, który był swego czasu kongresmanem i bez powodzenia ubiegał się o nominację demokratyczną na urząd mayor, jest przewodniczącym grupy ustawodawczej proponującej ustawy i instrukcje dla Krajowej Rady Doradczej w edukacji zawodowej.

Puciński oświadczył Podkomitetowi Izby Niższej od spraw zatrudnienia, iż wyraża dużą nadzieję, iż każdy z młodzieży amerykańskiej będzie należał do wspomnianego wyżej programu studiów i pracy, w ostatnim roku studiów w średniej szkole, łącznie i z tymi, którzy zamierzają udać się na wyższe studia.

Puciński w czasie zeznań przed Podkomitetem zaznaczył, iż w szkole średniej Taft, 40 procent uczniów

ostatniego roku szkoły posiada częściowe prace. "Wśród tej grupy jest najniższy stan przestępczości, nadmienić. Winien być ułożony masowy program pracy przy studiach, obowiązujący w całym kraju" — powiedział Puciński.

Później nieco, Puciński oświadczył w wywiadzie dla Chic. Tribune, iż wciąż jeszcze nie powziął decyzji odnośnie planów politycznych na przyszłość, po przegranej w prawyborach.

Zaznaczył, iż nie zamierza ubiegać się w dalszym ciągu jako niezależny przeciwko mayorowi Bilandic, ani o stanowisko kongresmana, które obecnie zajmuje kongr. Frank Annunzio (D-Chicago). Jednakowoż dał do zrozumienia, iż nie wykluczyłby możliwości ubiegania się o jakiś inny urząd, niż alderman, w 1978 roku.

Złożenie Wienca

Prezes ZNP i KPA, Alojzy Mazewski z przywódcami organizacji polonijnych złoży wieniec przed płaskorzeźbą gen. Kazimierza Pułaskiego w budynku federalnym im. J. Kluczyńskiego, 219 S. Dearborn Street, w Chicago.

Uroczyste złożenie wienca odbędzie się we wtorek, 3-go maja, o godzinie 11-jej przed południem. Polonia przoszona jest o wzięcie udziału.

Komitet Zaakceptował Reformy Dotyczące Kantorów Wymiany

Komitet Izby stanowej zaakceptował zespół proponowanych ustaw mających na celu wyeliminowanie nadużyć w przemyśle kantorów wymiany. Projekty ustaw zostały wyparte przez Komitet Instytucji Finansowych Izby Niższej (House Financial Institutions Committee).

Do wysuniętych propozycji zaliczają się następujące:

- Projekt upoważniający stanowego dyrektora instytucji finansowych do ustalenia maksymalnych opłat, które kantory wymiany będą mogły ściągać za wymianę czeków. Wykryto, że istnieją znaczne różnice w obecnej strukturze opłat, z kantorami wymiany w uboższych dzielnicach liczącymi zazwyczaj więcej.

- Wymaganie ażeby kantory wymiany wywiązywały się w terminie ze swoich zobowiązań finansowych.

- Zrewidowanie członkostwa komisji doradczej kantorów wymiany, która pomaga Stanowemu Departamentowi Instytucji Finansowych w ustalaniu przepisów, tak ażeby w skład komisji wchodziło czterech członków publicznych i trzech przedstawicieli przemysłu. W obecnej chwili komisja składa się z pięciu przedstawicieli przemysłu.

- Zwiększenie w przeciagu dwóch lat z \$3,000 do \$5,000 minimalnej sumy którą kantory wymiany będą musiały mieć pod ręką na potrzeby klientów.

- Zezwolenie ażeby stali klienci,

właszcza duże przedsiębiorstwa, mogły korzystać z usług kantorów wymiany po przeniesieniu się na inne miejsce bez potrzeby składania nowej aplikacji.

- Upoważnienie kantorów wymiany do rozprowadzania znaczków żywnościowych. Kantory tradycyjnie mają monopol w rozprowadzaniu znaczków żywnościowych, ale jak na razie nie są prawnie upoważnione do zapewniania tej usługi.

- Zwiększenie wysokości ubezpieczenia dla kantorów wymiany na pokrycie strat poniesionych z powodu kradzieży, włamania, napadu lub fałszerstwa.

Projekty ustaw zostały przekazane Izbie po krótkiej debacie i tylko minimalnej opozycji.

Wyniki Ciągnięcia w Stan. Loterii

W czwartek w tygodniowym ciągnięciu wygranych w loterii stanowej wylosowane zostały następujące numery: w grze Bonanza — 46, 408, 9718 oraz kolor zielony; zaś w grze Grand Prix — 22, 02, 46, 8166 i 77526 oraz kolor zielony.

Dzielny Sędzia Obezwładnił Awanturnika

Sędzia sądu okręgowego James Bailey nie stracił równowagi gdy oskarżony dostał napadu szału i zaczął przewracać i rzucać meble na sali sądowej. 25-letni Donald Jackson, oskarżony o zbrojny napad, zirytował się, gdy sędzia nakazał poddanie go badaniom psychiatrycznym, chwycił maszynę stenograficzną reportera i rzucił w stronę ławy przysięgłych. Sędzia nie czekał na przybycie strażników, zdjął toge, wzięł ciężką tablicę ze swym nazwiskiem i ruszył w stronę Jacksona. Gdy ten sięgał po lampę, sędzia chwycił oskarżonego i rzucił go na podłogę. Uprzedzając Jacksona by nie ruszał się z miejsca, sędzia powiedział, że był w swym czasie grachem w futbolu, a pracując dla agencji wywiadowczej praktykował judo. Nadeszli strażnicy, którzy wyprowadzili Jacksona z sali sądowej.

IVI Nie Popiera Kandydata Na Mayor

Komitet Wykonawczy Independent Voters of Illinois (Niezależni wyborcy) nie będzie indorsował żadnego kandydata na mayor w wyborach 7-go czerwca. Przewodniczący IVI, S. Klein oświadczył, że nie zamierza indorsować kandydata republikańskiego alld. Dennisa Blocka, ani urzędującego mayor Bilandica,